

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED DRONTEN (D4000)

Bestemmingsplan Buitengebied Dronten (D4000)

Code 091104 / 24-06-15

GEMEENTE DRONTEN 091104 / 24-06-15
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED DRONTEN (D4000)

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Kaderstellende notitie	1
1. 3. Kadern betreffende het onderdeel veehouderij	2
1. 4. Plangebied	4
1. 5. Plansystematiek	5
1. 6. Status en reikwijdte	6
1. 7. De functie van het bestemmingsplan	7
1. 8. Leeswijzer	7
2. HUIDIGE SITUATIE, ONTWIKKELINGEN EN TENDENSEN	9
2. 1. Landbouw	9
2. 2. Landschap en cultuurhistorie	13
2. 3. Natuur	21
2. 4. Water	22
2. 5. Recreatie	24
2. 6. Wonen	25
2. 7. Bedrijvigheid	25
2. 8. Verkeer en vervoer	27
2. 9. Nutsvoorzieningen	29
3. BELEIDSKADER	32
3. 1. Europees beleid en richtlijnen	32
3. 2. Rijksbeleid	34
3. 3. Provinciaal beleid	39
3. 4. Gemeentelijk beleid	47
4. OMGEVINGSASPECTEN	56
4. 1. Geluid	56
4. 2. Luchtkwaliteit	59
4. 3. Bodem	60
4. 4. Milieuhinder agrarische bedrijvigheid	60
4. 5. Externe veiligheid	61
4. 6. Ecologie	67
4. 7. Water	69
4. 8. Archeologie en cultuurhistorie	78
4. 9. Planmer	81

5. PLANUITGANGSPUNTEN	89
5. 1. Inleiding	89
5. 2. Landbouw	89
5. 3. Landschap, cultuurhistorie en archeologie	95
5. 4. Natuur	98
5. 5. Bedrijvigheid	99
5. 6. Wonen in het landelijk gebied	103
5. 7. Recreatie en toerisme	106
5. 8. Verkeer en infrastructuur	107
5. 9. Nutsvoorzieningen	107
6. JURIDISCHE TOELICHTING	109
6. 1. Algemeen	109
6. 2. Opbouw bestemmingen	109
6. 3. Veehouderij buiten dit bestemmingsplan	110
6. 4. Toelichting op de bestemmingen	111
6. 5. Algemene regels	122
6. 6. Overgangs- en slotregels	124
7. UITVOERBAARHEID	125
7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	125
7. 2. Economische uitvoerbaarheid	126

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1	Ontwikkelingen en tendensen in de landbouw
Bijlage 2	‘Tracé besluit Hanzelijn - Bepalingen’ alsmede de paragraaf 4.5 ‘Externe veiligheid’ uit de Algemene toelichting van het tracébesluit
Bijlage 3	Bestemmingsplan 'Buitengebied Dronten': Externe veiligheidsberekening hogedruk-aardgasleidingen. Toetsing aan Besluit externe veiligheid buisleidingen. Revisie 01, 1 maart 2013
Bijlage 4	Verantwoording groepsrisico Bestemmingsplan Buitengebied (D4000) Gemeente Dronten. Definitief, 8 januari 2014
Bijlage 5	Samenvatting MER bestemmingsplan Buitengebied Dronten. Gemeente Dronten. Definitief, 7 maart 2013 (Arcadis)
Bijlage 6	Inspraak- en vooroverlegrapportage Bestemmingsplan “Buitengebied (D4000)” - Voorontwerp en MER. Afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling. Versie: 10 december 2013
Bijlage 7	Reactienota zienswijzen

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

Voor u ligt het ontwerp-bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Dronten. Het plan voorziet in een herziene en geactualiseerde planologisch-juridische regeling voor het landelijk gebied. De gemeente biedt met het bestemmingsplan buitengebied het planologisch kader voor toekomstige ontwikkelingen in het landelijk gebied.

Op 5 augustus 2008 is het bestemmingsplan "Buitengebied (9010)" in werking getreden. Op 10 september 2008 werd dit plan onherroepelijk. Er zijn een aantal aanleidingen waarom vrij snel een nieuwe herziening van het buitengebied wordt voorbereid.

- a. In de praktijk zijn zaken aan het licht gekomen, die niet goed zijn opgenomen in het bestemmingsplan, zoals de vlaksgrens van een aantal erven.
- b. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied (9010)" gaf de gemeenteraad aan dat er een notitie moest komen hoe om te gaan met de dakhellingen in de fruitteeltgebieden en de erfsingels.
- c. In de loop van de tijd zijn nog andere beleidsstukken geproduceerd waar rekening mee moet worden gehouden.
- d. Diverse ontwikkelingen deden zich voor die uiteindelijk in een bestemmingsplan opgenomen moeten worden, zoals omgevingsvergunningen voor het afwijken van het bestemmingsplan, wijzigingsplannen en functieveranderingen.
- e. Een aantal gebieden zijn bewust of onbewust niet meegenomen bij voorgaande herzieningen, bijvoorbeeld het gebied Van den Hamlaan. Voor deze gebieden gelden bestemmingsplannen welke ouder zijn dan 10 jaar. Vanwege de gedateerdheid van deze plannen is het wenselijk en noodzakelijk om een actuele planologische regeling voor de gebieden te geven.

1. 2. Kaderstellende notitie

Voorafgaand aan het opstellen van een bestemmingsplan is het stellen van kaders noodzakelijk. Diverse beleidsuitgangspunten en zaken uit de praktijk leiden tot veranderingen ten opzichte van het huidige planologische kader, het bestemmingsplan "Buitengebied (9010)".

Ter voorbereiding van de herziening van het bestemmingsplan buitengebied is dan ook de "Kaderstellende notitie herziening Bestemmingsplan buitengebied" opgesteld. De kaderstellende notitie is op 27 januari 2011 grotendeels door de gemeenteraad vastgesteld. Op het aspect "bedrijf" is een amendement ingediend: 23 februari 2012 stemde de gemeenteraad in met de uitwerking van het amendement. Op 28 november 2013 stemde de gemeenteraad in met een aanpassing en aanvulling van de bestemming "Bedrijf" en toepassing van de mogelijkheden uit de Wet plattelandswoning.

In de kaderstellende notitie is ten aanzien van de volgende onderwerpen een kader gegeven voor het op te stellen bestemmingsplan buitengebied:

- Bedrijvigheid in het buitengebied

- Bedrijven op vrijkomende agrarische erven
  - Nevenactiviteiten
  - Omvang nevenactiviteiten
  - Recreatieve nevenactiviteiten
- Fruitteeltgebieden
- Wet plattelandswoning
- Intensieve veehouderij
- Wonen
  - Wonen op vrijkomende agrarische erven
  - Kleinschalige houden van dieren en kweken bij wonen
  - Inhoud woningen in het buitengebied verhogen
  - Wet plattelandswoning
- Erfsingel veehouderijbedrijven
- Agrarische bedrijfskavels
  - procedure erfvergrotingen van agrarische bedrijfskavels
  - Het samenvoegen van agrarische bedrijfskavels (erven)
  - Afwijken 10 m zone tussen bebouwing en vlaksgrens

Voor de overige onderwerpen is het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied (D4000)” als kader gehanteerd. Verder omvat de kaderstellende notitie een overzicht met ambtelijke wijzigingen. Deze zijn in het onderhavige bestemmingsplan verwerkt.

1. 3. Kadern betreffende het onderdeel veehouderij

In het kader van de beantwoording van de zienswijzen over veehouderij spelen de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) / Natuurbeschermingswet 1998, het advies van de commissie voor de m.e.r. en de zienswijze van de provincie Flevoland (vanwege toetsing aan provinciaal beleid) een essentiële rol. Vanwege deze onderwerpen is een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd om de kadern voor de herziening van het bestemmingsplan “Buitengebied (D4000)” aan te passen betreffende het onderdeel veehouderij. Het kader voor de herziening is de “Kaderstellende notitie herziening buitengebied” vastgesteld januari 2011 en waar in de loop van de jaren aanpassingen zijn gedaan. Het uitgangspunt voor de herziening was in eerste instantie om veehouderij mee te nemen.

Na overleg met provincie Flevoland en LTO Oostelijk Flevoland besloot het college om de gemeenteraad voor te stellen “veehouderij buiten de herziening te laten”. Op het moment van besluitvorming was het nog steeds onzeker wanneer de PAS in werking treedt. Het advies van de Commissie voor de m.e.r. en de zienswijze van provincie Flevoland vragen een alternatief in het bestemmingsplan te verwerken dat stikstofdepositie uitsluit. Uit het MER behorende bij het bestemmingsplan blijkt dat het voorkeursalternatief geen uitvoerbaar bestemmingsplan op basis van de Natuurbeschermingswet oplevert, omdat stikstofdepositie niet is uit te sluiten. Daarnaast zijn er nog geen sluitende regelingen geformuleerd waarmee ontwikkelingsgerichte bestemmingsplannen binnen de grenzen van wet- en regel-

geving vallen (jurisprudentie). Door veehouderij buiten de herziening te laten wordt stikstofdepositie uitgesloten. Bestaande agrariërs hebben op deze manier mogelijkheden om hun bestaande bedrijfsvoering voort te zetten, op basis van verschillende bestemmingsplannen.

Daarnaast is het voornemen over intensieve veehouderij in strijd met het provinciaal beleid. Het beleidskader van de provincie Flevoland is het "Omgevingsplan Flevoland 2006" met daarbij behorende beleidsregels, zoals de beleidsregel "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008". Op het aspect veehouderij vormt het Omgevingsplan een beperking, omdat op basis van dit omgevingsplan intensieve veehouderij zich alleen kan ontwikkelen binnen het bestaande bouwperceel. Afwijking hiervan kan alleen indien een ondernemer kan aantonen dat grotere bedrijfsgebouwen en vergroting van het agrarische bouwperceel nodig zijn om te kunnen voldoen aan huisvestingseisen die ingevolge de nationale wet- en regelgeving worden gesteld en bedrijfseconomisch rendabel kunnen blijven ondernemen. Door bestaande veehouderijen, inclusief de (uitbreidings)mogelijkheden voor veehouderij uit de herziening te laten, wordt ook de strijdigheid met het provinciale beleid voor intensieve veehouderij in de herziening verholpen .

Door het onderdeel 'veehouderijen' buiten het bestemmingsplan buitengebied te laten, is de procedure van de herziening afgerond en is het plan op 30 april 2015 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

De bewoners/gebruikers in het buitengebied met een bestemming "Agrarisch" uit het ontwerp bestemmingsplan "Buitengebied (9100)" zijn in december 2014 geïnformeerd middels een brief (B14.021130/REO/ET) over het voorgenomen voorstel aan de gemeenteraad om "veehouderij buiten de herziening te laten". De gemeenteraad stemde op 22 januari 2015 in met het voorstel om "veehouderij buiten de herziening te laten", nadat het voorstel 8 januari in de raadscommissie is behandeld. Na de ontwerp fase is de vaststellingsfase de volgende fase in het bestemmingsplanproces. Dit besluit betekent dat in het vast te stellen bestemmingsplan "Buitengebied (D4000)" geen veehouderij mogelijk wordt gemaakt.

Het besluit "veehouderij buiten de herziening te laten", betekent voor bedrijven zonder vee dat de herziening straks op hen van toepassing wordt. Echter bedrijven die mogelijk willen omschakelen naar veehouderij kunnen dat niet op basis van deze herziening. Na inwerkingtreding van de herziening kan met een aparte ruimtelijke procedure hiervoor wel mogelijkheden worden geboden. Agrarische bedrijven met vee (inclusief paardenhouderijen) vallen buiten de herziening en kunnen gebruik blijven maken van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied (9010)" inclusief wijzigingsplannen die op basis van dit bestemmingsplan zijn gevoerd. Concreet betekent dit dat bestaande agrarische bedrijven met vee op basis van dit laatstgenoemde bestemmingsplan uitbreidingsmogelijkheden hebben. Daarvoor zijn de zoekgebieden inclusief het bestaande erf uit de herziening gehaald . In de papieren versie betekent dit een "witte vlek". Het zoekgebied wordt

dan het gebied waar de wijzigingsbevoegdheid voor erfvergroting kan worden toegepast.

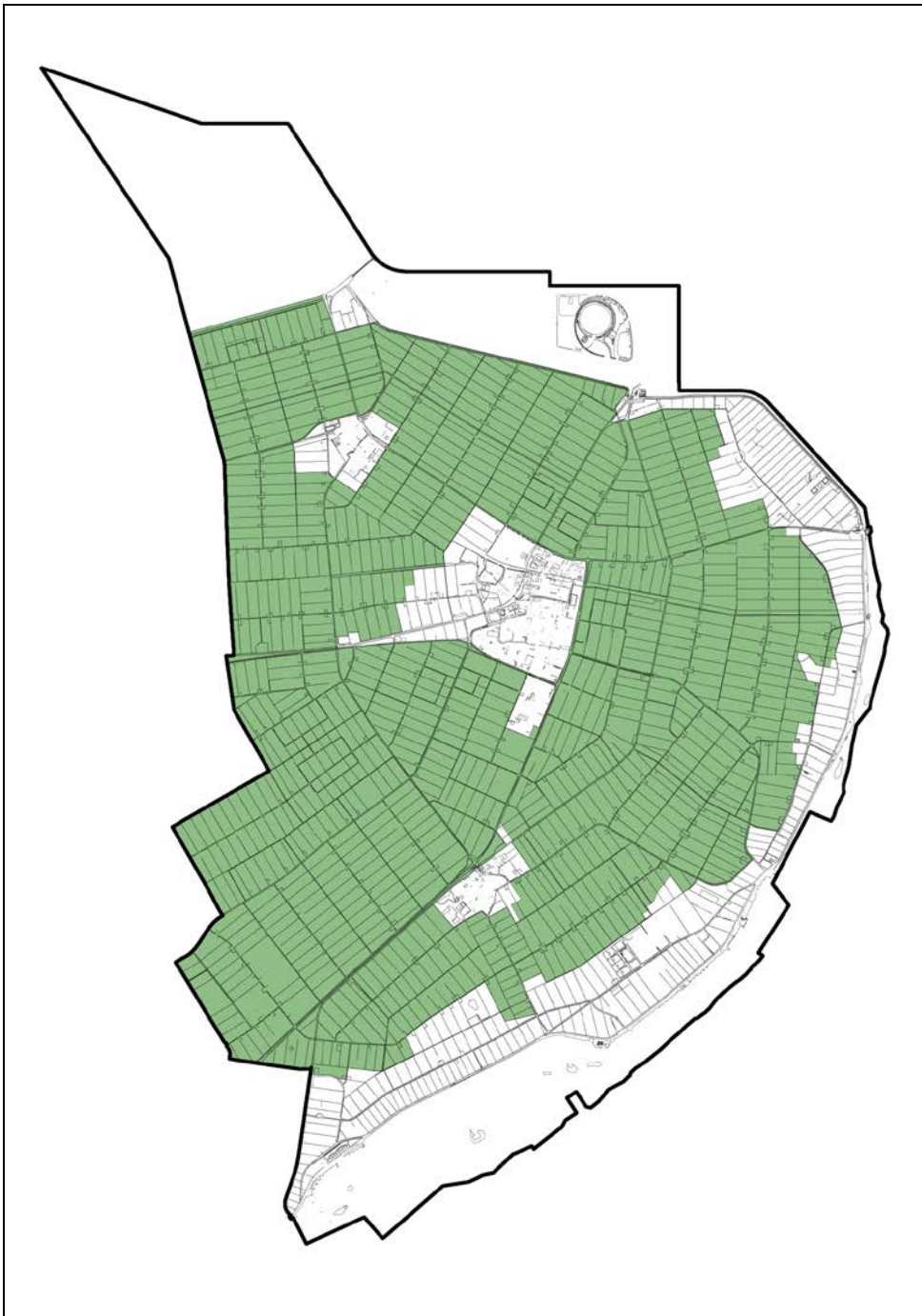
Bestemmingsplan	Bedrijfsvorm	Erfvergroting tot 2,5 ha
Herziening	Bedrijven zonder vee	Met zoekgebied middels binnenplanse afwijking
Huidig bestemmingsplan	Bedrijven met vee	Middels wijzigingsbevoegdheid

In bijlage 7 (Reactienota zienswijzen) is een overzicht opgenomen van welke adressen (erven) buiten de herziening vallen. Zodra de uitwerking van de PAS en het beleid van de provincie betreffende (intensieve) veehouderij duidelijk is, wordt een partiële herziening opgesteld voor de erven waarop het bestemmingsplan "Buitengebied (9010)" thans van toepassing blijft. In de tussentijd geldt voor agrarische erven die binnen de herziening vallen en om willen schakelen naar een bedrijfsvoering met vee dat hiervoor een aparte ruimtelijke procedure nodig is.

1. 4. Plangebied

Het bestemmingsplangebied betreft het buitengebied van de gemeente Dronten, ofwel het landelijk gebied. De kernen Swifterbant, Dronten en Biddinghuizen vallen hier buiten, als ook Ketelhaven. Het Ketelmeer, natuurgebied Kamperhoek en het IJsselmeer vormen de begrenzing aan de noordzijde. De oostzijde grenst aan de bos- en natuurgebieden. Dit geldt ook voor de zuidzijde. Het gebied aan de noord-, oost- en zuidzijde vormt het bestemmingsplan "Randmeerzone (8060)". Ten slotte valt de westelijke grens van het plangebied samen met de gemeentegrens met Zeewolde en Lelystad.

Het hierboven beschreven plangebied overlapt het plangebied van het bestemmingsplan "Buitengebied (9010)". Onderhavig bestemmingsplan zal bestemmingsplan "Buitengebied (9010)" herzien. Het gebied Van den Hamlaan en een aantal reststroken nabij Biddinghuizen gaan onderdeel uit maken van deze herziening van het bestemmingsplan buitengebied. *Figuur 1* geeft een weergave van het plangebied.

Figuur 1. Plangebied herziening bestemmingsplan buitengebied Dronten

1. 5. Plansystematiek

In dit bestemmingsplan is gebruik gemaakt van een functionele benadering. Daarbij wordt aangesloten bij de praktijk waarbij in het buitengebied diverse functies voorkomen die allemaal een plaats en - indien mogelijk en gewenst - ontwikkelingsruimte dienen te krijgen. In de beschrijving en bij de planuitgangspunten is

onderscheid gemaakt tussen basisfuncties en toegevoegde functie. De basisfuncties hebben een sterke relatie met het buitengebied en zijn voor hun functioneren afhankelijk van de ruimte in het buitengebied. De toegevoegde functies zijn minder sterk of niet aan het buitengebied gebonden.

De basisfuncties zijn:

- de productiefunctie: landbouw(akkerbouw en veeteelt), tuinbouw;
- de ecologische functie: water, bodem, lucht, flora en fauna, en het onderlinge samenspel daartussen;
- de omgevingsfunctie: de betekenis die het landschap heeft voor het menselijk welzijn (culturele ontwikkeling, herkenbaarheid, eigenheid).

Tot de toegevoegde functies behoren onder andere:

- wonen;
- niet-agrarische bedrijvigheid;
- recreatie;
- verkeer en infrastructuur;
- maatschappelijke functies.

Dit onderscheid is noodzakelijk om structuur aan te brengen in de belangenafweging van de verschillende ruimteclaims; ontwikkeling van de ene functie zou immers ten koste kunnen gaan van de andere. De basisfuncties komen, als gevolg van de ontstaansgeschiedenis én door toedoen van de mens, overal in het buitengebied naast elkaar voor. Afhankelijk van de plaats in het buitengebied varieert de betekenis die aan de basisfuncties wordt toegekend. De basisfuncties zijn gebiedsdekkend. De overige functies die verspreid over het buitengebied voorkomen, zijn niet gebiedsdekkend en veelal niet afhankelijk van een specifieke locatie in het buitengebied.

Omdat de basisfuncties voor hun functioneren afhankelijk zijn van het buitengebied, zal bij de ontwikkeling van (nieuwe) andere functies altijd rekening worden gehouden met de belangen van de basisfuncties. Met andere woorden: de ontwikkeling van de overige functies zal niet teveel ten koste mogen gaan van de basisfuncties.

1. 6. Status en reikwijdte

Het bestemmingsplan buitengebied speelt als instrument van het gemeentelijk ruimtelijk beleid een belangrijke rol. De werkingskracht kent twee hoofdrichtingen: het regelen van beheer en het sturen van ontwikkelingen.

Met het oog op zowel naleving c.q. handhaving als daadwerkelijke sturing van processen in het buitengebied, is het van belang dat:

- niet méér wordt geregeld dan strikt noodzakelijk is voor een praktisch hanterbaar plan;
- in het bestemmingsplan met name dié zaken worden geregeld waarop daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend, zoals nieuwbouw, functietoekenning (welk stuk grond krijgt welke bestemming), functiewijziging (in welke ge-

vallen en op welke wijze kan een bestemming worden veranderd), ruimtelijke hoofdvorm van bebouwing, e.d.;

- er geen zaken worden geregeld waarvoor anderszins al wetgeving of verordeningen bestaan, zoals ten aanzien van het milieubeleid (bijvoorbeeld in het kader van de Ammoniakwetgeving) en waterbeleid (bijvoorbeeld in de vorm van peilbesluiten);
- in zijn geheel een flexibel bestemmingsplan ontstaat waarmee het gemeentebestuur in staat is op ontwikkelingen in te spelen en/of deze te begeleiden;
- er een inzichtelijk en eenvoudig te hanteren bestemmingsplan ontstaat dat gehandhaafd en nageleefd kan worden; voor een ieder moet duidelijk zijn welke activiteiten aan het bestemmingsplan moeten worden getoetst en welke criteria hierbij van belang zijn;
- het aantal vergunningen zo beperkt mogelijk wordt gehouden;
- de vergunningen die op basis van de wet en het bestemmingsplan nodig zijn, ook worden aangevraagd. Daartoe is goede informatie en voorlichting aan de burgers nodig, maar ook een vlotte afhandeling van aanvragen;
- duidelijk is dat het uitvoeren van vergunningsplichtige activiteiten zónder een vergunning, niet loont.

1. 7. De functie van het bestemmingsplan

Drie begrippen staan centraal om aan te geven wat het bestemmingsplan wel en niet kan regelen: *beheer, ontwikkeling en inrichting*. Voor de bestaande functies (bijvoorbeeld agrarische bedrijven of aanwezige woningen) is het bestemmingsplan het beheerskader. Dat wil zeggen dat de huidige situatie in beeld wordt gebracht en dat, waar mogelijk en wenselijk, ontwikkelingsruimte wordt geboden.

Nieuwe ontwikkelingen kunnen via een omgevingsvergunningenstelsel waarmee afgeweken wordt van het bestemmingsplan of het toepassen van wijzigingsbevoegdheden geregeld worden ¹⁾. Het bestemmingsplan geeft daar zo mogelijk locaties voor aan. Het onderhavige bestemmingsplan kent een overwegend beheersmatig en conserverend karakter. Voor de daadwerkelijke uitvoering van inrichtingsmaatregelen geeft het plan de ruimtelijke randvoorwaarden aan en verzorgt het de afstemming.

1. 8. Leeswijzer

De integrale herziening van het buitengebied wordt in de volgende hoofdstukken gemotiveerd en toegelicht. In deze toelichting komen na deze inleiding aan de orde:

- een beschrijving van de huidige situatie in het plangebied en van de diverse functies daarbinnen (hoofdstuk 2);
- het relevante beleidskader van rijk, provincie en gemeente, alsmede relevan-

---

¹⁾ Het betreft hier ontwikkelingen waarvan de concrete uitwerking in de loop van de bestemmingsplanperiode (10 jaar) wordt verwacht. Concrete ontwikkelingen die zich bij de voorbereiding van het bestemmingsplan voordoen, zullen in het bestemmingsplan al worden inbestemd.

-
- te Europese richtlijnen en wet- en regelgeving (hoofdstuk 3);
  - de omgevingsaspecten, waarin de afstemming tussen het ruimtelijk beleid en met name het water- en milieubeleid plaatsvindt (hoofdstuk 4);
  - de gemeentelijke afwegingen en de daaruit voortvloeiende planuitgangspunten voor de basis- en overige functies, zoals die voortkomen uit de bestaande situatie, het beleidskader en de voorgestane ruimtelijke en functionele ontwikkelingen (hoofdstuk 5);
  - de juridische toelichting, ter toelichting op de regels en de bestemmingen op de verbeelding (hoofdstuk 6);
  - de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan (hoofdstuk 7).

2. HUIDIGE SITUATIE, ONTWIKKELINGEN EN TENDENSEN

Om een goede integrale afweging te kunnen maken ten behoeve van een bestemmingsplan is het noodzakelijk inzicht te hebben in de huidige situatie. Eveneens zijn de belangrijkste ontwikkelingen en tendensen die per functie in het buitengebied waarschijnlijk zijn, van belang. Dit hoofdstuk geeft een beeld van de huidige situatie en van de te verwachten ontwikkelingen en tendensen voor de verschillende functies in het buitengebied.

2. 1. Landbouw

2.1.1. Huidige situatie

Dronten is een landbouwgemeente bij uitstek. De agrarische sector is vanouds een belangrijke economische drager in het gebied en de gemeente beschikt over een groot oppervlakte landbouwgrond. Ook ruimtelijk gezien heeft de landbouw een belangrijke invloed, onder meer bij het instandhouden van het grootschalige open cultuurlandschap.

In de gemeente Dronten zijn van oorsprong de belangrijkste agrarische bedrijfsvormen: de akkerbouw- en rundveehouderijbedrijven. Deze komen voor in het grootste deel van het buitengebied. Gemengde bedrijven lagen van oorsprong voornamelijk aan de oostrand. Door de eertijds minder gunstige productieomstandigheden en de kleinere omvang van de bedrijven, is een aantal bedrijven inmiddels tot intensivering overgegaan. Ook zijn melkveehouderijbedrijven van elders naar de gemeente Dronten gekomen en hebben zich verspreid in het buitengebied gevestigd.

Op specifieke locaties in de omgeving van de kern Dronten zijn fruitteeltcomplexen te vinden. Momenteel is echter sprake van een sterke afname van fruitteeltbedrijven. Daarnaast is verspreid in het buitengebied een aantal biologische bedrijven aanwezig. De afgelopen jaren groeide het aantal biologische bedrijven binnen de gemeente Dronten. Momenteel bevinden zich in de gemeente Dronten de meeste biologische bedrijven van Nederland.

In de gemeente Dronten zijn de volgende vormen van intensieve veehouderijen ²⁾ aanwezig: stiermesterijen, pluimveebedrijven en bedrijven voor mestvarkens, fokvarkens en struisvogels. Deze bedrijven liggen verspreid door het buitengebied. Doordat een aantal bedrijven meerdere soorten dieren houdt, ligt het aantal intensieve veehouderijbedrijven iets lager.

---

²⁾ Onder intensieve veehouderijen worden in dit bestemmingsplan verstaan niet-grondgebonden agrarisch bedrijven waarbij het houden van dieren plaatsvindt op de wijze van een rundveemesterij (exclusief vetweideij), een varkens-, vleeskalver-, pluimvee- of pelsdierhouderij, of een combinatie van deze bedrijfsvormen. Bedrijfsvoeringen waarin dieren worden gehouden overeenkomstig de regels ten aanzien van de biologische productiemethoden worden hier niet toe gerekend.

In onderstaande tabel is het grondgebruik van 2005, 2009 en 2013 weergegeven.

	2005	2009	2013
Totaal aantal landbouwbedrijven	519	472	437
Totaal grondgebruik (are)	2505494	2371147	2387264

Figuur 2. Landbouwtellingen (Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 19-2-2014)

Uit bovenstaande tabel zijn de volgende conclusies te trekken:

- het totaal aantal bedrijven is afgenomen;
- de totale oppervlakte aan grond is toegenomen;
- er wordt dus meer grond gebruikt door minder bedrijven.

Sectoren

In onderstaande tabel zijn de gegevens weergegeven per sector.

		2005	2009	2013	
Akkerbouw	Oppervlakte (are)	2002889	1876266	1865214	
	Aantal bedrijven	450	397	368	
Tuinbouw open grond	Oppervlakte (are)	109810	111285	123349	
	Aantal bedrijven	125	106	105	
Tuinbouw onder glas	Oppervlakte	19360	23230	6500	
	Aantal bedrijven	4	4	2	
Tuinbouw overig	Oppervlakte	Tulpenbroei (1000 stuks)	10020	17000	25000
		Witloftrek	910	1550	444
	Aantal bedrijven	Tulpenbroei	2	1	1
		Witloftrek	1	1	1
Grasland en groenvoedergewassen	Oppervlakte	275362	301011	321002	
	Aantal bedrijven	132	136	144	
Graasdieren	Aantal dieren	Rundvee, totaal	8909	10131	13259
		Schapen	2572	1632	1166
		Geiten, totaal	28	19	36
		Paarden en pony's, totaal	241	444	453
	Aantal bedrijven	Rundvee, totaal	65	65	68
		Schapen	26	20	24
		Geiten, totaal	11	5	12
		Paarden en pony's, totaal	38	44	37
Hokdieren	Aantal dieren	Varkens, totaal	5117	4853	6063
		Kippen, totaal	521796	575319	618201
		Kalkoenen	17500	15000	15000
		Slachteenden	137235	122458	83000
	Aantal bedrijven	Varkens, totaal	9	9	6
		Kippen, totaal	22	23	22
		Kalkoenen	1	1	1
		Slachteenden	11	10	6

Figuur 3. Landbouwtellingen (Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 19-2-2014)

Uit de gegevens kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- akkerbouw: de totale oppervlakte aan akkerbouwgrond is afgenomen. Het totaal aantal bedrijven is tevens afgenomen;
- tuinbouw:

- de totale oppervlakte van de tuinbouw op open grond is toegenomen en het aantal bedrijven afgenomen. Hierin is de schaalvergroting terug te zien;
- de totale oppervlakte van tuinbouw onder glas is afgenomen en het aantal bedrijven ook;
- de oppervlakte aan tulpenbroei wordt veroorzaakt door één bedrijf. De witloftrek is afgenomen;
- grondgebonden veehouderij:
  - de totale oppervlakte aan grasland is toegenomen. Het totaal aantal bedrijven is tevens toegenomen, maar niet evenredig met de oppervlakte. De oppervlakte per bedrijf is daarmee toegenomen.
  - het aantal stuks rundvee is toegenomen. Het aantal bedrijven is licht toegenomen. Er worden meer runderen per bedrijf gehouden: gemiddeld 137 in 2005 naar gemiddeld 194 in 2013. Dit laat de ontwikkeling van schaalvergroting zien;
  - het aantal schapen neemt af en het aantal bedrijven is eerst licht afgenomen en toen weer licht toegenomen;
  - het aantal paarden en pony's is van 2005 tot 2009 bijna verdubbeld. Daarna is het licht gestegen. Het totaal aantal bedrijven is licht toegenomen en daarna weer licht afgenomen;
- intensieve veehouderij (niet-grondgebonden):
  - het aantal varkens is afgenomen en daarna weer toegenomen. Het aantal varkensbedrijven is afgenomen.
  - het aantal kippen is toegenomen en het aantal bedrijven is gelijk gebleven. Daarmee worden er meer kippen per bedrijf gehouden;
  - het bedrijf met slachteenden is kleiner geworden.

2.1.2. Ontwikkelingen en tendensen

De te verwachten toekomstige ontwikkelingen in de land- en tuinbouw hangen af van veel factoren. Het wegvallen van prijsgaranties, de toenemende oriëntatie op de wereldmarkt en de verdergaande ontwikkeling van de technologie, eisen van agrariërs een grote mate van flexibiliteit en voortdurende aanpassing van de (externe) productieomstandigheden.

Daarnaast stelt de consument steeds hogere eisen aan de kwaliteit van de voeding en de manier waarop het geproduceerd is. Dat dient op een verantwoorde, duurzame manier te gebeuren.

Ook het rijks- en provinciaal beleid heeft grote invloed op de landbouw. Met name de wetgeving voor wat betreft mestaanwending, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en voedselveiligheid en Natura 2000 in relatie tot de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof). Tevens kan dit beleid leiden tot extensivering van het grondgebruik.

In de gemeente Dronten uiten ontwikkelingen en tendensen in de landbouw zich met name in schaalvergroting, verbreding van de bedrijfsvoering en intensivering. Deze trends zullen naar verwachting in de toekomst verder doorzetten. De land-

bouw speelt daarnaast in op de geschetste ontwikkelingen door extensivering, samenwerking, plattelandsvernieuwing én kennisvermeerdering - en overdracht. In *bijlage 1* wordt uitgebreider ingegaan op de ontwikkelingen en tendensen in de landbouw.

2. 2. Landschap en cultuurhistorie

2.2.1. Ontstaansgeschiedenis

De Noordoostpolder, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland, zijn in de jaren 1936 tot 1970 in het kader van het Zuiderzeeproject door inpoldering onttrokken aan het IJsselmeer. Het maaiveld in de polders bevindt zich gemiddeld zo'n vier meter onder het IJsselmeerpeil. De hele polder wordt door dijken beschermd tegen overstromingen. De inrichting van Oostelijk Flevoland toont, evenals de Noordoostpolder en Zuidelijk Flevoland, onmiskenbaar de invloed van de mens. Rechte, regelmatige en lijnvormige elementen vormen de basis van het polderlandschap.

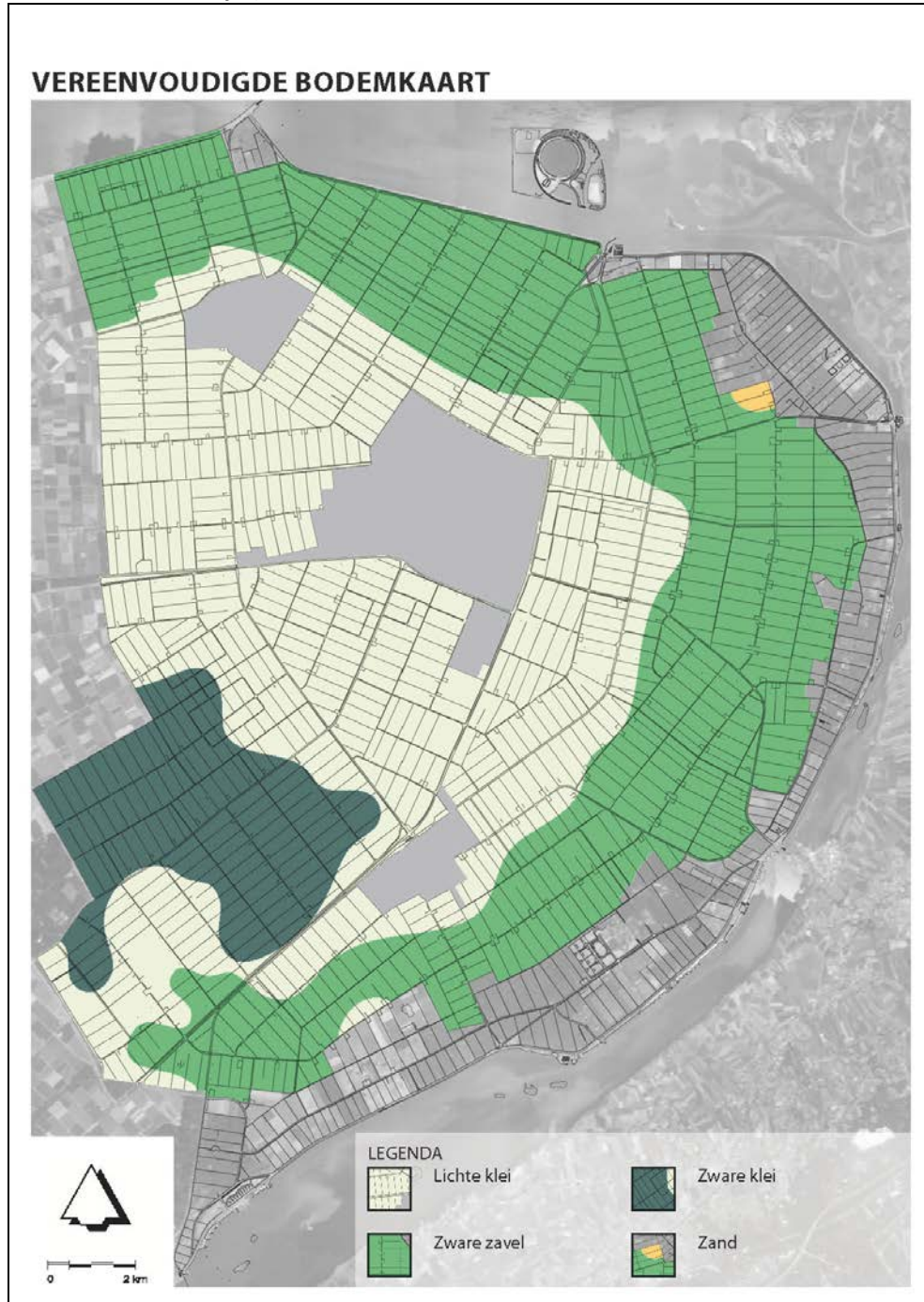
De grootte van de kavels verschilt per polder: de Noordoostpolder kent als oudste polder relatief kleine kavels en Zuidelijk Flevoland kent als jongste polder de grootste kavels. Dit verschil in kavelgrootte weerspiegelt de agrarische ontwikkeling in de tijd.

Zijn de Wieringermeer en de Noordoostpolders te typeren als typische landbouwpolders, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland zijn daarentegen het resultaat van een meer integrale benadering. Een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en agrarische productieruimte werden hier gerealiseerd. Dit was mede mogelijk door de maatschappelijke aandacht voor bosaanleg en recreatie. In Zuidelijk Flevoland zijn de verschillende functies sterk gescheiden van elkaar tot ontwikkeling gebracht. In Oostelijk Flevoland zijn landbouw, bos, wonen en recreatie meer met elkaar verweven. De gemeente Dronten behoort tot Oostelijk Flevoland.

2.2.2. Geomorfologie en bodem

Voor de bodemopbouw van het gebied was de laatste IJstijd van belang. In het Weichselien (circa 40.000 jaar geleden) was Nederland een kale vlakte waar veel zandverstuivingen plaatsvonden. Ter hoogte van het plangebied zijn toentertijd grote pakketten dekzand gevormd. De periode daarna tot heden, het Holoceen genoemd, begint circa 10.000 jaar geleden. De zeespiegel en het grondwater in het dekzand stegen en veen werd gevormd. Dit zogenoemde basisveen vormt nu door inklinking een dunne, moeilijk waterdoorlaatbare laag die her en der in de ondergrond van de IJsselmeer-polders terug te vinden is. In de Flevopolders is deze laag afwezig aan de oostzijde en neemt toe in dikte naar de westzijde. Het voorkomen van deze laag bepaalt voor een belangrijk deel de kans op regionale kwel in het maaiveld en/of in sloten en vaarten. Nadien zorgden rivier- en zeeinvloeden voor een zeer gevarieerde bodemopbouw met rivierduinen, stroomgeulen, detritusafzettingen en Zuiderzeeafzettingen. De voorkomende grondsoorten zijn zand, zavel, klei en veen. Vanwege de verschillen in bodemopbouw en leeftijd van de polders, is er sprake van grote verschillen in nog te verwachten bo-

demdaling. In Oostelijk Flevoland is de verwachte daling gemiddeld 10-20 cm en plaatselijk 30-50 cm (zichtjaar 2050). Figuur 4 geeft de vereenvoudigde bodemopbouw weer. (Door diepploegen kan plaatselijk de samenstelling van de bodem echter veranderd zijn.)

Figuur 4. Vereenvoudigde bodemopbouw

2.2.3. Landschap: Ontwerpfilosofie

Bij de ontwikkeling van Oostelijk Flevoland is de totale polder als min of meer multifunctioneel landschap opgevat. Gestreefd werd naar een landschap met een 'menselijke schaal' en met een zekere mate van diversiteit of afwisseling. Het landschap van Oostelijk Flevoland is, in vergelijking tot de overige Zuiderzeepolders, minder uitdrukkelijk bepaald door de verkavelingsstructuur en de weg- en erfbeplanting, maar vooral door de randmeren, het patroon van dorpen en de daarbij behorende bossen en de singels en wegbeplantingen die de open akkerbouwgebieden compartimenteren. Daarnaast is de aanwezige variatie in de bodemopbouw benut om door middel van verschil in grondgebruik verschillende landschappen te realiseren. De meer zandige bodems langs het randmeer zijn op grote schaal bebost en het agrarisch grondgebruik is afwisselend akker- en weidebouw. In het Rivierduingebied zijn bij de drooglegging een aantal oude rivierlopen en de daarbij behorende oeverwallen tevoorschijn gekomen. Sommige daarvan zijn van bosbeplanting voorzien en vervolgens zo veel mogelijk onderling verbonden door middel van singels of boombeplantingen, waardoor een relatief kleinschalig landschap ontstond. De zone tussen Dronten en het huidige Larserbos is in eerste instantie als fruitteeltgebied ontworpen. Alleen het gebied rondom Dronten is hiervan gerealiseerd. Vanuit de ontwerpfilosofie is zo reeds een aanzet voor een zonering in landschapstypen gegeven, waarbij groot- en kleinschalige landschappen elkaar afwisselen. Deze zonering in landschapstypen is heden ten dage nog steeds herkenbaar.

2.2.4. Huidige situatie

De landschappen van de drie Flevolandse polders kunnen worden gekenmerkt als 'typisch Nederlandse landschappen' waarin de openheid en het omgaan met water sterk bepalend zijn voor de beeldvorming. Typerend zijn de ruime maatvoering, de strakke functionele belijning en de op regionale schaal doorgevoerde scheiding van functies. Uit de huidige inrichting van de polders is de ontstaansgeschiedenis nog steeds goed af te lezen.

Het buitengebied van Dronten heeft een duidelijke planmatige inrichting. Hoewel de inrichting van Oostelijk Flevoland door meerdere functies werd bepaald, is ook duidelijk dat de landbouw de belangrijkste landschapsvormende factor is. Bij het ontwerp is uitgegaan van een scheiding van functies, wat geleid heeft tot afzonderlijke functionele eenheden. Duidelijk te onderscheiden zijn de grote open ruimten met voornamelijk een landbouwkundige functie en daarnaast stedelijke functies en natuur- en recreatiefuncties.

Centraal in het landelijk gebied is Dronten aangelegd als belangrijkste kern, met aan weerszijden twee kleinere kernen, Swifterbant en Biddinghuizen. Het geheel wordt doorsneden en verbonden door lijnvormige structuren: dijken, vaarten en wegen. Bij de inpoldering van Oostelijk Flevoland is ten behoeve van de waterhuishouding op het 'oude' land en ten behoeve van de scheepvaart, een strook water gelaten, de randmeren. Via de weg is er slechts een beperkt aantal toegangen tot de polder. Bij de verschillende kernen zijn dorpsbossen aanwezig.

2.2.5. Landschappelijke deelgebieden

Op basis van het grondgebruik, de schaal van het gebied en het ruimtelijk beeld, kan het landschap van Dronten in een aantal deelgebieden worden onderscheiden. Figuur 5 geeft de indeling in landschappelijke deelgebieden weer.

Het grootschalige centrale akkerbouwgebied

Het centrale akkerbouwgebied heeft een grootschalig, open karakter, waarin de boerderijen met hun dichte erfbeplantingen als eilanden in de openheid liggen. De open ruimten hebben verschillende maten. Er zijn twee zeer grootschalige open ruimten met een maat van meer dan 4,5 kilometer: tussen de Dronterringweg en de Ketelmeerdijk (overgaand in het Ketelmeer) én tussen de Hoge Vaart en het Larserbos. Behalve dit open landbouwgebied zijn drie gebieden te onderscheiden waar sprake is van bijzondere waarden of omstandigheden:

Het landschap van de randmeren en de binnenrandzone

Het (niet tot het plangebied behorende) landschap van de randmeren wordt gekenmerkt door de aaneengesloten bosgebieden en het water van de randmeren. In de daaraan grenzende binnenrandzone ligt een klein aantal gemengde agrarische bedrijven en bedrijven met intensieve teelten. Het landschapsbeeld wordt overheerst door boscomplexen aan de oostzijde van de binnenrandzone.

Het besloten fruitteeltgebied rond Dronten

In de nabijheid van de kern Dronten liggen drie fruitteeltcomplexen. Aan de noordzijde aan de Sprengerlaan en de Van der Plasschelaan, aan de oostzijde aan de Boudewijnlaan én aan de zuidzijde aan de Rietsemalaan, de Ottolanderlaan, en aan de Van den Hamlaan. Een vierde complex is gelegen ten westen van de Swifterweg (Knooplaan, Professor Zuurlaan). De fruitteeltcomplexen zijn deels omgeven met elzenhagen. Op een aantal plaatsen zijn de elzenhagen recentelijk geroid, aangezien de functionele voordelen niet meer worden onderkend. Langs waterlopen worden ze wel zinvol geacht ter opvang van bestrijdingsmiddelen. Door de aanhoudende slechte marktsituatie worden diverse fruitteeltbedrijven opgeheven en dreigt het karakter van de gebieden verloren te gaan. Delen van de complexen krijgen een open karakter. Dit gaat ten koste van de kenmerkende opbouw en de recreatieve waarde van deze complexen.

Het rivierduinengebied

In het noordwesten van de gemeente ligt een aantal rivierduinen. Het betreft waarden in de ondergrond, die deels met bosschages zijn bedekt. Er zijn opgraafpunten gesitueerd van de Swifterbantcultuur. Dit gebied is aangewezen als Belvédère-gebied.

LANDSCHAPPELIJKE DEELGEBIEDEN

Figuur 5. Indeling in landschappelijke deelgebieden

2.2.6. Landschappelijke structuren

In het overwegend open agrarisch gebied ligt een aantal lijnvormige structuren. Bosschages en laanbomen vormen de droge structuur, en de vaarten, tochten en overige waterlopen vormen de natte structuur. De droge structuren zijn gesitueerd langs de belangrijkste wegen in de gemeente. Het betreft bosschages en laanbomen langs de Biddingringweg (N305), de Dronerringweg (N307), de Dronterweg (N309) en de Swifterweg/Biddingweg (N710). Deze droge structuren zijn daarmee een accentuering van de wegen tussen de verschillende kernen onderling en tussen Dronten en Lelystad. Verder is een aantal andere wegen met laanbomen beplant, o.a. de Rietweg, de Oldebroekerweg en de Swiferringweg. De laanbeplantingen zijn van groot belang voor het landschap van de Flevopolders. Laanbomen geven het open landschap structuur en herkenning. Veel voorkomende soorten zijn Canadapopulier, Es, Iep, Zomereik, Beuk en Schietwilg. Naast de landschappelijke waarde vertegenwoordigen de lanen ook een ecologische waarde.

De natte structuren worden gevormd door de Hoge Vaart en de Lage Vaart, als zijnde de belangrijkste waterlopen in de gemeente. De Hoge Vaart loopt deels parallel aan de Biddingringweg en de Lage Vaart deels aan de Dronterweg. Verder zijn waterlopen aanwezig als kavelscheiding. Deze waterlopen zijn daarmee karakteristiek voor dit landschap.

2.2.7. Erfbeplantingen

Er is een beeldbepalend contrast aanwezig tussen het open agrarische gebied en de dichte erfbeplantingen rond de agrarische bedrijfskavels in het akker- en weidegebied³⁾. Dit beeld van dichte boerenerven in het grootschalige open landschap, is één van meest waardevolle karakteristieken van het huidige landschap. De erfbeplantingen zijn mede bepalend voor de maat, schaal en geleding van het landschap en maken in het bijzonder de maatvoering reëel erfahrbaar. Daarnaast biedt de erfbeplanting in het open polderlandschap beschutting tegen weer en wind. De erfbeplantingen hebben in het algemeen een dicht karakter, waardoor, afhankelijk van het seizoen, de bebouwingen op het erf vanaf de buitenzijde moeilijk te ervaren zijn. De laatste jaren blijken de erven in een aantal gevallen niet voldoende ruimte te bieden voor uitbreiding van bedrijfsbebouwing. Daarom zijn in een toenemend aantal gevallen delen van de erfbeplanting verwijderd. De gemeente is bezig met een handhavingsactie om de erfsingels in het akker- en weidegebied weer te herstellen.

2.2.8. Hagen fruitteeltgebieden

De fruitteelt gebieden hebben een kleinschalig en besloten karakter. Dit karakter wordt gevormd doordat de kavels in het fruitteeltgebied van oorsprong omhaagd werden. Naast de erfbeplantingen rond de agrarische bedrijfskavels vormen de

---

3) Met de akker- en weidegebieden worden de landbouwgronden met uitzondering van de fruitteeltgebieden bedoeld.

hagen rondom de kavels in de fruitteeltgebieden dan ook belangrijke dragers voor het landschappelijke karakter. De elzenhagen zijn niet alleen landschappelijk waardevol maar vormen ook ecologisch een toegevoegde waarde.

2.2.9. Bijzondere objecten

Naast de dichte boerenerven en de karakteristieke laanbeplantingen, zijn in het buitengebied van Dronten de volgende elementen beeldbepalend:

- de windmolens die verspreid in het buitengebied zowel solitair (enkele) als in lijn-opstelling voorkomen. Het buitendijkse windmolenpark in het IJsselmeer is een zeer markant herkenningspunt langs de A6;
- aan de Ketelmeerdijk staat op terrein van Rijkswaterstaat een kunstobject van Lixenberg;
- een aantal monumenten: de 'meetstoel' (figuur 6) en het ploegmonument Ketelweg 34 (figuur 7);
- de Minderhoudhoeve (voormalige proefboerderij WUR aan de Eland-weg te Swifterbant).

Figuur 6. Meetstoel nabij Biddingringweg

Figuur 7. Ploegmonument Ketelweg 34

2.2.10. Cultuurhistorie

Flevoland kent een bijzondere ontstaans- en cultuurgeschiedenis. Vanwege deze bijzondere ontstaans- en cultuurgeschiedenis wordt aan het landschap van de Flevopolders, dus ook aan het buitengebied van Dronten, een grote cultuurhistorische betekenis toegekend. De cultuurhistorische waarden zijn te relateren aan:

- inpoldering (dijken, sluzen en gemalen);
- landschappelijke karakteristiek (hoofdstructuurlijnen, karakteristiek elementen, zichtrelaties, zichtassen, karakteristieke dijktrajecten en karakteristieke open ruimten);
- monumenten;
- landschapskunstwerken.

Daarnaast is sprake van cultuurhistorische monumenten, archeologische monumenten en aardkundige waarden.

De gemeente is bezig met het ontwikkelen van beleid ten aanzien van 'jong cultureel erfgoed'. Voor de kernen is inmiddels beleid ontwikkeld voor specifieke objecten. Voor het buitengebied is dit nog niet gedaan. Wel is voor het buitengebied een 'proeflijst' opgesteld. In het buitengebied zijn als objecten in het kader van 'jong cultureel erfgoed' aangemerkt:

- de ir. A.P. Minderhouthoeve;
- de meetstoel.

Ook wordt op deze lijst een aantal structuren genoemd. Het betreft het fruit-

teeltgebied aan de zuidzijde van Dronten, de grondstructuur tussen Dronten en Lelystad, de open landschappen, de oude Ketelhaven, de aanlegplaats Kamperhoek, de dijk vanaf Elburg tot aan de Ketelbrug, en het Rivierduingebied Swifterbant. De gemeente streeft ernaar om te zijner tijd de objecten en structuren genoemd op de proeflijst 'jong cultureel erfgoed' door middel van een APV (Algemene Plaatselijke Verordening) te beschermen.

Het Rivierduingebied bij Swifterbant is aangewezen als Belvédère-gebied. In dit gebied zullen de archeologische en cultuurhistorische waarden beschermd moeten worden, onder andere door het voorkomen van diepploegen. De gemeente is van mening dat bescherming van het gebied wenselijk is gelet op de bijzondere waarden. Zeker nu het gebied aantrekkelijk blijkt te zijn voor bollenteelt door de aanwezigheid van zandlagen en zandkoppen. De waarden dienen beschermd te worden door middel van een adequate bestemming. (Zie verder hoofdstuk 5, omgevingsaspecten, paragraaf 5.3 landschap, cultuurhistorie en archeologie).

2.2.11. Ontwikkelingen en tendensen

Uitgangspunt voor de toekomstige ontwikkeling is dat moet worden aangesloten op de bestaande landschappelijke structuur. Dit betekent dat de voor Flevoland in het landschapsontwerp tot uiting komende scheiding van functies, in principe en op hoofdlijnen wordt voortgezet. Op een lager schaalniveau kan verweving mogelijk en gewenst zijn. De landschappelijke hoofdstructuur vormt een afwegings- en toetsingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen.

2. 3. **Natuur**

Algemeen

De natuur in Flevoland, en daarmee ook die in de gemeente Dronten, verkeert nog in een relatief vroeg stadium van ontwikkeling. Niet alle in het ecosysteem thuishorende plant- en diersoorten hebben de polder al bereikt. Kenmerkend voor het gebied zijn vooral de vochtiger milieutypen (klei-oer)moerassen, rietland en ruigten en loofbossen. De meest essentiële waarden van de Flevolandse natuur wordt bepaald door de ligging als onderdeel van de West-Europese kustgebieden, de aanwezigheid van zeer grootschalig water, grootschalige zoetwatermoerassen en het voorkomen van grootschalige loofbossen op kalkrijke en voedselrijke zee-kleigrond met plaatselijk variatie in bodem en vochttoestand. Een aantal van deze gebieden is opgenomen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). (Zie verder paragraaf 3.3, provinciaal beleid.)

De ontwikkelingen ten aanzien van de functie *natuur* zijn gericht op het verder versterken en ontwikkelen van de ecologische hoofdstructuur: het regionaal stelsel van met elkaar samenhangende bos- en natuurgebieden die ieder voor zich voldoende omvang en mogelijkheden hebben voor het behoud en de ontwikkeling van hoge natuurwaarden.

Overige natuurwaarden

Verspreid in het plangebied komen een aantal bosstroken en/of kleinere bosgebiedjes voor, zoals de bosstrook langs de Dronterweg en op 'overhoeken', tussen bijvoorbeeld de Biddingringweg en de Hoge Vaart. Ook het gebied De Wildwallen kan hiertoe gerekend worden ⁴⁾. De Wildwallen is een gebied dat bestaat uit bosstroken, houtwallen en natuurlijke graslanden. Het gebied maakt deel uit van de EHS en is in beheer bij het Flevolandschap.

Deze gebiedjes hebben een functie als corridor en stapsteen voor de aan de bossen gebonden planten- en diersoorten in de open ruimten. Het na te streven natuurdoeltype is 'multifunctioneel bos'. De bosgebieden aansluitend aan de kernen en langs de oostrand vallen buiten het plangebied van dit bestemmingsplan.

Actuele natuurwaarden in het agrarisch- of landbouwgebied zijn veelal gekoppeld aan de weinige overhoeken en/of aan oeverzones, waar de natuur wat meer ruimte heeft gekregen.

De *erfplanting* rondom de boerderijen dienen verder als stapsteen of als leefomgeving voor planten en dieren. De meeste erfplantingen hebben een volwassen stadium bereikt, zodat ze voor veel dieren en planten een aantrekkelijke verblijf- en voedselplaats zijn. Voorwaarde daarbij is dat de samenstelling van de beplanting voldoende gevarieerd is. Dit geldt zowel voor de soortensamenstelling als voor de gelaagdheid van de singel. De singel is het beste ontwikkeld als een kruidlaag, een struiklaag en een boomlaag aanwezig is. Daarnaast dient de singel voldoende breedte te hebben (minimaal 6 meter van stam tot stam).

Laanbeplantingen vertegenwoordigen eveneens een belangrijke ecologische waarde. In Flevoland gaat het om waarde voor wat betreft epifytische kortmossen, paddenstoelen, hogere planten, en dendrologische en faunistische waarde. Voor wat betreft de faunistische waarde moet daarbij gedacht worden aan de betekenis van laanbomen voor vleermuizen en de betekenis van laanbomen als broedhabitat voor bijvoorbeeld Zwarte kraai en Ekster.

2. 4. Water

In deze paragraaf wordt een beknopte beschrijving van het watersysteem gegeven. Ingegaan wordt op het grondwater, het kwelwater, de aan- en afvoer van water, de berging van water en de waterkering.

Watersystemen

Water is in de gemeente Dronten voor verschillende functies van belang. Het heeft een functie voor de landbouw, voor de natuur, voor de drinkwatervoorziening, voor de industrie en voor de recreatie. De Hoge Vaart en de Lage

---

⁴⁾ Het heggenlandschap De Wildwallen (ca. 60 ha) grenst aan het Larserbos en ligt aan beide kanten van de Larserweg en de Larservaart. Dit terrein is ooit bedoeld om verschillende soorten Nederlandse heggen uit te proberen die geschikt zouden kunnen zijn om rondom de Flevolandse boerderijen te leggen.

Vaart vormen de ruggengraat van het watersysteem. In Oostelijk Flevoland heeft het aanwezige maaiveldverloop tot twee peilgebieden geleid: de hoge afdeling en de lage afdeling. Lokaal zijn in beide systemen relatief hoge peilen ingesteld met behulp van stuwen. Dit laatste komt vooral voor in de 'hoge afdeling'.

Grondwater

De kwaliteit van het grondwater varieert per locatie. De Flevopolders hebben grotendeels brak grondwater. In circa 40% van dit gebied is sprake van zoet grondwater. Met name vanuit de Veluwe kwelt zoet grondwater naar de polder. Vooral in de oostrand van Oostelijk Flevoland heeft dit zoet grondwater tot gevolg.

Kwelwater

Dijkskwel is het gevolg van een verschil in waterstand aan weerszijden van de ringdijken. Door dit peilverschil stroomt water via de bodem de polder in. Het meeste kwelwater komt terecht in de kwelsloten direct aan de binnenzijde van de dijk. De kwaliteit van dijkskwel is goed (zoet en relatief schoon IJsselmeerwater).

Regionale kwel kan uit twee richtingen komen: vanuit de randmeren en vanuit het IJsselmeergebied. Beide kwelstromen worden veroorzaakt door het verschil in (grond)waterstand tussen de polder en het omringende gebied. Vooral in de oostrand van de Flevopolders, in mindere mate ook de Noordoostpolder, komt kwel vanuit het Veluwe-massief en het Drents Plateau terecht in drainagesystemen in landbouwgebied (landbouwkundige kwel) en in de diepliggende tochten en vaarten. De kwaliteit van deze regionale kwel varieert in kwaliteit. Het meeste grondwater komt vanuit relatief ondiepe grondwatersystemen en is vaak zout- ijzerrijk. Grondwater vanuit diepe systemen is overwegend goed (zoet en schoon water afkomstig van heuvelruggen). Meer naar het midden en westen van de Flevopolders is sprake van regionale kwel afkomstig vanuit het IJsselmeergebied. De kwaliteit van de aanwezige bodemlagen van het IJsselmeer, de Zuiderzee-afzettingen, maken dat deze kwel een mindere kwaliteit kent; relatief voedselrijk en licht brak.

Aan- en afvoer van water

Aanvoer van water kan in het algemeen nodig zijn voor:

- tegengaan van droogteschade in de landbouw;
- glastuinbouw en andere gevoelige teelten;
- ter bestrijding van nachtvorstschade in de fruitteelt in het voorjaar;
- veedrenking;
- doorspoeling voor wat betreft waterkwaliteit;
- natuurgebieden;
- beregening in tijden van droogte;
- bevoeiing.

De glastuinbouw en andere gevoelige teelten worden gedurende het gehele jaar van water voorzien. De overige gebruiksvormen behoeven vrijwel uitsluitend aanvoer van water in de zomermaanden.

Het overtollige water in de bodem, veroorzaakt door neerslag en kwel, wordt gro-

tendeels afgevoerd door middel van een drainagestelsel (ontwatering). De drainagebuizen, ook wel drains genoemd, komen uit in de kavelsloten die het water naar de tochten of vaarten leiden. De tochten komen uit in vaarten en het stelsel van vaarten leidt het water naar de gemalen die zorgen voor de afwatering. De aanwezigheid van kleischeuren is mede van invloed op de afvoer van water.

Berging van water

Als de tot afvoer gekomen neerslag en kwelwater groter is dan de capaciteit van de gemalen, zal het water in de tochten en vaarten stijgen. Het water wordt tijdelijk opgevangen in deze watergangen (berging). Bij grote stijgingen van het oppervlaktewater (> 20 cm) dienen ook de kavelsloten en wegsloten als bergingswatergang. Na een periode van berging wordt het overtollige water uit het gebied gemalen.

Waterkering

De IJsselmeerdijk, de Ketelmeerdijk en de Vossemeerdijk hebben een functie ten behoeve van de primaire waterkering. Om de toekomstige dijkversterkingen mogelijk te maken, worden gronden gereserveerd (vrijwaringszones). Binnen het gereserveerde gebied mogen in beginsel geen nieuwe belemmeringen worden opgeworpen die de verbreding en verhoging van de dijk frustreren.

2. 5. Recreatie

Recreatief medegebruik

In het buitengebied van Dronten is voor wat betreft recreatie en toerisme voornamelijk sprake van recreatief medegebruik, zowel door inwoners van de gemeente als door toeristen. Het betreft hier voornamelijk routegebonden recreatie (wandel-, fiets- en vaarroutes). Binnen de gemeente Dronten zijn de vaarten en de wegen daarlangs onderdeel van het recreatief netwerk. Binnen de gemeente ligt onder meer een lange afstandswandelroute en de ANWB Zuiderzeeroute (lange fietsronde rond de voormalige Zuiderzee). Ook zijn er verschillende mogelijkheden voor ruiters in het buitengebied. Langs de Hoge en Lage Vaart liggen verscheidene visplaatsen en aanlegplaatsen voor de recreatievaart. Op een aantal plaatsen in het buitengebied kunnen paarden gehuurd worden. In Biddinghuizen is een zweefvliegveld aanwezig. Nabij Swifterbant ligt een accommodatie voor Shortgolf (Rivierduinweg).

Verblijfsrecreatie

De verblijfsrecreatie binnen de gemeente Dronten is met name buiten het plangebied in de randzone geconcentreerd. In het plangebied is een klein aantal kleinschalige campings aanwezig (kamperen-bij-de-boer). Verder is er een aantal 'bed & breakfast'-gelegenheden. Het starten van dergelijke recreatieve activiteiten op een agrarisch bedrijf is een manier om aanvullende inkomsten te genereren, hoewel deze niet overschat moeten worden. Tevens is het een nieuwe manier om het platteland te beleven en daarmee een aanvulling op het bestaande recreatieve product.

2.5.1. Ontwikkelingen en tendensen

Er is sprake van een aantal maatschappelijke ontwikkelingen, zoals toenemende vrije tijd, een hoger besteedbaar inkomen, sterkere individualisering en een actiever leefpatroon. Deze leiden tot een steeds sterkere behoefte aan recreatievoorzieningen. Dit betekent dat een groter beroep zal worden gedaan op de beschikbare ruimte. De bewoners van het buitengebied spelen hierop in, gezien de gerichte belangstelling voor uitbreiding of ontwikkelingen van recreatieve activiteiten, variërend van het verhuren van paarden tot het opstarten van een camping.

Het recreatief gebruik van het landelijk gebied zal zich dan ook verder gaan ontwikkelen. Het betreft vooral een wens tot wandel- en fietsroutes en kleine ommetjes, die aansluiten op de kernen en de verblijfsrecreatieterreinen in de randzone. De intensieve recreatie ontwikkelt zich vooral in de zone langs de randmeren en dus buiten het plangebied. Deze ontwikkelingen kunnen gevolgen hebben voor het aangrenzende (agrarische) gebied. Deze gevolgen kunnen zowel positief als negatief zijn: positief zijn de mogelijkheden voor het ontwikkelen van kleinschalige recreatieactiviteiten (kleinschalige campings, verkoop streekeigen producten, e.d.), als negatief kunnen een toename van het verkeer en een afname van de 'milieuruimte' worden genoemd.

2. 6. Wonen

In het landelijk gebied van Dronten liggen drie kernen - Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant - waar het grootste deel van de woningen zijn geconcentreerd. Deze kernen liggen, evenals het gebied Ketelhaven, buiten het plangebied. In het buitengebied komt de woonfunctie voor in de vorm van agrarische bedrijfswoningen, niet-agrarische bedrijfswoningen en burgerwoningen.

2.6.1. Ontwikkelingen en tendensen

Er is een tendens zichtbaar van een toename van bewoning in het buitengebied. Een toename van burgerwoningen in het buitengebied kan echter gevolgen hebben voor de agrarische bedrijfsvoering, onder meer voor de uitbreidingsmogelijkheden. Ook de realisatie van nieuwe landgoederen en buitenplaatsen draagt bij aan de toename van bewoning in het buitengebied. Door het ontwikkelen van landgoederen en buitenplaatsen ontstaan enerzijds aantrekkelijke woon- c.q. werklocaties, maar daarnaast worden veelal ook bosgebieden of andersoortige natuur- en recreatiegebieden ontwikkeld. De ontwikkeling van landgoederen kan een meerwaarde betekenen voor landschap, natuur en recreatie. Er ontstaat echter eveneens een toename van burgerwoningen in het buitengebied en (afhankelijk van de locatie) een verdichting van het relatief open landschap.

2. 7. Bedrijvigheid

Ten aanzien van bedrijvigheid in het buitengebied wordt onderscheid gemaakt in:

- agrarische bedrijvigheid

- agrarische hulp- en nevenbedrijven
- overige bedrijvigheid (de niet-agrarische bedrijven).

Voor een beschrijving van de agrarische bedrijvigheid, zie paragraaf 2.1. In deze paragraaf wordt ingegaan op agrarische hulp- en nevenbedrijven en op overige bedrijvigheid.

Agrarische hulp- en nevenbedrijven

Meer dan een kwart van de werkgelegenheid van de gemeente ligt direct of indirect in de agrarische sector. Daarmee is de landbouw een belangrijke motor achter de economische en de ruimtelijke ontwikkeling van Dronten.

Naast de pure agrarische functie heeft het landelijk gebied ook economische waarden vanwege de aanwezigheid van andere, veelal agrarisch aanverwante bedrijvigheid. In het buitengebied zijn diverse agrarische hulp- en nevenbedrijven aanwezig. Het betreft onder meer loonbedrijven, koelruimte-verhuurbedrijven, verwerkingsbedrijven voor fruit, en sorteerbebedrijven voor aardappels en uien. Deze bedrijven leveren belangrijke diensten aan de agrariërs in het buitengebied. Daarnaast kan deze vorm van bedrijvigheid een aanvullende inkomstenbron voor een agrariër vormen.

Overige bedrijvigheid (niet-agrarisch)

Overige (niet-agrarische) bedrijvigheid in het buitengebied komt in Dronten voor. Het betreft onder meer dierenpensions, caravanstallingen en houtopslag.

Agrarisch onderzoek en onderwijs

Agrarisch onderzoek en onderwijs zijn voor de gemeente Dronten een belangrijk item. De instellingen profiteren van een sterke agrarische 'basis' in de gemeente en andersom kunnen de agrarische bedrijven gebruik maken van de ontwikkelde kennis. In en direct om het plangebied komt een aantal instellingen voor op het gebied van agrarisch onderzoek en onderwijs. Het Agrarisch kennislandschap grenst direct aan het plangebied. Deze bevat onder meer de Christelijke Agrarische Hogeschool (Vilentum), het Groenhorstcollege, Warmonderhof en de daarbij behorende schoolboerderijen. Ook is in de gemeente sprake van plantenveredelingsactiviteiten en kweekbedrijven. Er is een relatie met de kennisinstituten in de provincie.

2.7.1. Ontwikkelingen en tendensen

In de gemeente zullen in de planperiode naar verwachting veel agrarische bedrijfsgebouwen vrijkomen door (gedeeltelijke) bedrijfsbeëindiging. Na (gedeeltelijke) beëindiging van de agrarische bedrijfsvoering zullen de bedrijfsgebouwen in de meeste gevallen gewoon blijven staan.

Het aantal agrarische hulp- en nevenbedrijven en overige bedrijvigheid (de niet-agrarische bedrijven) in het buitengebied is de afgelopen jaren toegenomen. Deze hebben zich met name in vrijkomende agrarische bebouwing gevestigd of zijn ontstaan als een nevenactiviteit bij bestaande agrarische bedrijven. Deze tendens zal zich naar alle waarschijnlijkheid in de komende jaren doorzetten.

Hergebruik van vrijkomende bedrijfsgebouwen door de vestiging van agrarische hulp- en nevenbedrijven en overige bedrijvigheid (de niet-agrarische bedrijven) in de vrijkomende agrarische bebouwing kan als voordeel opleveren dat waardevolle, karakteristieke bebouwing gehandhaafd kan blijven. Ook kan door verhuur of andere aanwending van de vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen de afbouwende of zijn bedrijf beëindigende ondernemer nog een inkomen verwerven. De bestaande infrastructuur is echter veelal niet toegerust voor de extra, en mogelijk zwaardere, transporten die de agrarische hulpbedrijven en niet-agrarische bedrijven met zich meebrengen. Andere gevolgen van deze ontwikkeling voor het buitengebied zijn een toename van de verkeersdruk en toename van bebouwing. Afhankelijk van het type bedrijf zal sprake zijn van een toename of afname van de milieudruk.

Het gebruik van voormalige bedrijfswoningen als burgerwoning vormt een nieuwe milieugevoelige bestemming, waardoor de omliggende agrarische bedrijven in hun ontwikkeling kunnen worden beperkt.

Verkoop van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen aan een niet-agrarische ondernemer brengt eveneens risico met zich mee voor de omringende agrarische bedrijven op het gebied van het milieu en verkeer. Vooral in de Drontense situatie, waar de agrarische bedrijven veelal geclusterd liggen, kan een nieuwe burgerwoning of andere niet-agrarische functie grote problemen opleveren voor het functioneren van een in de nabijheid gelegen agrarisch bedrijf.

Op 1 januari 2013 is de Wet Plattelandswoning (Wpl) in werking getreden. De wet regelt dat gemeenten de bestemming 'plattelandswoning' kunnen toepassen (zie verder paragraaf 5.6.5). Ook wil de gemeente verkeerstoename en buitenpandige opslag voorkomen.

2. 8. Verkeer en vervoer

Weg

Langs de IJsselmeerdijk ligt de A6, een verbinding van de Randstad met het Noorden. De Biddingringweg / Gooiseweg (noord – zuid) vormt samen met de verbinding Lelystad – Swifterbant – Dronten – Kampen (west – oost) de drager van de verkeersstructuur in de Flevopolder. De noord – zuid verbinding verbindt Biddinghuizen met Dronten. De west-oost verbinding verbindt Swifterbant en Dronten onderling. Daarnaast is er nog een dwarsverbinding tussen Swifterbant en Biddinghuizen.

Sinds het voorjaar van 2012 is er een nieuwe regionale weg, de N307 (Overijsselseweg). Deze weg verbetert de wegverbinding tussen Alkmaar via Dronten naar Zwolle. Het nieuwe gedeelte van deze verbinding ligt tussen Lelystad en Dronten. Een ander gedeelte betreft de bestaande Hanzeweg van Dronten naar Roggebotsluis. Deze bestaande weg is aangepast. Het derde gedeelte is de passage Dronten, ten noorden van de kern. De passage Dronten is in voorbereiding. Ruimtelijk gezien is voor het Drontense wegennet de 'ring' kenmerkend, die de

drie kernen met elkaar verbindt, en de 'radialen' die deze ring verbinden met de randmeren en de omliggende woonkernen. Deze bestaan uit regionale hoofdwe- gen van verschillende categorieën. De wegen die de boerderijen ontsluiten zijn in beginsel bedoeld voor bestemmingsverkeer (erftoegangswegen), bestaande uit onder meer landbouwvoertuigen. In sommige gevallen worden de erftoegangs- wegen ook voor doorgaand autoverkeer gebruikt, hetgeen knelpunten oplevert met betrekking tot de verkeersveiligheid en de geluidsoverlast.

Hanzelijn

Sinds 2007 is gewerkt aan een nieuwe spoorlijn tussen Lelystad en Zwolle: de Hanzelijn. Het tracé van de Hanzelijn komt, vanuit de richting Lelystad gezien, over de Vuursteentocht de gemeente Dronten binnen. Na Dronten wordt de Hoge Vaart gekruist en bereikt de lijn de spoortunnel onder het Drontermeer. Na het passeren van deze tunnel ligt de Hanzelijn verder in de gemeente Kampen. In Dronten en Kampen zijn nieuwe stations en station Lelystad is aangepast. De Han- zelijn is inmiddels gerealiseerd en in gebruik genomen.

Vliegverkeer

Luchthaven Lelystad ligt buiten het plangebied. De provincie ziet de ontwikkeling van luchthaven Lelystad als een belangrijke kans voor regionaal economische structuurversterking. Voor de ontwikkeling van luchthaven Lelystad gelden de grenzen van de 'PKB luchtvaartterreinen Maastricht en Lelystad'. De PKB stelt dat luchthaven Lelystad binnen die grenzen het segment 'general aviation' (kleine luchtvaart) van Schiphol kan overnemen en zich kan ontwikkelen tot luchthaven met een zakelijk karakter.

Luchthaven Lelystad wil uitbreiden tot een moderne regionale luchthaven, waar benodigde opvang van vluchten van Schiphol plaats kan vinden. Daarbij gaat het om zakelijke vluchten, waarbij gebruik kan worden gemaakt van een Boeing 737 of Airbus A320, of daarmee te vergelijken vliegtuigen. Hiervoor moet onder ande- re de start- en landingsbaan (nu 1.250 meter lang) worden verlengd naar 2.100 meter en is het gewenst een nieuwe terminal met platform te bouwen.

Aanwijzingsbesluit

De luchthaven heeft in 1991 een aanwijzing gekregen voor kleinere luchtvaart. Deze aanwijzing is in 2001 vernieuwd. Lelystad Airport had uitbreidingswensen en heeft deze vertaald in een Masterplan. Het laatste aanwijzingsbesluit bood onvol- doende mogelijkheden deze wensen uit te voeren. In mei 2008 heeft Lelystad Air- port daarom een nieuw aanwijzingsverzoek ingediend bij de (toenmalige) minister van Verkeer en Waterstaat (VenW).

De minister heeft op 16 oktober 2009 het aanwijzingsbesluit genomen. Echter de Raad van State heeft dit besluit vernietigd (6 december 2011). Middels een voor- lopige voorziening is het aanwijzingsbesluit van 2001 weer van kracht.

Bij Biddinghuizen is een zweefvliegveld aanwezig. Het zweefvliegveld heeft rond- om een cirkelvormige 'hoogtecontour' met een straal van 1200 meter. De maxi-

male hoogte binnen de genoemde contour bedraagt 80 meter. Ten aanzien van de luchthaven en het zweefvliegveld moet binnen het plangebied van dit bestemmingsplan rekening worden gehouden met beperkingen in de bouwhoogten van bouwwerken (waaronder windmolens).

2. 9. Nutsvoorzieningen

Naast vervoer van goederen en mensen is in een buitengebied ook sprake van transport van informatie, energie en water. Het betreft dan zaken als kabels en leidingen ten behoeve van het transport van gas, elektriciteit en water. Om te voorkomen dat in het buitengebied activiteiten gebeuren die strijdig zijn met deze vorm van infrastructuur, dient doorgaans een minimale afstand of maximale hoogte in acht te worden genomen.

Kabels en leidingen

Door het plangebied lopen enkele bovenlokale aardgastransportleidingen. Van en naar de energiecentrale in Lelystad lopen drie hoogspanningsleidingen in de gemeente Dronten. De noordelijke leiding heeft een bedrijfsspanning van 380 kV (380.000 volt). De overige twee hoogspanningsleidingen hebben een bedrijfsspanning van 150 kV (150.000 volt). De veiligheidszone van deze twee hoogspanningsleidingen is 60 meter (30 meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningsleiding).

Hoogspanningslijnen

Bovengrondse hoogspanningslijnen zijn misschien schadelijk voor de gezondheid van kinderen tot en met 15 jaar. Onderzoek wijst op een mogelijk verband tussen nabijheid van hoogspanningslijnen en kinderleukemie. Het Rijk neemt maatregelen om dit risico te beperken. Dat doet zij door gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de plaatsing van hoogspanningsmasten, te adviseren.

Gemeenten en provincies bepalen waar hoogspanningslijnen worden geplaatst. Het Rijk adviseert hen om zo min mogelijk nieuwe situaties te scheppen waarbij kinderen langdurig zijn blootgesteld aan (elektro)Magnetische velden boven een bepaalde grens, namelijk 0,4 microtesla per jaar (microtesla is de eenheid waarin elektromagnetisme wordt gemeten). Dit betekent, afhankelijk van het soort lijn, een afstand van minimaal 30 tot 200 m. Dit staat in de brief hoogspanningslijnen die in 2008 aan alle gemeenten en provincies is verstuurd. Deze brief was een verduidelijking op een advies over hoogspanningslijnen uit 2005. Onder nieuwe situaties wordt verstaan:

- hoogspanningslijnen bouwen in de buurt van bestaande woningen;
- woningen bouwen in de buurt van bestaande hoogspanningslijnen.

Waar woningen al in de buurt van masten staan, geldt geen advies omdat de gezondheidseffecten onzeker zijn. Bovendien hebben maatregelen vaak grote gevolgen met hoge kosten, zoals woningen verplaatsen. Het onderhavige bestemmingsplan maakt nieuwe situaties als bedoeld in bovenstaande niet mogelijk.

Aardgastransportleidingen

In het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied ligt een aantal gas-transportleidingen van de Gasunie.

Windturbines

In Dronten staan 114 windmolens met een gezamenlijk vermogen van ruim 180 MW (peildatum oktober 2011). Dronten stond hiermee in 2010 in de top 5 van windproducerende gemeenten in Nederland. Belangrijker dan het vermogen is de stroom die de molens produceren. In Dronten produceren de gezamenlijke windmolens een elektriciteitsproductie van circa 350 MWh, voldoende om circa 100.000 huishoudens voor een jaar te voorzien van elektriciteit. Vanaf 2007 mag Dronten zich een CO₂-neutrale gemeente noemen, grotendeels als gevolg van de opwekking van windenergie. Ook de Wisselbokaal klimaatneutrale gemeente 2010 van Natuur en Milieu Flevoland en het samen met Zeewolde en Lelystad gewonnen Klimaatmonument van Agentschap NL zijn vooral te danken aan de windmolens. De molens zijn verspreid over twaalf lijnopstellingen en tien solitaire molens.

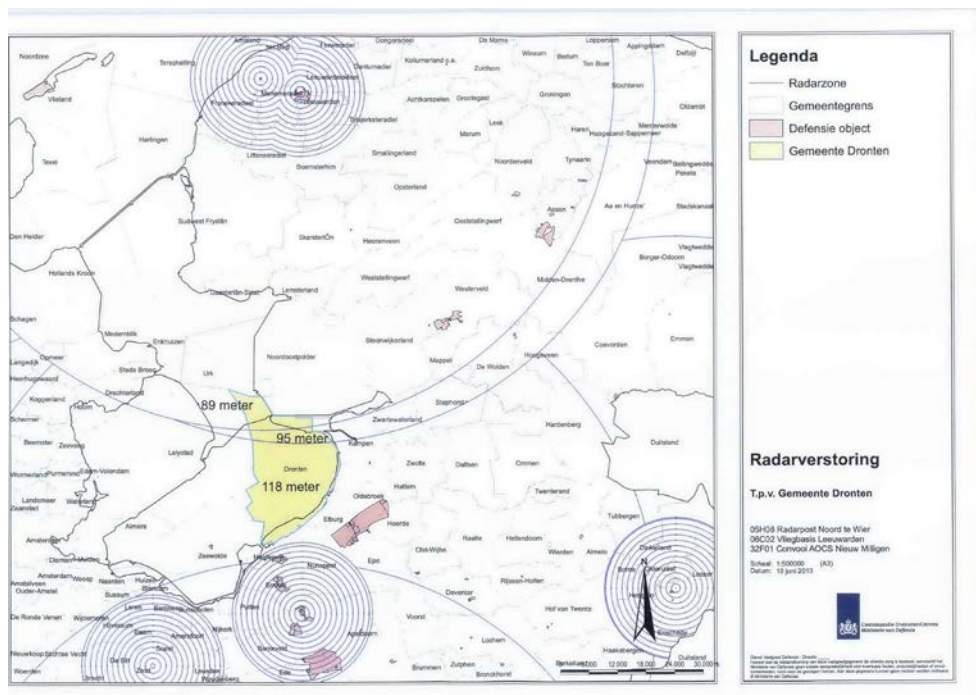
Binnen het plangebied bevinden zich meerdere lijnopstellingen van windturbines. De lijnopstellingen bevinden zich aan de Kubbetocht, de Zijdenentocht, de Zeebiestocht, de Rivierduintocht, de Klokbekertocht, de Overijsselsetocht, de Wisentocht, de Ansjovistocht, de Hondtocht en de Olstertocht. Ook langs de IJsselmeerdijk, grenzend aan de A6, is een lijnopstelling van windturbines aanwezig. Daarnaast staan hier en daar solitaire windturbines op de bedrijfskavels van agrarische bedrijven. Het noordelijk deel van Dronten wordt nauwelijks beïnvloed door de aanwezigheid van windmolens. Dit stukje oorspronkelijk en open polderlandschap is waardevol en moet intact blijven. Windmolens zijn hier ongewenst.

Windturbines leveren duurzame energie en dragen daarmee bij aan de beperking van het broeikaseffect. Ook vormen windturbines een inkomstenbron. In het verleden zijn bij een aantal boerenerven solitaire molens gerealiseerd. De opgewekte energie werd deels op het bedrijf zelf gebruikt. De koppeling met het agrarisch bedrijf is vrijwel geheel verdwenen, aangezien door een toename van de capaciteit de energie nu direct aan het net geleverd wordt. Het beleid ten aanzien van windmolens is gericht op sanering en opschaling. De provincie Flevoland wil een geleidelijke afname van het aantal molens bereiken, maar wel met gelijktijdige toename van het opgewekte vermogen en met verbetering van landschappelijke kwaliteit door concentratie van molens op een beperkt aantal locaties. Binnen deze algemene kaders van opschalen en saneren heeft de gemeente Dronten haar eigen beleid geformuleerd. In de komende periode zal het Drontense windmolenareaal (moeten) worden vervangen. Voor diverse bestaande lijnen zijn al concrete plannen in ontwikkeling. (Zie verder paragraaf 3.3, provinciaal beleid en paragraaf 3.4, gemeentelijk beleid).

Radarverstoringengebied

In Nieuw-Millingen op de Veluwe bevindt zich het controle- en rapporteringscentrum (CRC) van de luchtmacht. Het plangebied van het bestemmingsplan "Bui-

tengebied (D4000)" is in zijn geheel gelegen binnen de verstoringsgebieden van de Radarposten Nieuw Millingen en Wier en de radar van de Vliegbasis Leeuwarden. Op bijgaande illustratie is de ligging van de gemeente Dronten binnen de radarverstoringsgebieden aangegeven. Om radarverstoring te voorkomen zijn er beperkingen van toepassingen op de bouw van windturbines waarvan de tiphoogte hoger is dan 89, 95 en 118 meter. De regelgeving over bouwbeperkingen binnen het radarverstoringsgebied is vastgelegd in het wijzigingsbesluit op het Besluit (Barro) en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) dat op 1 oktober 2012 van kracht is geworden. In artikel 2.4 van het wijzigingsbesluit zijn de radarverstoringsgebieden beschreven, waarvoor op basis van artikel 2.6.9 van het Barro bouwhoogte-beperkingen gelden in verband met radarverstoring. Tezamen met artikel 2.5 en 2.6 geeft dit artikel het regime om te beoordelen of er sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor de werking van de radar. Het doel van dit regime is om zeker te stellen dat de defensieradars een goed beeld van het luchtruim – en van wat daar vliegt – behouden en dat dit beeld niet in onaanvaardbare mate wordt verstoord door hoge objecten. Met het oog hierop kunnen op grond van artikel 2.6.9 van het Barro hoge objecten in een radarverstoringsgebied slechts worden toegestaan nadat is aangetoond dat deze objecten het radarbeeld niet ontoelaatbaar verstoren.

Figuur 8. Illustratief kaartje radarverstoringsgebied Nieuw Millingen (bron: Ministerie van Defensie)

3. BELEIDSKADER

Bij het actualiseren van een bestemmingsplan voor het buitengebied, heeft het gemeentebestuur te maken met het beleid van andere overheden, andere instanties of maatschappelijke organisaties. Dit beleid vormt het kader waarbinnen de gemeente haar eigen beleid formuleert.

3. 1. Europees beleid en richtlijnen

Op Europees niveau kunnen beleidsvoornemens van belang zijn voor de landelijke gebieden in Nederland. In de regel is dergelijk beleid wel vertaald in het landelijk c.q. provinciaal beleid. Toch is aandacht voor enkele specifieke punten van belang.

3.1.1. Landbouw

Het landbouwbeleid wordt in belangrijke mate in Europees verband bepaald. Voor de landen van de EU is daarmee een open markt ontstaan, waarbinnen een gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt gevoerd. Door de uitbreiding van de EU met landen uit Midden- en Oost-Europa en door de nieuwe GATT/WTO ⁵⁾ onderhandelingen, staat dit landbouwbeleid meer en meer ter discussie. Verwacht wordt dat er een liberalisering van de markt optreedt met minder steunmaatregelen en een EU-prijzontwikkeling in de richting van de wereldmarktprijzen.

3.1.2. Milieu

Op Europees niveau worden meerdere milieurichtlijnen uitgevaardigd, die zijn of worden verwerkt in de eigen wet- en regelgeving. Van belang voor de agrarische sector zijn in het bijzonder:

- de regelgeving gericht op de productie van veilig voedsel voor de mens;
- het diergezondheidsbeleid;
- het beleid voor melkprijzen en quotaregeling;
- het marktordeningsbeleid voor graan, suiker en aardappelen;
- de Europese nitraatrichtlijn, gericht op bescherming van de bodem. De doorwerking van deze richtlijn betekent dat eisen worden gesteld aan de individuele landbouwers met op bedrijfsniveau een beheersing van de in- en uitstroom van mineralen;
- de Europese milieueffectrapportage (m.e.r.). De implementatie van deze richtlijn betekent dat er meer individuele beoordelingen op de noodzaak van een m.e.r. moeten plaatsvinden. Voor gemeenten betekent dit dat er meer activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn.

3.1.3. Natuur

Om de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen, zijn afspraken gemaakt op Europees niveau. Daartoe wordt gewerkt aan het tot stand brengen van een net-

---

⁵⁾ De World Trade Organization (WTO) is een intergouvernementele organisatie met supranationale eigenschappen. Zij is opgericht in 1995 en komt voort uit de General Agreement on Tariffs and Trade (GATT, Algemene Overeenkomst over Tarieven en Handel).

werk van beschermde natuurgebieden: Natura 2000. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Natura 2000-gebieden worden aangewezen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. In de praktijk overlappen de beschermingszones van de Habitat- en Vogelrichtlijn en de EHS-gebieden elkaar voor een groot deel. Voor alle Natura 2000-gebieden moet op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 door de provincie of door het ministerie van LNV een beheerplan worden vastgesteld.

In het plangebied van onderhavig bestemmingsplan komen geen Natura 2000 gebieden voor. Desondanks is er wel sprake van een relatie met Natura 2000 vanwege het PAS (Programmatische Aanpak Stikstof). De PAS vloeit voort uit de eis van 'Europa' om de instandhoudingsdoelstellingen te behalen van de Natura 2000 gebieden ⁶⁾. Daarnaast grenzen aan het plangebied wel Natura 2000 gebieden: IJsselmeer en Ketelmeer.

3.1.4. Archeologie

In 1992 werd het Europese Verdrag van Malta ondertekend door een groot aantal EU-landen, waaronder Nederland. Doelstelling van dit verdrag is de veiligstelling van het (Europese) archeologisch erfgoed. Dit moet met name gestalte krijgen in het ruimtelijke ordeningsbeleid. Concreet heeft dit tot gevolg dat bij de voorbereiding van bestemmingsplannen meer aandacht moet worden besteed aan de aanwezigheid van archeologische waarden en dat in bestemmingsplannen een beschermende regeling moet worden opgenomen ten aanzien van archeologische waarden.

Aandachtspunt is voorts dat uit het Verdrag van Malta voortvloeit dat er meer gelden beschikbaar moeten komen voor archeologisch onderzoek. Ook moet het beginsel 'de bodemverstoorder betaalt' worden doorgevoerd, in ieder geval voor wat betreft omvangrijke projecten.

Ter implementatie van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving, is in september 2007 de nieuwe Monumentenwet in werking treden. De kern van de wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven. De wet verplicht gemeenten bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in hun bodem aanwezige waarden.

---

⁶⁾ Om de vastgelopen vergunningverlening aan veehouderij bedrijven weer vlot te trekken is het rijk samen met de provincies gestart met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) gekoppeld aan het beleid en regelgeving voor het beschermen van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. De kern van de PAS is het maken van bindende afspraken om het stikstofprobleem aan te pakken op verschillende niveaus (landelijk, provinciaal en per Natura 2000-gebied) en vanuit verschillende sectoren (landbouw, industrie, verkeer en vervoer). Daarbij moet de achteruitgang van de biodiversiteit worden gestopt, dus de stikstofbelasting teruggebracht, zonder de economische ontwikkeling in gevaar te brengen.

3.1.5. Water

In 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vastgesteld. De KRW beoogt de aquatische ecosystemen en waterafhankelijke terrestrische natuur voor achteruitgang te behoeden, te beschermen en te verbeteren. Een concreet doel van de KRW is een goede ecologische toestand van het grond- en oppervlaktewater te bereiken. In beginsel moet dit doel in 2015 behaald zijn.

De Kaderrichtlijn Water introduceert het denken in stroomgebieden. Dat gaat uit van het simpele feit dat water zich niet houdt aan lands- en bestuurlijke grenzen, maar z'n natuurlijke loop heeft binnen stroomgebieden. Om aan de voorwaarden van de KRW te kunnen voldoen, moeten waterbeheerders binnen een stroomgebied afspraken maken en samenwerken. Het doel is uiteindelijk dat er in het stroomgebied sprake is van schoon water, waarin een gevarieerd natuurlijk leven voorkomt. De KRW stelt namelijk eisen aan de chemische (geen verontreinigende stoffen) en ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater.

De Ministerraad heeft 27 november 2009 de stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) 2009-2015 van Eems, Maas, Rijndelta (Nederlandse deel) en Schelde definitief vastgesteld. Tevens is de Nota van Antwoord Inspraak stroomgebiedbeheerplannen 2009-2015 vastgesteld. Het Werkprogramma Stroomgebiedbeheerplannen 2015 beschrijft het proces en de randvoorwaarden voor de actualisatie van de stroomgebiedbeheerplannen in 2015.

3. 2. **Rijksbeleid**

3.2.1. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) (2011)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is begin 2012 in werking getreden ⁷⁾. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Om de bestuurlijke drukte te beperken brengt het Rijk de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij burgers en bedrijven, laat het meer over aan gemeenten en provincies en komen de burgers en bedrijven centraal te staan. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Zo beschrijft het kabinet in de Structuurvisie in welke infrastructuurprojecten zij de

---

⁷⁾ De nieuwe Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vervangt verschillende bestaande nota's zoals:

- de Nota Ruimte;
- de Structuurvisie Randstad 2040;
- de Nota Mobiliteit;
- de MobiliteitsAanpak;
- de structuurvisie voor de Snelwegomgeving;
- de agenda Landschap;
- de agenda Vitaal Platteland;
- Pieken in de Delta.

komende jaren wil investeren. En op welke manier de bestaande infrastructuur beter benut kan worden. Provincies en gemeentes krijgen in de plannen meer bewegingsvrijheid op het gebied van ruimtelijke ordening.

3.2.2. Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening

Het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (BARRO) is op 30 december 2011 in werking getreden. Het BARRO stelt regels omtrent de 13 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Deze 13 nationale belangen zijn:

1. Rijkswaardwegen
2. Mainportontwikkeling Rotterdam
3. Kustfundament
4. Grote rivieren
5. Waddenzee en waddengebied
6. Defensie
7. Hoofdwegen en hoofdspoorwegen
8. Elektriciteitsvoorziening
9. Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen
10. Ecologische hoofdstructuur
11. Primaire waterkeringen buiten het kustfundament
12. IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte)
13. Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

Ladder duurzame verstedelijking.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. De ladder voor duurzame verstedelijking is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt. Het artikel in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6.2) houdt in:

Artikel 3.1.6.2. (Besluit ruimtelijke ordening)

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
- b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
- c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Onder een stedelijke ontwikkeling wordt verstaan: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. In de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bro (nota van toelichting; Stb. 2012, 388) ontbreekt een toelichting op de definitiebepaling van het begrip stedelijke ontwikkeling.

Doel van de Ladder voor duurzame verstedelijking is het bevorderen van zorgvuldig ruimtegebruik van de schaarse ruimte. De mogelijkheden die het bestemmingsplan Buitengebied geeft, gaat uit van de bestaande aanwezige erven. Deze mogelijkheden zijn in het plan opgenomen vanwege een behoefte die voortvloeit uit autonome ontwikkeling. Agrariërs stoppen. De vrijkomende erven "vragen" om een nieuw gebruik, om zodoende leegstand en verpaupering te voorkomen. Dit komt ten goede aan de leefbaarheid (woon- en leefklimaat) in het buitengebied. Door voor bestaande erven mogelijkheden te geven voor andere functies wordt het erf hergebruikt, een vorm van herstructurering.

Voor de functiewijziging naar de bestemming "Bedrijf" wordt uitgegaan van de aanwezige bestaande erven. Deze bestemming maakt een ander gebruik mogelijk van bestaande erven die hun oorspronkelijke functie (agrarisch bedrijf) zijn verloren. Op deze manier wordt zorgvuldig omgegaan met de bestaande ruimte. Voorwaarde bij een functiewijziging naar "Bedrijf" is dat deze functie dient te worden gehuisvest in de bestaande bebouwing, die aanwezig is op het moment dat de wijziging wordt toegepast. In deze situatie is er geen sprake van nieuwe bebouwing. Er is dan ook geen sprake van een stedelijke ontwikkeling.

Verder zijn er mogelijkheden voor het toevoegen van enige bebouwing aan bestaande bebouwing zonder dat het tot stedelijke ontwikkeling wordt gerekend. Hiervan zijn voorbeelden uit de jurisprudentie. Bovendien biedt het provinciaal beleid verwoord in de beleidsregel "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008" mogelijkheden voor functiewijziging van vrijkomende agrarische erven. Dit beleid is een kader voor onderhavig bestemmingsplan.

Ten slotte behandelt de Structuurvisie Dronten 2030 het aspect van niet-agrarische bedrijvigheid in het buitengebied (p. 53). In deze beschrijving wordt aangehaakt bij de bestaande beleidsregel van de provincie Flevoland "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008" en de "Kaderstellende notitie herziening bestemmingsplan Buitengebied". De basis voor deze herziening is de "Kaderstellende notitie herziening bestemmingsplan Buitengebied".

De ontwikkelingen die met het bestemmingsplan buitengebied in planologische zin mogelijk worden gemaakt, zijn over het algemeen kleinschalig van aard (perceelsgebonden) en gebied raken daarmee geen rijksbelangen.

3.2.3. Nota Belvédère

De Nota Belvédère (1999) is een beleidsnota over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota vormt een belangrijke bouwsteen voor de Nota Ruimte. De centrale doelstelling van het beleid luidt: 'de cultuurhistorische identi-

teit wordt sterker richtinggevend voor de inrichting van de ruimte, en het rijksbeleid zal daarvoor goede voorwaarden scheppen'. Het Rivierduingebied Swifterbant is aangeduid als Belvédèregebied. Dit gebied is van universele betekenis vanwege de unieke bewoningssporen in de ondergrond op voormalige oevers en rivierduinen van een fossiel getijdensysteem. Het gebied is van grote internationale waarde en door Nederland op de voorlopige lijst van werelderfgoed geplaatst. De archeologische sites zijn bij de inrichting van de polder met beplanting gemarkeerd en gevrijwaard van ander grondgebruik. De archeologische waarden worden bedreigd door drooglegging/laag grondwaterpeil en verploeging (diepploegen). De voorgestelde beleidsstrategie voor dit gebied omvat het 'instandhouden van de cultuurhistorische identiteit' middels streek- en bestemmingsplannen en door de voordracht aan UNESCO.

De ligging van het Belvédèregebied 'Rivierduingebied Swifterbant' is in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 9. Belvedèreg gebied 'Rivierduingebied Swifterbant'

3.2.4. Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet (NB-wet) is de Nederlandse uitwerking van het internationale beleid, vastgesteld in de Habitat- en Vogelrichtlijn. Per 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetge-

ving verankerd. Provincies zijn in hoofdzaak het bevoegd gezag bij het verlenen van een Natuurbeschermingswetvergunning. In deze wet wordt uitgegaan van twee typen gebieden:

- de Natura 2000-gebieden;
- de beschermde natuurmonumenten (voormalige beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten die buiten de Natura 2000- gebieden liggen).

In het buitengebied van Dronten zijn geen Natura 2000-gebieden en geen beschermde natuurmonumenten aanwezig. Wel zijn deze aanwezig aangrenzend en in de nabijheid van het plangebied.

3. 3. Provinciaal beleid

Omgevingsplan Flevoland 2006

In dit plan is het integrale omgevingsbeleid van de provincie Flevoland voor de periode 2006-2015 neergelegd, met een doorkijk naar 2030. Het Omgevingsplan is een samenbundeling van de vier wettelijke plannen op provinciaal niveau: Streekplan, Milieubeleidsplan, Waterhuishoudingsplan en Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan. Door de vier plannen in één integraal plan samen te voegen, zijn de hoofdlijnen van het beleid van de provincie Flevoland compact en is de samenhang tussen de diverse beleidsterreinen het best gewaarborgd. De belangrijkste punten uit deel III, Beleidskader / hoofdstuk 5, 'Beleidskader voor het landelijke gebied' worden vervolgens hieronder aangegeven.

Vitaliteit van het landelijk gebied

Het landelijk gebied moet vitaal blijven. Ook in Flevoland is sprake van verdergaande schaalvergroting en herstructurering van de landbouw. De provincie wil agrarische bedrijvigheid die zich primair richt op duurzame productie (en verwerking) van landbouwproducten optimale ontwikkelingskansen geven. Bovendien wil de provincie ruimte bieden aan nieuwe functies in het landelijk gebied ter verbreding van het economisch draagvlak en deze verweven met de bestaande landbouwfunctie. Door de schaalvergroting in de landbouw komen veel agrarische bouwpercelen vrij.

De beleidsregel 'Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008' biedt het kader voor verschillende ontwikkelingen in het landelijk gebied. Indien het beleidskader van het Omgevingsplan en deze beleidsregel te beperkend blijken voor ontwikkelingen die bijdragen aan de vitaliteit van het landelijk gebied, dan is de provincie bereid dat kader op experimentele basis te verruimen.

Indien vrijkomende agrarische bouwpercelen of gedeelten daarvan een ander gebruik krijgen, dan mogen nieuwe (niet-agrarische of agrarisch aanverwante) functies de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten van het gebied niet aantasten. Ook moet rekening gehouden worden met de landschappelijke en cultuurhistorische basiskwaliteiten. Vestiging van activiteiten die bij uitstek thuishoren op een bedrijventerrein of in of aansluitend aan het bebouwde gebied wordt in principe niet toegestaan. De activiteiten moeten in principe kleinschalig

van karakter zijn. De bebouwingsmogelijkheden dienen hierop te zijn afgestemd. Milieuhygiënisch, landschappelijk en verkeerskundig (veiligheid en verkeersaantrekkende werking) ongewenste effecten moeten worden voorkomen.

De vrijgekomen boerderijwoningen kunnen worden gebruikt voor algemene bewoning, waarbij wordt uitgegaan van 1 woning per (voormalig) agrarisch bouwvlak. Nieuwe (agrarische) bouwpercelen worden in principe niet toegestaan.

Verkeer en vervoer

De realisatie van de N23 als stroomweg II (dubbelbaans) tussen Lelystad en Dronten heeft tot gevolg dat de Swiferringweg en Dronterweg niet langer (plaatsvervangende) stroomwegen zijn, maar gebiedsontsluitingswegen. De Kamperhoekweg (tussen Swifterbant en A6) wordt opgewaardeerd tot stroomweg II. De Vossemeerdijk en Karekietweg en worden (volledig) opgenomen als gebiedsontsluitingswegen.

Windenergie

Als windrijke provincie wil Flevoland optimaal gebruik maken van de milieuvordelen en economische potenties van de opwekking van windenergie zonder de landschappelijke kwaliteiten van de provincie aan te tasten. Windmolenopstellingen zijn in grote delen van de provincie het landschapsbeeld gaan beheersen. De provincie wil dit veranderen. De technische ontwikkeling van windmolens maakt mogelijk dat met minder molens eenzelfde, of zelfs meer, windenergievermogen wordt opgewekt. De provincie Flevoland wil een geleidelijke afname van het aantal molens bereiken, maar wel met gelijktijdige toename van het opgewekte vermogen en met verbetering van landschappelijke kwaliteit door concentratie van molens op een beperkt aantal locaties.

Aan nieuw te plaatsen windmolens wordt in principe alleen medewerking verleend als deze molens (gelijktijdig) een equivalent bestaande windmolens vervangen, waarbij de hoeveelheid geleverde energie (kWh) en het behoud van de netto inkomsten uit de te vervangen windmolens bepalend is. Bij de vervanging neemt de begrote energielevering (kWh) toe ten opzichte van de geleverde energie (kWh) door de te saneren windmolens. Deze toename is nodig en mogelijk om maatwerk te kunnen leveren in opschaling en sanering en om hieruit een bijdrage van de netto inkomsten aan gebiedsgebonden ontwikkelingen (versterken landschap, natuur, recreatie en leefbaarheid van het landelijke gebied) te kunnen financieren.

Aan nieuw te plaatsen molens worden eisen gesteld ten aanzien van minimaal vermogen, ashoogte en omvang van het project. Windenergie is in principe overal mogelijk wanneer wordt voldaan aan eisen van natuur, veiligheid, geluid en slagschaduw. De woongebieden die vallen binnen de stedelijke gebieden en de Oostvaardersplassen zijn uitgesloten voor plaatsing van nieuwe molens. Dit geldt ook voor de gebieden met hoogtebeperkingen als gevolg van de luchthaven Lelystad en het zenderpark in Zeewolde.

Landbouw

De landbouw verandert in een hoog tempo van een beschermde en ondersteunde sector naar een sector die moet concurreren op de wereldmarkt. Bedrijven reageren hierop met schaalvergroting, specialisatie, intensivering en een verschuiving van akkerbouw naar veehouderij. Ook zijn er bedrijven die oplossingen zoeken in verbreding van de bedrijfsvoering, zoals verwerking van agrarische producten, het telen van energie- of andere gewassen, mestvergisting, recreatie en toerisme. De provincie wil de agrarische sector in haar verdere ontwikkeling faciliteren en ondersteunen, zodanig dat er een duurzame, vitale landbouwsector ontstaat en er meer mogelijkheden ontstaan voor de ontwikkeling van andere economische functies in het landelijk gebied. Op vergroting van agrarische bouwpercelen is de beleidsregel "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008" van toepassing. Richtinggevend is dat eerst de ruimtelijke mogelijkheden voor verhoging van het bebouwingspercentage zijn verkend en te beperkt zijn bevonden, voordat een vergroting van een agrarisch bouwvlak aan de orde kan komen. De vergroting dient verband te houden met de agrarische bedrijfsvoering of met een aangevoerde noodzaak voor aanwezige niet-agrarische activiteit. Voorts wordt de voorwaarde gesteld dat de erfing hersteld wordt en dat de verkeersafwikkeling op het perceel en op de openbare weg veilig is.

Op veel Flevolandse bedrijven wordt de bollenteelt als wisselteelt in het bouwplan ingepast. De provincie wijst bezanden van gronden af, gelet op de ongewenste grootschalige landschappelijke ingrepen die daaraan verbonden zijn. Clustering van fruit- en boomteelt en andere hoogopgaande houtige gewassen heeft vanuit het oogpunt van landschappelijke kwaliteit de voorkeur. In gebieden met karakteristieke openheid zijn hoogopgaande houtige teelten ongewenst.

De intensieve veehouderij in Flevoland is van beperkte betekenis. Op nationaal niveau is de omvang van de intensieve veehouderij in de afgelopen jaren beduidend afgenomen. Schaalvergroting, specialisatie, kostprijbeheersing en toenemende automatisering zijn voor de intensieve veehouderij de belangrijkste bedrijfsstrategieën. Dat geldt ook voor Flevolandse bedrijven. De provincie verstaat onder intensieve veehouderij het bedrijfsmatig houden van pluimvee (waaronder kippen, kalkoenen, eenden, ganzen, struisvogels), varkens, runderen voor de vleesproductie, pelsdieren en konijnen. De intensieve veehouderij kan zich ontwikkelen binnen de in het bestemmingsplan aangegeven grenzen van het bestaande bouwvlak. Indien een ondernemer kan aantonen dat grotere bedrijfsgebouwen en vergroting van het agrarisch bouwvlak nodig zijn om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen die ingevolge de nationale wet- en regelgeving worden gesteld en bedrijfseconomisch rendabel kunnen blijven ondernemen, kan van voorgaande bepaling worden afgeweken.

Recreatie en toerisme

De provincie ziet goede mogelijkheden om de sector recreatie en toerisme in Flevoland verder te ontwikkelen. Flevoland kan hierin een opvangfunctie voor de Veluwe en de Noordvleugel gaan vervullen. De werkgelegenheid kan met 5% per jaar groeien. De concurrentiekracht van Flevoland als vakantiebestemming kan wor-

den versterkt door de ontwikkeling van de luchthaven, vergroting van de hotelcapaciteit, goede en veilige fietspaden, wandelroutes en vaarroutes, aantrekkelijk en veilig vaarwater, attractieve stranden en bossen, toegankelijke natuurgebieden, versterking van de belevingswaarde van Flevoland voor de recreant en ontwikkeling van nichemarkten op het gebied van cultuurtoerisme.

Bij Dronten en Biddinghuizen vormt het recreatief uitloopegebied een verbinding tussen de kernen en de recreatiezone aan de oostrand van de provincie. De aansluiting van Dronten en Biddinghuizen op de randmeerbossen wordt verbeterd door een landschappelijke verbinding te creëren. Hierbij kunnen nieuwe landgoederen een rol spelen.

Natuur

Ongeveer de helft van Flevoland (de Oostvaardersplassen, de Lepelaarplassen en vrijwel alle grote wateren) is aangewezen als speciale beschermingszone (SBZ) onder de Europese Vogelrichtlijn en maakt daarmee onderdeel uit van het internationale natuurnetwerk Natura 2000. Enkele delen van deze gebieden zijn tevens aangemeld als beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Nederland is verplicht om specifieke soorten en habitats in deze gebieden in een goede staat van instandhouding te brengen en te houden.

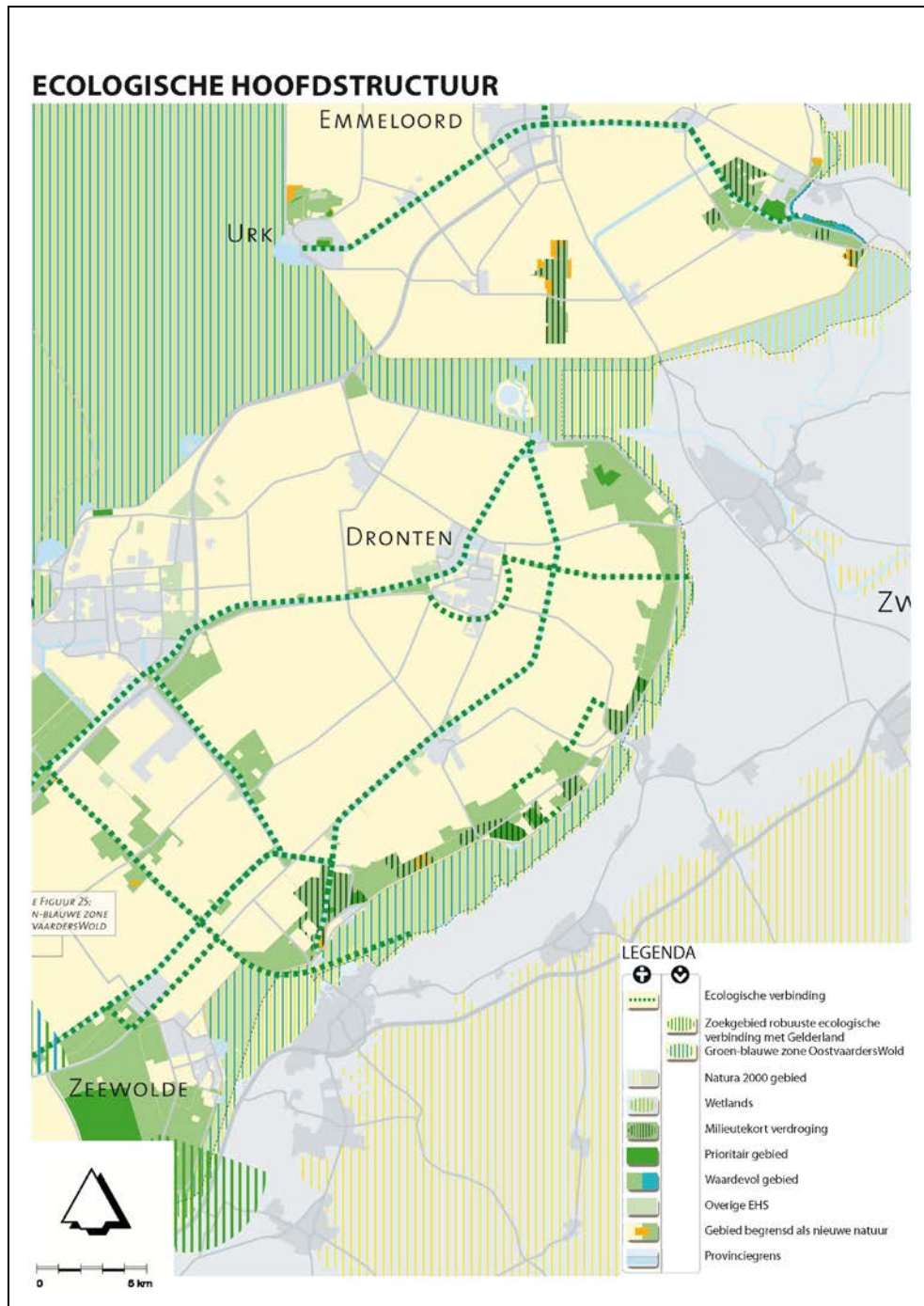
De provincie is bevoegd gezag voor vergunningverlening en handhaving op grond van de Natuurbeschermingswet en stelt in dit kader beheersplannen vast voor de niet-rijke eigendommen. De Natura 2000 gebieden vormen samen met een groot deel van de binnendijkse natuurgebieden het Flevolandse deel van de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Doel van de EHS is de realisatie van een robuust landelijk samenhangend netwerk van natuurgebieden dat voldoende (leef-)ruimte biedt voor soorten en waarden die karakteristiek zijn voor de Nederlandse natuur. De EHS moet in 2018 gereed zijn. In het provinciale gebiedsplan voor natuur en landschap is verder uitgewerkt welke natuurkwaliteit gerealiseerd moet worden en welke gebieden, aanvullend op reeds bestaande natuurgebieden, begrensd zijn als nieuwe natuur. In Flevoland zijn er vooral opgaven voor het instandhouden en verder ontwikkelen van de natuurwaarden voor moerassen, open water, natte bosgebieden en het open agrarisch gebied. De relatie tussen de binnendijkse en de buitendijkse natuurgebieden kan versterkt worden door binnendijks meer natte leefgebieden te realiseren.

Voor het versterken van de samenhang in de EHS zijn ecologische verbindingen van belang. Het zijn vaak lintvormige elementen met een zodanige natuurlijke begroeiing dat verschillende diersoorten er voldoende beschutting vinden om de oversteek van het ene kerngebied naar het andere te wagen. In Flevoland vervullen de meeste tochten en vaarten een verbindende functie. Hoe langer de afstand, des te belangrijker is het dat er ook tussentijds wat grotere stapstenen zijn die als tijdelijk rustgebied kunnen fungeren.

De provincie geeft prioriteit aan een aantal EHS-verbindingen dat essentieel is voor de gewenste samenhang in de Ecologische Hoofdstructuur en voor een groot

deel al is ingericht. Dit zijn o.a. de Hoge en de Lage Vaart, de verbinding tussen Reve-Abbert en Wisentbos (langs de Hanzelijn) en de verbindingen in de oostrand van Oostelijk Flevoland waar de bosgordel op dit moment niet aaneensluit. Daarnaast vormen ook andere vaarten en tochten verbindingen tussen natuurgebieden. Door een meer natuurvriendelijke inrichting kan de kwaliteit voor natuur en waterberging soms nog verbeterd worden.

Figuur 10. Ecologische hoofdstructuur (bron: Omgevingsplan Flevoland 2006)

Landschap en cultuurhistorie

In de provincie Flevoland zijn door het rijk twee gebieden aangewezen als zeer waardevolle cultuurhistorische gebieden (Belvederegebieden). Dit zijn geheel Noordelijk Flevoland en het Swifterbantgebied (tussen de IJsselmeerdijk, Ketelmeerdijk, Beverweg en N307). Belvedere is een zienswijze op landschap en de vertaling daarvan in het ontwerp en inrichting van de polders, waarbij rekening is gehouden met de artefacten uit het verleden.

De provincie wil de Flevolandse karakteristieken behouden door deze in te zetten als ruimtelijke kwaliteit ter versterking van nieuwe ontwikkelingen. Daartoe maakt de provincie onderscheid tussen landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten en basiskwaliteiten. Tot de kernkwaliteiten worden die elementen en patronen gerekend die bepalend zijn voor het karakter van Flevoland, waarmee de essentie van het polderconcept wordt gewaarborgd. Voor zowel de cultuurhistorische als de landschappelijke kernkwaliteiten als de landschapskunstwerken is het beleid gericht op behoud en versterking.

Naast de kernkwaliteiten valt een aantal cultuurhistorische en landschappelijke elementen en patronen in de categorie basiskwaliteit. Het gaat dan o.a. om openheid, de verkavelingstructuur, de gemalen, hoge bruggen en de voormalige Zuidoostkustlijn en de erfbeplanting. De provincie draagt voor deze elementen en patronen geen directe verantwoordelijkheid, maar wil wel met de gebiedspartners in dialoog blijven over het behoud en ontwikkeling van deze elementen en patronen. De provincie verwacht van de gemeenten dat zij bij de besluitvorming over nieuwe ontwikkelingen expliciet rekening houden met de cultuurhistorische en landschappelijke kern- en basiskwaliteiten en dat zij nieuwe ontwikkelingen zo goed mogelijk inpassen. De cultuurhistorie kan ook als inspiratie dienen voor nieuwe ontwerpen.

Archeologie

In het archeologiebeleid maakt de provincie een onderscheid in Provinciaal Archeologische en Aardkundige Kerngebieden (PArK'en), archeologische aandachtsgebieden en de Top-10 archeologische locaties. Deze gebieden en locaties acht de provincie van provinciaal belang. De provincie zal het beleid voor de PArK'en en de Top-10 archeologische locaties nader uitwerken. De uitwerking van de archeologische aandachtsgebieden is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Er zijn vier PArK'en, waaronder het Rivierduingebied Swifterbant. De provincie richt zich in PArK'en op de ontsluiting en integrale instandhouding van de archeologische waarden in samenhang met aardkundige en landschappelijke waarden.

Naast de PArK'en heeft de provincie een Top-10 van archeologische locaties samengesteld uit de vele honderden archeologische locaties die Flevoland rijk is. De Top-10 vertegenwoordigt een dwarsdoorsnede van de Flevolandse archeologie. De provincie vindt het van wezenlijk belang dat de Top-10 locaties behouden blijven. In de bescherming en instandhouding van individuele archeologische locaties geeft de provincie voorrang aan de Top-10 locaties.

Archeologische aandachtsgebieden zijn gebieden met een relatief hoge dichtheid aan goed geconserveerde archeologische waarden. De inzet in archeologische aandachtsgebieden beperkt zich tot het opsporen en het planologisch beschermen, dan wel - indien niet anders mogelijk - opgraven van individuele archeologische waarden. Terreinen die op de landelijke Archeologische MonumentenKaart (AMK) staan vallen onder de aandachtsgebieden, met dien verstande dat ze in principe altijd planologische bescherming moeten krijgen.

Beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008

Het landelijk gebied van Flevoland heeft voor een groot deel een agrarische functie. Ontwikkelingen in de landbouwsector maken het wenselijk meer ruimte te bieden aan kleinschalige niet-agrarische of agrarisch aanverwante functies en vergroting van (voormalige) agrarische bouwpercelen, voor zover deze de bestaande activiteiten en functies niet hinderen, niet leiden tot verstedelijking van het landelijk gebied en landschappelijk, milieutechnisch en verkeerskundig goed worden ingepast. Daarbij dienen de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw behouden te blijven of verder versterkt te worden. De thans bestaande en legaal gevestigde niet-agrarische en agrarisch aanverwante activiteiten die niet binnen de beleidsregel passen, mogen worden voortgezet, mits de afwijking ten opzichte van deze beleidsregel niet vergroot wordt.

De onderhavige beleidsregel heeft betrekking op de (voormalige) agrarische bouwpercelen in het landelijke gebied van Flevoland, met uitzondering van (voormalige) agrarische bouwpercelen binnen de (te ontwikkelen) Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook landgoederen worden in deze beleidsregel buiten beschouwing gelaten, omdat hiervoor specifiek beleid ontwikkeld is. Hetzelfde geldt voor de in het Omgevingsplan 2006 genoemde integrale ontwikkelingen die onder daar genoemde voorwaarden op experimentele basis kunnen worden uitgezet.

Samengevat omvat de beleidsregel het volgende:

- Niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten op (voormalige) agrarische bouwpercelen zijn mogelijk, tenzij belemmeringen en hinder ontstaan voor het functioneren van de naastgelegen (agrarische) bedrijven en/of activiteiten, zoals wonen en recreëren. Indien nodig en mogelijk zal dit nader worden geregeld in een (milieu)vergunning.
- Niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten op (voormalige) agrarische bouwpercelen zijn mogelijk, mits deze activiteiten in opzet en ontwikkelingsperspectief kleinschalig van karakter zijn en blijven.
- Niet toegestaan zijn niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten die qua aard, omvang, verkeersaantrekkende werking en aantal werknemers primair thuishoren op een bedrijventerrein of industrieterrein dan wel in of aansluitend aan de bebouwde kom. Dit geldt in ieder geval voor activiteiten die vallen in de milieucategorie 4 of hoger.
- Per (voormalig) agrarisch bouwvlak wordt uitgegaan van één woning. Vrijgekomen boerderijwoningen kunnen worden gebruikt voor algemene bewoning.

- Vergroting van het (voormalige) agrarische bouwvlak is onder voorwaarden mogelijk.
- Het ruimtelijk splitsen van een (voormalig) agrarisch bouwvlak is niet toegestaan.
- Vergroting van de (voormalige) agrarische bouwpercelen en ontwikkeling van niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten is mogelijk, tenzij de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten worden aangetast.
- Vergroting van de (voormalige) agrarische bouwpercelen dan wel de ontwikkeling van niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten op (voormalige) agrarische bouwpercelen is mogelijk, tenzij dit leidt tot knelpunten of onveilige situaties in de verkeersafwikkeling.
- Er wordt naar gestreefd, dat recreatieve en/of toeristische activiteiten en andere publieksaantrekkende activiteiten goed bereikbaar zijn met openbaar vervoer en fiets.

Beleidsregel windmolens 2008

Het windmolenbeleid is neergelegd in het Omgevingsplan Flevoland 2006. Het voorziet in opschaling en sanering van de huidige situatie gericht op het bereiken van een grotere ruimtelijke kwaliteit van het landschap. Door middel van opschaling kan met minder windmolens meer vermogen gerealiseerd worden en tevens een kwaliteitsverbetering in ruimtelijke en landschappelijke zin gehaald worden. Daarmee kunnen de nadelen van de huidige situatie worden weggenomen en kan ingespeeld worden op ontwikkelingen in de markt. Om de bestaande situatie geleidelijk over te laten gaan in een nieuwe situatie met meer ruimtelijke kwaliteit, is het nodig sanering en ontwikkeling bij het nemen van planologische besluiten aan elkaar te koppelen en gericht ontwikkelingsplanologie te bedrijven. Met het instellen van de tijdelijke stop op de plaatsing van windmolens is de huidige situatie geconsolideerd. De voortzetting van de exploitatie van de windmolens betekent (op termijn) meegaan in de schaalvergroting die de marktontwikkeling oplegt aan de windenergiebranche. Dit bepaalt tegelijkertijd het kader voor de bedrijfsvoering, de herinvesteringen en de acceptatie van de gewenste sanering. In de praktijk zullen de huidige eigenaren hun belangen en verkregen rechten dienen samen te brengen in nieuwe exploitatievormen waarmee minder maar grotere windmolenopstellingen in Flevoland ontstaan. Alleen op deze manier kan de gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteitsverbetering worden bereikt. Ook dient aandacht besteed te worden aan uniformering qua type en grootte van de windmolens.

Het provinciale windenergiebeleid stagneert door de veranderde economische en subsidiesituatie. Sinds de crisis, de beëindiging van een subsidieregeling voor duurzame energieopwekking en komst van een nieuw rijkssubsidiestelsel voor windenergie is de financiering van windparken moeilijker geworden. Dat heeft gevolgen voor de winstgevendheid van windparken. Het effect wordt versterkt door de relatief jonge leeftijd van de bestaande windmolens. Het huidige beleid (Beleidsregel Windmolens 2008) biedt geen mogelijkheid om vooruit te lopen op deze veranderde context. Om die reden wordt een open planproces gestart om samen met overheden, molenaars, bewoners en grondeigenaren te komen tot nieuw of aan-

vullend regionaal beleid: het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (structuurvisie).

3. 4. Gemeentelijk beleid

Economische Visie 2015

Op 18 februari 2010 is de economische visie, 'Koersen op karakter', vastgesteld. In de visie richt de gemeente zich op 2015. De gemeente zet in op groei van werkgelegenheid, ondernemerschap en innovatie. De ambitie is het vestigingsklimaat voor ondernemers te versterken. Ook in de toekomst wil de gemeente ruimte bieden aan bestaand én nieuw ondernemerschap. In de economische visie koerst de gemeente op een inzetbare en geschoolde beroepsbevolking, robuuste bedrijventerreinen en een betrokken overheid. De gemeente ziet aansprekende kansen voor krachtige sectoren als de landbouw, detailhandel en recreatie en toerisme. Samen met ondernemers, onderwijsinstellingen en andere organisaties gaat de gemeente de visie de komende tijd concreet uitwerken.

Uit de notitie kunnen de volgende uitgangspunten worden gefilterd die betrekking hebben op de invulling van de herziening van het bestemmingsplan buitengebied:

- de agrarische productieruimte heeft, afgezien van de Oostkant van Dronten, prioriteit, omdat dat het specialisme is van het buitengebied;
- in het bestemmingsplan buitengebied meer ruimte geven aan nevenactiviteiten en intensieve veehouderij (tot 7.000 m²) en agrarische erven (maximaal 2,5 hectare);
- voor zover mogelijk in provinciaal beleid, planologisch ruimte bieden aan nieuwe vormen van energieopwekking en groepsaccommodaties;
- functiewijziging van erven naar wonen, recreatie, zorg, et cetera alleen toestaan als dit de agrarische activiteiten en infrastructuur niet hindert of schade toebrengt;
- de verwerkende industrie moet in aanmerkelijke zin grondgebonden zijn, anders is verplaatsing naar een bedrijventerrein noodzakelijk;
- instellen van een adviescommissie met LTO Noord en Ondernemersvereniging De Driehoek voor de vestiging van niet-grondgebonden industriële functies;
- geen ruimtelijke reserveringen voor nieuwe, grootschalige bedrijventerreinen.

Gemeentelijke Verkeer- en Vervoerplan (2004)

Het primaire doel van het gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) is:

- het vastleggen van de functie van wegen en straten binnen de totale verkeerskundige en ruimtelijke structuur;
- het ontwikkelen van een toetsingskader om een verantwoorde keuze van de oplossingsrichtingen te maken bij het ontwerpen van (toekomstige) verkeersmaatregelen;
- verkrijgen van inzicht in de benodigde maatregelen, prioriteiten en kosten.

Als beleidsdoelstelling is geformuleerd 'het bevorderen van de verkeersveiligheid en het daarbij realiseren van een goede bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers binnen de gemeente Dronten en het beperken van de verkeershinder'. Door de gemeente Dronten is in 1999 een wegcategorisering vastgesteld. Deze categorisering is in het kader van het GVVP opnieuw bekeken en op onderdelen bijgesteld. Voor het buitengebied geldt dat de A6 een stroomwegfunctie (categorie 1) kent. De Biddingringweg/Gooiseweg, Dronerringweg, Hanzeweg, Dronterweg, Swiferringweg, Biddingweg, Colijnweg, Drontermeerdijk, Spijkweg, Harderdijk, Elburgerweg, Oldebroekerweg, Rietweg, Bremerbergweg en Swifterweg zijn gebiedsontsluitingswegen. De overige wegen in het buitengebied zijn erftoegangswegen.

Welstandsnota gemeente Dronten (2013)

Aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het onderdeel Bouw worden getoetst aan zogenaamde redelijke eisen van welstand. Dat de gemeente dat mag en moet doen is in de Woningwet geregeld. De regels waaraan getoetst wordt staan omschreven in de gemeentelijke welstandsnota. De welstandsnota is vastgesteld op 27 juni 2013 (Welstandsnota 2013).

Het doel van het welstandsbeleid is het streven naar behoud van en het versterken van de beeldkwaliteit. De welstandsnota moet voor verschillende doelgroepen hanteerbaar zijn, te weten burgers, architecten, bestuurders, ambtenaren en leden van de gemeentelijke welstandcommissie. De welstandsnota is vooral een sturend en stimulerend hulpmiddel en niet een instrument om van alles te verbieden. Inwoners die plannen hebben voor nieuwbouw, uitbreiding of aanpassing kunnen een gesprek aanvragen met de stedenbouwkundige van de gemeente. Zij kunnen dan een toelichting krijgen op het welstandsbeleid voor hun wijk of deelgebied, en zij komen dan ook te weten welke kansen en mogelijkheden er voor hun bouwplannen zijn. Vervolgens kunnen zij met een architect of ontwerper aan de slag om de plannen uit te werken op basis van de kaders die zij hebben meegereguleerd. De combinatie van een enthousiasmerende welstandsnota en een startoverleg maken een inspirerende "voorkantsturing" mogelijk.

"Ontdek die ruimte in Dronten", toekomstvisie 2025

De toekomstvisie 2025⁸⁾ wil weergeven wat voor een gemeenschap Dronten in 2025 wil zijn. De toekomstvisie moet richtsnoer zijn voor het handelen van het gemeentebestuur. Bij elke beleidsnota die het gemeentebestuur opstelt is de vraag aan de orde: passen de in de nota verwoorde ideeën en plannen bij de toekomstvisie? Daarnaast wil het gemeentebestuur met de toekomstvisie inwoners, bedrijven, instellingen en collega-overheden uitnodigen te komen met ideeën, initiatieven en plannen. Met zes ruimtebiedende perspectieven wil het gemeentebestuur de toekomstvisie richting geven:

- Dronten: netwerkgemeente van vitale dorpen en met ruimte voor bijzondere woonvormen;
- Dronten: kenniscentrum voor de agro-sector;

---

⁸⁾ Toekomstvisie 2024, eindversie 6 maart 2007.

- Dronten: uitvalsbasis voor kleinschalige en grootschalige recreatie en toerisme;
- Dronten: de plaats voor innovatieve combinaties van wonen en werken;
- Dronten: knooppunt op de verkeer- en vervoersas Alkmaar - Zwolle;
- Dronten: een innovatieve, dienstverlenende overheid.

In de raadsvergadering van 12 juli 2007 is nog een zevende perspectief toegevoegd: "Dronten als gemeenschap met een betrokken samenleving".

Oostkant Dronten Strategische Visie (juli 2010)

De Oostkant van Dronten is een bijzonder gebied. Grote natuurwaarden en uitgebreide recreatiemogelijkheden komen hier samen. Er is behoefte aan een visie die op structuurniveau duidelijk maakt hoe recreatie en natuur samen kunnen gaan en tot expressie kunnen komen in een aantrekkelijk landschap voor de toekomst. De Strategische Visie Oostkant wordt beschouwd als ruimtelijk streefbeeld voor de lange termijn. Naast de gebruikelijke regelgeving kan de visie dienen als kader waartegen ontwikkelingen die op het gebied afkomen, kunnen worden afgezet en beoordeeld. De Strategische Visie zal dienen als bouwsteen voor de later op te stellen structuurvisie voor de gemeente als geheel. Het accent ligt op het binnendijkse gebied, omdat voor de Randmeren eigen plantrajecten lopen (Natura 2000 beheerplannen).

De Oostkant van Dronten heeft grote kwaliteiten, maar hier en daar zitten functies elkaar in de weg. Bovendien moet het gebied worden voorbereid op ontwikkelingen in de toekomst. Een samenhangende visie, waarin de kansen voor de verschillende thema's op elkaar betrokken zijn, geeft aan hoe de bestaande kwaliteiten behouden en uitgebouwd kunnen worden.

De visie bevat een aantal hoofdlijnen:

1. het gebied wordt geprofileerd als regio;
2. natuur als duurzame basis;
3. recreatie en toerisme, dé economische drager;
4. harmonie tussen recreatie en natuur: gewenst en mogelijk;
5. de infrastructuur stuurt ruimtelijke ontwikkelingen;
6. op alle niveaus komt samenhang tot stand;
7. het landschap groeit continu.

De visie is vertaald in een ruimtelijke ontwikkelingsstrategie, waarvan een landschappelijk raamwerk het belangrijkste onderdeel is. Het landschappelijk raamwerk bestaat ten eerste uit de groenblauwe ruggengraat van Randmeren en binnendijkse bos- en natuurgebieden. De ambitie is om de kwaliteit niet alleen te behouden maar ook te verhogen. Een tweede onderdeel van het landschappelijk raamwerk is de verankering van de dorpen in de omgeving. De landschappelijke en recreatieve verbinding tussen de dorpen en de oostkant wordt versterkt.

De Strategische visie zet in op een optimalisering van het verkeersmanagement, onder meer door middel van het gebruik van de applicatie die ontwikkeld is om het wegennet beter te benutten. De aanleg van de N23 maakt het mogelijk om opnieuw na te denken over nieuwe routes naar het gebied. Er zijn verschillende

opties verkend die als reservering in de Strategische Visie zijn opgenomen. Verder zet de visie in op verbetering van het openbaar vervoerssysteem in de Oostkant, gekoppeld aan het nieuwe station. Ook biedt dit station kansen voor inzet van busvervoer bij attracties en evenementen.

Uit de strategische visie kunnen de volgende uitgangspunten worden gefilterd die betrekking hebben op de invulling van de herziening van het bestemmingsplan buitengebied:

- ter hoogte van het Abbert - Revebos zijn nieuwe recreatie-initiatieven alleen mogelijk in het landbouwgebied (in aansluiting op het bos) in combinatie met de aanleg van nieuwe natuur;
- rond Biddinghuizen in zetten op een modern verweven landschap waarin veel functies (landbouw, landgoedwonen, recreatie) samenkomen;
- een ecologische verbindingzone met fietspad langs de Hanzelijn tussen Dronten en de randmeerzone;
- zone Biddinghuizen - Bremerbergweg - Veluwemeer: modern, relatief kleinschalig verweven landschap, waarin vele functies (landbouw, landgoedwonen, recreatie) samenkomen.

Archeologiebeleid gemeente Dronten

In 2009 is de gemeentelijke archeologische beleidskaart en voorbeeldplanregels ten behoeve van bestemmingsplannen opgesteld ⁹⁾. De gemeente wil met het archeologiebeleid bereiken, dat:

- bij ruimtelijke ontwikkelingen zorgvuldig wordt omgegaan met archeologische waarden, zodat deze waar mogelijk behouden blijven voor toekomstige generaties;
- archeologische waarden meer worden ingezet ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit, identiteit en cultuurbeleving.

Ten behoeve hiervan heeft de gemeente de archeologische waarden en verwachtingen die binnen de gemeentegrenzen voorkomen zoveel mogelijk geïnventariseerd en op een Archeologische waarden en verwachtingenkaart gevisualiseerd. Deze kaart is doorvertaald in een Archeologische beleidskaart en voorbeeldplanregels.

Het doel van het gemeentelijk archeologiebeleid is het behoud van belangrijke archeologische waarden, zonder daarbij andere belangen uit het oog te verliezen. Het beleid beperkt zich daarom tot archeologische terreinen waarvan de behoudenswaardigheid al is aangetoond en tot reële archeologische verwachtingen. Gebieden met een lage archeologische verwachting en gebieden waarvan bekend is dat de bodem al is verstoord, vallen buiten de reikwijdte van het gemeentelijk archeologiebeleid (beleidscategorie "Archeologievrij gebied"). In paragraaf 4.8 wordt uitgebreid op het aspect archeologie ingegaan.

---

⁹⁾ Archeologiebeleid gemeente Dronten VESTIGIA BV Archeologie & Cultuurhistorie rapportnr.: V642, definitief, d.d. 13 oktober 2009.

Beleidsnota toerisme en recreatie Dronten (september 2008)

Vertrekpunt voor de beleidsnota Toerisme en Recreatie 2008 is de vraagstelling welke visie de gemeente Dronten heeft op het toeristisch-recreatief gebied voor de komende vijf tot tien jaar en op welke wijze kan deze visie worden gerealiseerd.

De centrale ligging van Dronten in Nederland in combinatie met de ruimte en de eerder genoemde kwaliteiten zorgen ervoor dat de gemeente Dronten een interessante plaats is om een toeristisch recreatief bedrijf te vestigen. Met name diversiteit ten opzichte van het bestaande aanbod wordt aangemoedigd evenals nieuwe initiatieven die onderscheidend zijn. Bij de vestiging van een nieuwe toeristisch-recreatieve ondernemer zal er rekening gehouden moeten worden met het landschap en de omgevingskwaliteit. De huidig bestaande zonering zal behouden blijven en worden aangevuld.

Uit de beleidsnota kunnen de volgende uitgangspunten worden gefilterd die betrekking hebben op de invulling van de herziening van het bestemmingsplan buitengebied:

- in het Rivierduingebied ligt het accent op extensieve dagrecreatie. Dit is ook van toepassing op het overige buitengebied, maar daarnaast ligt het accent in het buitengebied ook op kleinschalige verblijfsrecreatie;
- ter versterking van de toeristische beleving van het landschap is het gewenst uitkijkpunten en rustpunten te (laten) realiseren die bijvoorbeeld een bijzonder zicht op het landschap bieden die recht doen aan de openheid, de uitzichtpunten over het water, de rechtlijnige verkaveling en de grootschalige landbouwstructuur;
- voorwaarden scheppen in het bestemmingsplan buitengebied om agrotourisme (bedrijfsverbreding agrarische bedrijven met een toeristische-recreatieve tak, ook in de vorm van logiesmogelijkheden) te stimuleren.

Erfgoedbeleid: Visie buitengebied Dronten (2009)

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied (9010), voorjaar 2007, aangegeven expliciet waarde te hechten aan de cultuurhistorische waarden van de polder. Dit aspect is in het vigerende bestemmingsplan onderbelicht. De raad wenst antwoord te krijgen op enkele urgente vragen zodat voor deze aspecten de ruimtelijke cultuurhistorische kwaliteit beschermd en gehandhaafd wordt mét behoud van de pioniersgeest van de polder. Het gaat om de volgende vragen:

- Hoe om te gaan met woningen met platte daken in fruitteeltgebieden?
- Hoe om te gaan met dakhellingen in het buitengebied naar aanleiding van ingediende bouwaanvragen voor flexhallen en serre-stallen?
- Hoe om te gaan met de erfsingels in de akker- en weidegebieden en de hagen in de fruitteeltgebieden?

In de notitie "Erfgoedbeleid: Visie buitengebied Dronten" is weergegeven hoe de gemeente Dronten met bovenstaande vragen kan omgaan. Hierbij moet rekening gehouden worden met reeds gerealiseerde initiatieven die wellicht inbreuk hebben gemaakt op het ruimtelijk ontwerp zoals die door de Rijksdienst voor de IJs-

selmeerpolders is bedacht.

Uit de notitie kunnen de volgende uitgangspunten worden gefilterd die betrekking hebben op de invulling van de herziening van het bestemmingsplan buitengebied:

- vanuit het cultuurhistorisch perspectief is het van belang dat de oorspronkelijke ontwerpprincipes zichtbaar blijven, zowel op het niveau van het landschap, als op het niveau van de agrarische bedrijfskavel, de gebouwen en de singel;
- in het fruitteeltgebied het uitgangspunt “platte daken” te hanteren;
- bij erfuitbreidingen in het akker- en weidegebied erf singelbeplantingsplannen verplicht te stellen;
- in het fruitteeltgebied geen singels om de erven. Het open bouwvlak is kenmerkend voor het fruitteeltgebied;
- in het akker- en weidegebied het gesloten dakvlak handhaven;
- binnen het groene kader van de erf singel in het akker- en weidegebied zijn afwijkende vormen van bedrijfsgebouwen mogelijk, zoals serrestallen;
- voor het fruitteeltgebied wordt met name uitgegaan van het oorspronkelijke type en hoofdvorm. In dit gebied worden afwijkende vormen niet toegestaan.

Kapvormen in het fruitteeltgebied

Specifiek voor het fruitteeltgebied Ottolanderlaan / Roodbeenweg / Rietsemalaan zijn de woningen met platte daken. Het bestemmingsplan staat dan ook, bijvoorbeeld bij nieuwbouw van de woning, een plat dak toe en zulke nieuwbouw komt steeds vaker voor. Het gebied ‘Harderringweg’ heeft een geheel andere ontstaansgeschiedenis dan de rest van het buitengebied van de gemeente Dronten. Dit komt omdat dit deel oorspronkelijk was toegedeeld aan de toen toekomstige gemeente Lelystad. Toen op 1 januari 1980 de gemeente Lelystad een feit werd, is dit gebied toegevoegd aan de gemeente Dronten. Woningen met een platte afdekking en met een kap wisselen elkaar in dit gebied af. Het onderscheid in de woningen met kap en zonder kap is waardevol. In de notitie “Erfgoedbeleid: Visie buitengebied Dronten” wordt voorgesteld om de kappen plat te houden waar ze oorspronkelijk zo bedoeld waren, een kap te handhaven waar dit oorspronkelijk het geval was. Het onderhavige bestemmingsplan is hierop aangepast.

Structuurvisie 2030

Op 29 november 2012 heeft gemeenteraad de “Structuurvisie Dronten 2030” vastgesteld. De structuurvisie schetst het ruimtelijk en economisch perspectief tot aan 2030 en beschrijft de toekomst van onze gemeente op het gebied van wonen, recreatie, de agrarische sector, natuur, infrastructuur, economie en het voorzieningenniveau van onze kernen. De visie geeft op al die ruimtelijk economische thema’s een duidelijke richting en laat zien hoe de gemeente de kwaliteiten die zij heeft, toekomstbestendig maakt. Dit gebeurt onder meer door zorgvuldig en stapsgewijs te bouwen en de bestaande woonwijken te verbeteren.

Dronten is van oudsher een agrarische gemeente en ook vandaag de dag is de landbouw nog altijd een zeer belangrijke pijler in de gemeente. Vooral de akker-

bouw vormt een belangrijk onderdeel van de Drontense economie en bepaalt voor een groot deel het landschappelijk beeld van de gemeente. Het grootschalige open landschap heeft nog steeds een grotendeels agrarisch karakter en dat moet ook in de toekomst zo blijven. De landbouwsector en de innovatie die daarin plaatshebben moeten ook in 2030 in Europa nog steeds hoog aangeschreven staan. Een belangrijke ontwikkeling die al enige tijd gaande is en die in de toekomst verder door zal zetten is de schaalvergroting die noodzakelijk is om de bedrijfsvoering te laten renderen (het samenvoegen van land van meerdere bedrijven in één bedrijf). In de gemeente Dronten is echter voldoende ruimte voor deze schaalvergroting.

Landbouw behoudt het primaat in het grootschalige agrarische kerngebied waardoor het unieke polderlandschap open blijft en niet langzaam ‘verrommelt’ door andere functies. Door in te zetten op het zoveel mogelijk handhaven van de functiescheiding tussen landbouw, recreatie, woningbouw en natuur, wordt de grootschalige openheid in het agrarisch gebied gekoesterd. De gemeente Dronten is trots op haar agrarische achtergrond en wil dit blijven uitstralen. Er zal worden onderzocht wat de mogelijkheden zijn om de gemeente meer te profileren als landstreek of gebied met eigen kwaliteiten en eigen landbouwproducten (zoals Flevosap).

“Dronten maakt ruimte voor wind’. Windmolenbeleid gemeente Dronten (2012)

Deze beleidsnota beschrijft de visie van de gemeente Dronten op windenergie en windmolens en geeft op basis daarvan kaders mee aan nieuwe initiatieven. Op hoofdlijnen is omschreven waar en onder welke voorwaarden de gemeente Dronten ruimte geeft aan nieuwe initiatieven. Het nieuwe beleid is een integraal afwegingskader waarin landschappelijke inpassing, duurzaamheid, (bedrijfs-)economisch rendement en maatschappelijk draagvlak in samenhang sturend zijn. Dit betekent dat het windmolenbeleid ruimte biedt aan windmolens in combinatie met het minimaliseren van de overlast voor omwonenden en de schade aan landschap, natuur en milieu. De verschillende belangen worden afgewogen en op basis hiervan maakt Dronten ruimte voor windenergie.

Het merendeel van de Drontense windmolens is rond de eeuwwisseling gerealiseerd. Technisch gezien kunnen molens ongeveer twintig jaar mee gaan. In de sector wordt als vuistregel gehanteerd dat windmolens gemiddeld na vijftien jaar economisch afgeschreven zijn. In de komende periode zal het Drontense windmolenareaal dus (moeten) worden vervangen. Voor diverse bestaande lijnen zijn al concrete plannen in ontwikkeling. De nieuwe lijnen zullen echter anders van aard en opzet zijn dan het bestaande areaal.

Het nieuwe windmolenbeleid heeft tot doel een actueel en adequaat toetsingskader te bieden voor de nieuwe generatie windmolens. Een beleidskader dat handhaven biedt voor een goede afweging tussen de verschillende belangen, die met windenergie gepaard gaan, en rekening houdt met de actuele ontwikkelingen.

De koers op hoofdlijnen beschrijft hoe de gemeente Dronten optreedt in het

krachtenveld rondom windenergie; de doelen en ambities daarbij en de randvoorwaarden. De koers op hoofdlijnen is de essentie van het windmolenbeleid en bestaat uit vijf uitgangspunten:

1. opschalen en saneren;
2. samenwerking tussen initiatiefnemers;
3. landschap is het belangrijkste criterium bij nieuwe aanvragen;
4. participatie (Elk nieuw initiatief moet de mogelijkheid geven aan agrarische ondernemers en overige burgers om te participeren in de nieuw te plaatsen windmolenparken);
5. Dronten bepaalt haar eigen koers. Deze koers vormt de inbreng in de provinciale planvorming.

Landschappelijke kwaliteit is een belangrijke pijler onder het windmolenbeleid. Aan plaatsing van nieuwe windmolens worden daarom ruimtelijke kaders gesteld. In de nota zijn de algemene uitgangspunten voor landschappelijke inpassing beschreven.

Ruimtelijke beleidsnotitie huisvesting arbeidsmigranten Gemeente Dronten

In deze beleidsnotitie (vastgesteld d.d. 27 september 2012) worden de ruimtelijke kaders bepaald waarbinnen de huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten kan worden gerealiseerd: waar wel en niet, in welke omvang. Wellicht ten overvloede: de notitie gaat over de permanente huisvestingsmogelijkheden voor tijdelijke arbeidsmigranten. Onder tijdelijk wordt verstaan arbeidsmigranten die maar korte tijd (variërend van enkele weken tot 6 à 9 maanden) in Dronten verblijven voor bijvoorbeeld seizoensarbeid. Naast permanente huisvestingsmogelijkheden worden -onder voorwaarden- mogelijkheden geboden voor tijdelijke huisvesting in de vorm van tijdelijke woonunits of stacaravans. Doelstelling is om ruimtelijk beleid op te stellen dat voldoende ruimte biedt om de markt te laten voldoen aan de behoefte aan huisvesting voor (tijdelijke) arbeidsmigranten in de gemeente Dronten.

De mogelijkheden die geboden worden voor huisvesting van arbeidsmigranten betreffen in het buitengebied:

- groepsaccommodaties bij een agrarisch bedrijf tot 50 personen (inclusief tijdelijke huisvesting);
- grootschalige accommodaties/logiesgebouw tot 300 personen;
- voormalige (agrarische) bedrijfswoningen.

Op basis van deze ruimtelijke beleidsnotitie is er een regeling in dit bestemmingsplan opgenomen met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten in bestaande vrijkomende (agrarische) bedrijfswoningen en in tijdelijke woonunits en/of stacaravans. De mogelijkheid van een groepsaccommodatie bij een agrarisch bedrijf tot 50 personen is al opgenomen in het vigerend bestemmingsplan en wordt voortgezet in het onderhavige bestemmingsplan. Hiertoe is een binnenplanse afwijking opgenomen in alle voorkomende bestemmingen die op de erven liggen.

In de voorwaarden om af te wijken van de gebruiksregels is tevens opgenomen dat er wordt aangesloten op de uitgangspunten van het op 27 september 2012 vastgestelde beleid "Ruimtelijke beleidsnotitie huisvesting arbeidsmigranten, gemeente Dronten". De Beleidsnotitie arbeidsmigranten is daarmee onderdeel geworden van de afweging.

4. OMGEVINGSASPECTEN

Bij realisatie van nieuwe ontwikkelingen dient, met het oog op de uitvoerbaarheid van het plan, te worden onderzocht of in de toekomst sprake is van een goede omgevingssituatie. Daarbij wordt getoetst aan de sectorale wet- en regelgeving op het gebied van milieu, ecologie, archeologie en water.

4. 1. Geluid

4.1.1. Wegverkeerslawaa

Toetsingskader en beleid

Op grond van de Wet geluidhinder geldt rond wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/uur, spoorwegen en inrichtingen die “in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken”, een geluidzone. Bij ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones moet akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ontwikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarden die in de wet zijn vastgelegd. Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, kan het bevoegd gezag - in de meeste gevallen de gemeente - hogere grenswaarden vaststellen. Hiervoor geldt een bepaald maximum, de uiterste grenswaarde genoemd. Bij de vaststelling van hogere grenswaarden moet worden afgewogen of bronmaatregelen of maatregelen in de overdrachtssfeer kunnen worden getroffen.

In de Wet geluidhinder (Wgh) zijn grens- en richtwaarden voor toelaatbare equivalente geluidniveaus opgenomen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in buitennormen (geluidbelasting op de gevel) en binnennormen (binnenwaarde). De grens- en richtwaarden gelden voor woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen gelegen binnen de geluidzone van een weg. Een geluidzone is een aandachtsgebied aan weerszijden van een weg waarbinnen de grens- en richtwaarden van de Wet geluidhinder van toepassing zijn.

Geluidzone wegverkeerslawaa

De breedte van geluidzones vanwege een weg is afhankelijk van de aard van de weg en is vermeld in tabel 1.

Tabel 1. Breedte van geluidzones langs autowegen

Aantal rijstroken	Geluidzones buitenstedelijk gebied	Geluidzones stedelijk gebied
Weg met één of twee rijstroken	250 meter	200 meter
Weg met drie of vier rijstroken	400 meter	350 meter
Weg met vijf of meer rijstroken	600 meter	-

Bron: artikel 74 Wet geluidhinder

Wanneer een nieuw (of gewijzigd) bestemmingsplan het mogelijk maakt geluidgevoelige bebouwing binnen de geluidzone van een weg te realiseren is een akoestisch onderzoek noodzakelijk.

Bij de uitvoering van het akoestisch onderzoek wordt het Reken en Meetvoorschrift Geluidhinder 2006 gehanteerd.

Grens- en richtwaarden wegverkeerslawaai: wetgeving

Geluidsgevoelige objecten, die worden gerealiseerd binnen de geluidszones dienen te worden getoetst aan grenswaarden (Tabel 2) van de geluidsbelasting die zijn aangegeven in de Wgh. Hierbij geldt een voorkeursgrenswaarde. Indien deze waarde wordt overschreden, kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen om af te wijken van het bestemmingsplan. Er moet dan gemotiveerd worden waarom bron- en overdrachtsmaatregelen niet mogelijk zijn en waarom het bouwplan gewenst is. Ook dient het in de Wgh vastgelegd binnenniveau gewaarborgd te worden.

Tabel 2 Grens- en richtwaarden voor nieuwe woningen in Lden

Gevoelig gebouw	Voorkeursgrenswaarde (dB)	Maximaal toelaatbare geluidbelasting (Lden in dB)		
		Buitenstedelijke weg	Stedelijke weg	Binnenwaarde
Woning, nieuwbouw	48	53	63	33
Woning vervangend nieuwbouw	48	58	68	33
Woning, behorend bij agrarisch bedrijf	48	58	-	33

Wegverkeerslawaai in relatie tot dit bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan heeft een grotendeels consoliderend karakter, hierin worden *geen nieuwe geluidsgevoelige objecten mogelijk gemaakt*. Bij eventuele toekomstige procedures om een ontwikkeling mogelijk te maken moet een toetsing plaats vinden aan de Wgh, waarbij bovenstaande in acht genomen dient te worden.

Voor de woningen in deze bestemming gelegen binnen deze zone geldt dat slechts gebouwd kan worden indien vaststaat dat op de gevel(s) van de woning de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde ingevolge de Wet geluidhinder of de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (hogere waarde) ingevolge het besluit Hogere waarde, met inachtneming van de in dit besluit gestelde voorwaarde(n), niet overschrijdt.

Toename van geluidhinder in de toekomst wordt in dit bestemmingsplan (waar mogelijk) beperkt. Van de wegen in het buitengebied is op de plankaart een dwarsprofiel opgenomen, hetgeen inhoudt dat het profiel van de weg niet zonder

meer mag worden veranderd en de bestaande geluidsgevoelige bebouwing langs de zoneplichtige wegen niet dicht naar de weg toe mag worden gebouwd. Van het dwarsprofiel mag slechts via een afwijking worden afgeweken, mits er geen wezenlijke verandering in de geluidssituatie optreedt en de verkeersveiligheid niet onevenredig zal worden aangetast. In de regels zijn de randvoorwaarden opgenomen om te voorkomen dat dicht naar de weg wordt gebouwd.

Met de consequenties van het wegverkeerslawaai op geluidsgevoelige functies is, voor zover noodzakelijk, rekening gehouden. Op de verbeelding zijn de 48 dB(A)-contouren aangegeven als een algemene aanduidingsregel (geluidzone-weg).

4.1.2. Industrielawaai

Ten aanzien van inrichtingen die 'in belangrijke mate' geluidshinder kunnen veroorzaken, is een geluidzone vastgesteld. In de Wet geluidhinder is bepaald dat de geluidsbelasting binnen deze zone niet boven de 50 dB(A) mag liggen. Indien binnen de zonegrens nieuwe geluidsgevoelige objecten worden mogelijk gemaakt, dient akoestisch onderzoek plaats te vinden om aan te tonen of kan worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)).

In het plangebied komen geen bedrijven voor die een geluidzone in het kader van de Wet geluidhinder hebben. Wel valt de geluidzone van de mestdrogerij aan de Colijnweg in het bestemmingsplan buitengebied. De geluidzone is op de verbeelding weergegeven (aanduiding geluidzone - industrie).

4.1.3. Spoorweglawaai

Toetsingskader en beleid

Per spoortracé is een zonebreedte vastgelegd ten opzichte van de buitenste spoorstaaf. Bij realisatie van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze zone dient akoestisch onderzoek plaats te vinden.

Spoorweglawaai in relatie tot dit bestemmingsplan

Door ontwikkelingen zoals de Hanzelijn valt een deel van het grondgebied in het bestemmingsplan binnen de wettelijke zone langs het spoor. In deze zone dient de toelaatbare geluidsbelasting in acht te worden genomen. De beoordeling van de geluidsbelasting van de Hanzelijn vond plaats in het kader van het betreffende tracébesluit ¹⁰⁾.

---

¹⁰⁾ Uit het akoestisch onderzoek dat voor de gemeente Dronten is uitgevoerd, blijkt dat na toepassing van bronmaatregelen de geluidbelasting ter plaatse van een aantal geluidsgevoelige bestemmingen op een aantal plaatsen de voorkeursgrenswaarde van 57 dB(A) wordt overschreden. Onderzocht is of deze overschrijding teruggebracht kan worden door het plaatsen van geluidsschermen. Voor de gemeente is een schermvoorstel opgesteld. De daarbij gehanteerde uitgangspunten leiden tot 24 hogere waarden voor woningen vanwege het railverkeer. Voor de verspreid liggende woningen in het buitengebied worden hogere waarden voorgesteld. Geluidsschermen worden in het buitengebied niet doelmatig geacht (bron: Tracébesluit Hanzelijn. Toelichting op Het Nieuw Land. December 2003).

Akoestisch onderzoek naar spoorweglawaai en eventueel noodzakelijke maatregelen en geluidhinderprocedures vormden onderdeel van de betreffende tracébesluiten. Ten behoeve van de Hanzespoorlijn is een afzonderlijk bestemmingsplan opgesteld. Dit bestemmingsplan is geïntegreerd in onderhavig bestemmingsplan.

Het Tracébesluit geeft aan dat voor nieuwe bebouwing binnen een afstand van 500 m van het midden van de spoorlijn een geluidsberekening uitgevoerd moet worden. Dat geldt dus ook voor een kilometer brede strook door het plangebied van de het bestemmingsplan buitengebied (500 m aan weerszijden van het spoor). Op de verbeelding is deze zone aangeduid als 'geluidszone – spoor'.

4.1.4. Vliegverkeerslawaai

De Luchthaven Lelystad ligt buiten het plangebied. Langs de luchthaven zijn zones aanwezig waarbinnen geluidsgrenswaarden gelden. De maatgevende geluidzones vallen niet over het plangebied. De basis hiervoor is het aanwijzingsbesluit voor de verlenging van de start- en landingsbaan van luchthaven Lelystad (9 november 2001). In het bestemmingsplangebied zijn aldus geen gronden aanwezig die vallen binnen de wettelijke geluidszones van de luchthaven.

4. 2. Luchtkwaliteit

Toetsingskader en beleid

In hoofdstuk 5 van de *Wet milieubeheer* zijn de grenswaarden op het gebied van de luchtkwaliteit vastgelegd. Daarbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀) van belang. Projecten die slechts in zeer beperkte mate bijdragen aan de luchtverontreiniging, zijn op grond van het *Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)* daarbij vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden. Op grond van de *Regeling Niet in betekenende mate (luchtkwaliteitseisen)* zijn (onder andere) de volgende projecten vrijgesteld van toetsing:

- woningbouwprojecten met minder dan 1.500 woningen;
- kantoorlocaties met een vloeroppervlak van minder dan 100.000 m²;
- projecten die minder dan 3% van de (toekomstige) grenswaarde voor stikstofdioxide of fijnstof bijdragen. Dit komt overeen met 1,2 µg/m³.

De bovenstaande projecten mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Luchtkwaliteit in relatie tot dit bestemmingsplan

Het gaat in deze om een conserverend plan dat niet beoogt nieuwe ontwikkelingen te bieden. De ontwikkelingen die het onderhavige bestemmingsplan buitengebied in planologische zin mogelijk maakt dragen "niet in betekende mate" bij aan de luchtverontreiniging. Hiermee voldoet het bestemmingplan aan de *Wet luchtkwaliteit* en zijn er op het gebied van luchtkwaliteit geen belemmeringen te verwachten.

4. 3. Bodem

Toetsingskader en beleid

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening, dient in geval van ruimtelijke ontwikkelingen te worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging, moet ten minste verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd.

De provincie Flevoland heeft een relatief schone bodem. Uit bodemonderzoek is gebleken dat in Flevoland geen aanwijzingen zijn van diffuse verontreiniging. De meeste van de onderzochte parameters blijven onder de landelijk vastgestelde streefwaarden. Voor een beperkt aantal parameters is sprake van een van nature verhoogd achtergrondgehalte. Deze achtergrondgehalten bepalen de gebiedseigen bodemkwaliteit en zijn vastgelegd in de provinciale Bodemkwaliteitskaart die regelmatig wordt geactualiseerd.

Bodem in relatie tot dit bestemmingsplan

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de bodemkwaliteit naar verwachting geen belemmering is voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Bij concrete bouwaanvragen en/of functiewijzigingen zal verkennend bodemonderzoek moeten uitwijzen of de bodem daadwerkelijk geschikt is.

4. 4. Milieuhinder agrarische bedrijvigheid

Ten aanzien van agrarische bedrijvigheid geldt een specifieke milieuregelgeving. Hierin worden regels gegeven voor:

- de afstand van agrarische bedrijven tot gevoelige functies (woningen, bos- en natuurgebieden). Dit in verband met stankhinder en voor verzuring gevoelige gebieden;
- het beleid ten aanzien van de nieuwvestiging en uitbreiding van glastuinbouwbedrijven en intensieve veehouderijbedrijven;
- de plaatsing van mestopslagplaatsen, opslag en/of gebruik van gronden voor baggerspecie en dergelijke.

Beleid hiervoor is onder meer geformuleerd in de *Wet ammoniak en veehouderij*, de *Wet geurhinder en veehouderij* en de *Wet milieubeheer*.

Wet ammoniak en veehouderij

Met de Wet ammoniak en veehouderij wordt ter bescherming van zeer kwetsbare natuur een aanvullend zoneringsbeleid gevoerd. De Wet ammoniak en veehouderij is gewijzigd in mei 2007 en geeft een ruimere ammoniakemissie aan dan voorheen. De kwetsbare gebieden zijn gewijzigd naar zeer kwetsbare gebieden en hiervoor is een nieuwe zonering aangegeven. Het ammoniakplafond voor veehouderijen is omhoog gegaan.

Binnen een zone van 250 m om een kwetsbaar natuurgebied (verzuringgevoelig) is nieuwvestiging van veehouderijen niet mogelijk (uitgezonderd veehouderij ten

behoefte van natuurbeheer). Uitbreiding van bestaande veehouderijen is ook beperkt: ruimtelijk waar het gaat om bouwmogelijkheden van veestallen en milieuhygiënisch tot een emissieplafond c.q. een maximale omvang van de rundveestapel. De wet wordt via de omgevingsvergunning (voor milieuactiviteiten) toegepast en wordt niet in het bestemmingsplan geregeld.

De provincies hebben op grond van de wijziging in de Wet ammoniak en veehouderij een wettelijke taak om kaarten van verzuringsgevoelige gebieden vast te stellen en te onderhouden. Ammoniak, afkomstig van de veehouderijbedrijven in Flevoland, draagt bij aan de verzuring van kwetsbare natuurgebieden. De provincie maakt een afweging welke natuurgebieden tegen verzuring bescherming behoeven. Hiertoe stelt de provincie een ammoniakkaart op

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de omgevingsvergunning ten aanzien van milieuactiviteiten, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De nieuwe wet bepaalt op welke manier geur (stank) van veehouderijstallen in de omgevingsvergunning moet worden beoordeeld. De nieuwe 'stankwet' komt in plaats van de stankwet voor de reconstructiegebieden en de drie stankhandreikingen. De nieuwe wet geldt voor heel Nederland. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning).

Een belangrijke inhoudelijke wijziging in de wet is dat onderscheid wordt gemaakt tussen maximaal toegestane geurbelasting binnen en buiten de bebouwde kom en concentratie- en niet-concentratiegebieden. Daarnaast mogen gemeenten de normen variëren. Gemeenten kunnen naar beneden en naar boven afwijken. Uitgangspunten bij de nieuwe wet zijn dat aan de ene kant de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijsector niet in gevaar komen, maar ook dat woningen en recreatiewoningen optimaal tegen geurhinder worden beschermd.

De gemeente Dronten heeft geen eigen geurbeleid. Aldus zullen de standaardnormen vanuit de Wgv van toepassing zijn bij nieuwe ontwikkelingen. Als nieuwe ontwikkelingen of uitbreidingen van bestaande activiteiten zich voordoen binnen de geurcontouren moet bepaald worden of ter plaatse een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd wordt en niet iemand onevenredig in zijn belangen wordt geschaad (belangen veehouderij en derden). De Wgv regelt ook hoe om te gaan met voormalige agrarische bedrijfswoningen. Indien blijkt dat een agrarisch bedrijf is gestopt dan behoudt het perceel de regeling op het gebied van geurhinder zoals die geldig was bij de voormalige bestemming.

4. 5. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over "externe veiligheid" om de

burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen. In deze paragraaf wordt ingegaan op de risicobronnen die zorgen voor risico's in het plangebied. Dit kunnen ook risicobronnen zijn die buiten het plangebied liggen, maar die mogelijk wel zorgen voor risico's in het plangebied. De risicobronnen zijn onder te verdelen in:

- risicovolle inrichtingen;
- vervoer van gevaarlijke stoffen;
- buisleidingen.

4.5.1. Risicovolle inrichtingen

Normstelling en beleid

Bij externe veiligheid rondom inrichtingen gaat het om het beheersen van de risico's voor omwonenden van inrichtingen met gevaarlijke stoffen. Met inrichtingen worden hier locaties bedoeld waar opslag, gebruik en productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Belangrijke regelgeving hierbij zijn het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) en het Vuurwerkbesluit. Het Bevi legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het gaat daarbij onder meer om LPG-tankstations, opslagplaatsen (PGS), ammoniakkoelinstallaties en spoorwegemplacements. Het besluit bevat eisen voor het plaatsgebonden risico (PR)¹¹⁾ en regels voor het groepsrisico (GR)¹²⁾. Het verplicht gemeenten en provincies bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen hiermee rekening te houden.

In de Revi staan regels over de veiligheidsafstanden en berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Op grond van het Bevi zijn in de Revi voor een aantal bedrijfscategorieën (zoals LPG-tankstations, ammoniakkoelinstallaties en opslagplaatsen) vaste veiligheidsafstanden opgenomen.

Naast de risicovolle inrichtingen die onder het Bevi vallen, zijn er inrichtingen met risicovolle activiteiten opgenomen in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit). Het risico van deze inrichtingen is vaak beperkt tot de grens van deze inrichtingen (bedrijven). Deze inrichtingen hebben vaak geen plaatsgebonden risico buiten de grens van de inrichting, dat hoger is dan 10^{-6} /jaar (kans van 1 op 1 miljoen per jaar). Daardoor is er geen sprake van groepsrisico.

---

¹¹⁾ Plaatsgebonden risico: risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongevoerd voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is. Voor nieuwe kwetsbare objecten geldt dat het plaatsgebonden risico niet groter mag zijn dan 10^{-6} / jaar (kans van 1 op 1 miljoen per jaar).

¹²⁾ Groepsrisico: cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongevoerd voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is.

Risicovolle inrichtingen in relatie tot dit bestemmingsplan

Op de 'Risicokaart Flevoland' zijn de risicovolle inrichtingen en transportroutes voor gevaarlijke stoffen (over weg, water, rail en per buisleiding) aangegeven. Voor wat betreft het plangebied komen op deze kaart met betrekking tot de risicovolle inrichtingen diverse agrarische bedrijven met propaantanks voor. De plaatsgebonden risicocontour valt meestal binnen de inrichting. Waar de contour wel buiten de inrichting valt, ligt deze over een bestemming waar geen (beperkt) kwetsbare objecten (zoals woningen) zijn toegestaan.

4.5.2. Vervoer van gevaarlijke stoffen

Normstelling en beleid

Het externe veiligheidsbeleid voor vervoer van gevaarlijke stoffen staat in de Nota en Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Om te kunnen bepalen of het vervoer van gevaarlijke stoffen over een bepaalde route voldoet aan de externe veiligheidsnormen, moeten ook hier eerst het plaatsgebonden risico en het groepsrisico worden berekend.

Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen

Rijksoverheid, gemeenten en provincies hebben een Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen opgesteld. Basisnet is 1 april 2015 in werking getreden. Het Basisnet geeft aan over welke routes gevaarlijke stoffen vervoerd mogen worden.

De kans op ongelukken met het vervoer van gevaarlijke stoffen is in Nederland zeer klein. Het is belangrijk dat dit in de toekomst zo blijft. Nederland is een klein land. Door ruimtegebrek groeit de spanning tussen veiligheid, vervoer van gevaarlijke stoffen, veiligheid en ruimtelijke ontwikkeling. Steeds meer woonwijken en kantoren worden gebouwd langs trajecten waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Dat vervoer zal bovendien fors toenemen. Overheid en bedrijfsleven hebben daarom een systeem ontwikkeld om de risico's te beperken. Dat systeem heet Basisnet. Het heeft betrekking op vervoer van gevaarlijke stoffen over grote vaarwegen, spoorwegen en autowegen.

De doelen van Basisnet zijn:

- gevaarlijke stoffen kunnen vervoeren tussen de belangrijkste industriële plaatsen in Nederland en het buitenland, ook in de toekomst;
- risico's voor omwonenden langs de routes binnen wettelijke grenzen houden.

Vervoer gevaarlijke stoffen in relatie tot dit bestemmingsplan

De A6 is opgenomen in het basisnet, maar heeft geen veiligheidszone ¹³⁾. Ook heeft de weg geen plasbrandaandachtsgebied ¹⁴⁾.

---

¹³⁾ De veiligheidszone is een zone langs de weg waarbinnen geen nieuwe kwetsbare objecten zijn toegestaan. Nieuwe beperkt-kwetsbare objecten zijn hier alleen in uitzonderingsgevallen toegestaan.

¹⁴⁾ Het plasbrandaandachtgebied (PAG) is het gebied tot 30 meter van de weg waarin, bij de realisering van kwetsbare objecten, rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand.

Wel moet voor bouwplannen binnen 200 meter langs alle Basisnetwegen het groepsrisico (GR) verantwoord worden mits het GR toeneemt en/of boven een bepaalde waarde uitkomt. (Dit wordt vastgesteld in het besluit transportroutes externe veiligheid). Het onderhavige bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk in deze zone waardoor het GR zou kunnen toenemen. Het veiligheidsrisico is aldus verantwoord in dit plan.

Hanzelijn

Voor de Hanzelijn is - in het kader van het Tracébesluit - berekend dat het PR 10-6 (plaatsgebonden risico) gelegen is op maximaal 26 m vanuit het hart van de tweesporige spoorbaan.

Daar waar meer dan twee sporen liggen wordt de contour gemeten uit het hart van de twee buitenste sporen ¹⁵⁾. Bepalend in de omvang van de PR-contour is het vervoer van zeer brandbare vloeistoffen (stofcategorie C3). Op basis van de huidige regelgeving zijn binnen deze 26 m-PR-contour geen kwetsbare bestemmingen toegestaan. In Dronten zijn geen kwetsbare bestemmingen binnen de veiligheidscontour van 26 m uit het spoor aanwezig. De richtlijnen voor het plaatsgebonden risico leveren dan ook geen knelpunten op voor dit gedeelte van de Hanzelijn.

Vooruitlopend op de uitwerking van de RVGS-spoor (Regulering spoorvervoer gevaarlijke stoffen) is door de Minister van Verkeer en Waterstaat aangegeven dat de Flevolijn/Hanzelijn in categorie 2a van de RVGS-spoor gaat vallen. Hierbij behoort een PR-zone van (aan beide zijden van de spoorbaan) 30 m uit het hart van de spoorbaan bij een tweesporig baanvak. Waar meer dan twee sporen aanwezig zijn, wordt gemeten uit het hart van de 2 buitenste sporen. Omdat deze RVGS-spoor nog niet bestaat kan er in de huidige praktijk nog geen rekening mee worden gehouden. Wel is er voor gekozen om in het Tracébesluit Hanzelijn de PR-contour voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen alvast, vooruitlopend op het van kracht worden van de RVGS-spoor, op 30 m uit het hart van de spoorlijn aan te houden. Het meetpunt ligt daarbij in het hart van de twee middelste sporen, omdat goederentreinen geen gebruik maken van de buitenste sporen langs de zijperrons. Binnen 30 m van het spoor mag niets worden gebouwd, tenzij het spoorgerelateerde bouwwerken zijn.

Voor nieuwe bebouwing binnen 200 m van het spoor dient voorts het groepsrisico te worden bepaald door de initiatiefnemer of gemeente. Dit is eveneens in het kader van het Tracébesluit gebeurd. Het groepsrisico als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor blijft in het tracé door de gemeente Dronten, ver onder de oriënterende waarde. De richtlijnen voor het groepsrisico leveren geen conflictsituaties voor dit gedeelte van de Hanzelijn. In het Tracébesluit wordt geconcludeerd dat er geen veiligheidsmaatregelen ten behoeve van het groepsrisico getroffen hoeven te worden (Bron: Tracébesluit Hanzelijn. Toelichting

---

¹⁵⁾ In Dronten zullen goederentreinen, behoudens bijzondere omstandigheden als verstoring in de treinenloop en bij werkzaamheden aan de spoorbaan, geen gebruik maken van de buitensporen langs de zijperrons. Om deze reden ligt het meetpunt van de PR-contour in Dronten in het hart van de binnenste 2 sporen.

op het Nieuwe Land. December 2003).

Voor het plaatsgebonden risico wordt in het Tracébesluit Hanzelijn uitgegaan van een contour op 30 m uit het hart van de binnenste sporen. Binnen deze contour mogen zich geen kwetsbare bestemmingen als woningen, kantoren of verblijfsfuncties bevinden. Gezien de bestemmingen die binnen deze contouren gelden, kunnen in deze zone geen kwetsbare objecten worden gerealiseerd. Om deze reden is de veiligheidszone niet op de verbeelding weergegeven.

Het document 'Tracé besluit Hanzelijn - Bepalingen' alsmede de paragraaf 4.5 'Externe veiligheid' uit de Algemene toelichting van het Tracébesluit zijn als bijlage bij de toelichting op dit bestemmingsplan opgenomen.

Luchthaven Lelystad

De 'Regelgeving burgerluchthavens en militaire luchthavens' (RBML) vormt de basis voor de normstelling en daarbij behorend ruimtelijk beleid voor externe veiligheidsrisico's rond luchthavens. Het RBLM geeft aan dat de veiligheidscontouren rond de luchthaven juridisch moeten worden vastgelegd in een aanwijzingsbesluit. Het aanwijzingsbesluit van 2009 is echter door de Raad van State vernietigd. Middels een voorlopige voorziening is het aanwijzingsbesluit van 2001 weer van kracht. In dit besluit zijn geen veiligheidscontouren opgenomen.

4.5.3. Buisleidingen

Ten aanzien van het onderdeel buisleidingen wordt in deze paragraaf ingegaan op de aardgastransportleidingen.

Normstelling en beleid

Het *Besluit externe veiligheid buisleidingen* (Bevb) is per 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb vervangt de circulaire Zonering langs hogedrukaardgasleidingen (1984) en Zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie (1991).

In het Bevb is geen sprake meer van veiligheids-/bebouwings- en toetsingsafstanden zoals deze werden voorgeschreven in de circulaire. Het Bevb gaat uit van grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en een verantwoordingsplicht van het groepsrisico (GR). De regeling voor buisleidingen is hiermee vergelijkbaar met de regeling voor inrichtingen zoals vastgelegd in het Bevi.

Aardgastransportleidingen

In het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied ligt een aantal gastransportleidingen van de Gasunie. Binnen een zone van 5 m aan weerszijden van de leidingen zijn in het geheel geen gebouwen en bouwwerken toegestaan (belemmerende strook). In de bestaande situatie wordt deze afstand ruimschoots gehaald.

De leidingen (inclusief hun belemmerende strook en PR contour als deze groter is

dan de belemmerende strook) in het plangebied zijn op de verbeelding opgenomen en zijn voorzien van een dubbelbestemming. Door de dubbelbestemming te koppelen aan een bouwverbod en een omgevingsvergunningenstelsel voor werkzaamheden, wordt voorkomen dat de leiding wordt beschadigd.

Voor de aardgastransportleidingen in het plangebied is een risicoberekening uitgevoerd. De resultaten van deze risicoberekening zijn als *bijlage 3* opgenomen bij de toelichting van dit bestemmingsplan. De conclusies worden hieronder weergegeven.

Risicoanalyse

De uitgevoerde risicoanalyse heeft geleid tot de onderstaande conclusies:

Plaatsgebonden risico

Uit de berekening blijkt dat er slechts één leiding is die een plaatsgebonden risico van PR 10^{-6} -contour heeft: A-570-12. Binnen deze PR 10^{-6} -contour liggen geen bestemmingen die kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten mogelijk maken. Hiermee is voldaan aan de normstelling van het Bevb. De rest van de leidingen heeft geen 10^{-6} /jr-plaatsgebonden risicocontour. Daarmee is automatisch voldaan aan de eisen van de Bevb.

Groepsrisico

Van een aantal leidingen is het groepsrisico niet berekend, omdat op voorhand kon worden ingeschat dat het nihil zou zijn: het betreft leiding A-655-01 en A-683. Van een tweetal andere leidingen is het groepsrisico wel berekend, maar bleek het alsnog nihil te zijn. Het betreft leiding: A-570-01 en leiding A-570-13.

Van een drietal leidingen is een groepsrisico berekend dat niet nihil was:

- Het betreft een tweetal leidingen dat een niet nihil groepsrisico heeft vanwege de aanwezigheid van AttractieparkWalibi (gelegen tegen de grens van het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Dronten). Het betreft de leidingen A-570 en A-570-12. Aangezien in dit berekende groepsrisico geen bestemmingen voorkomen welke afkomstig zijn uit het bestemmingsplan Buitengebied Dronten kan worden geconcludeerd dat het ontwerp bestemmingsplan niet leidt tot een toename van het groepsrisico van deze twee leidingen.
- Het betreft een leiding die op basis van bestemmingen in het ontwerp bestemmingsplan een groepsrisico laat zien dat niet nihil is. Het betreft leiding A-655.

Van alle berekende groepsrisico's wordt geconcludeerd dat:

- ze onder de oriëntatiewaarde blijven;
- ze de 0,1 x oriëntatiewaarde niet overschrijden;
- het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Dronten niet tot een toename van het groepsrisico aanleiding geeft.

4.5.4. Verantwoording groepsrisico

Voor de verantwoording van het groepsrisico is een rapportage opgesteld. (Verantwoording groepsrisico Bestemmingsplan Buitengebied (D4000) Gemeente Dronten. Definitief, 8 januari 2014). Deze rapportage is als *bijlage 4* bij de toelichting opgenomen. In de rapportage wordt geconcludeerd dat het groepsrisico als gevolg van het bestemmingsplan Buitengebied niet toe neemt. Het groepsrisico ligt zowel in de huidige situatie als de toekomstige situatie beneden de oriëntatiewaarde.

Maatregelen die genomen worden ter beperking van het groepsrisico zijn:

- de aardgasleidingen zijn opgenomen op in de risicokaart voor de juiste ligging;
- in het plangebied worden binnen de plaatsgebonden risicocontouren geen kwetsbare objecten toegelaten;
- scenario calamiteit aardgasleiding wordt meegenomen in het oefenprogramma brandweer.

Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Dronten hebben kennis genomen van de inhoud van deze rapportage en achten de toename van het groepsrisico door beoogde ontwikkelingen aanvaardbaar.

4. 6. Ecologie

4.6.1. Toetsingskader en beleid

In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met Europees en nationaal beleid en wetgeving ten aanzien van de natuurbescherming. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat er geen strijdigheid ontstaat met het beleid en de wetgeving. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortbescherming.

Gebiedsbescherming

Ten aanzien van de gebiedsbescherming is op 1 oktober 2005 de nieuwe *Natuurbeschermingswet 1998* in werking getreden. In deze wet is de bescherming van natuurgebieden die zijn aangewezen onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen geregeld (de zogenaamde Natura 2000-gebieden). Daarnaast kunnen op grond van de *Natuurbeschermingswet* gebieden van nationaal belang worden aangewezen: beschermde natuurmonumenten.

Ten aanzien van nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen in de omgeving van deze beschermde gebieden, dient te worden beoordeeld of deze ontwikkelingen “significant negatieve effecten” kunnen veroorzaken. Indien effecten niet kunnen worden uitgesloten, dient een vergunning op grond van de *Natuurbeschermingswet* te worden aangevraagd. Aan deze vergunning kunnen voorschriften worden verbonden. Voor activiteiten die in een beheerplan voor Natura 2000-gebied zijn opgenomen, hoeven geen vergunning worden aangevraagd.

Naast gebieden die zijn aangewezen op grond van de *Natuurbeschermingswet*

dient rekening te worden gehouden met het provinciale beleid ten aanzien van gebieden die zijn gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor ontwikkelingen binnen of nabij de EHS geldt het “nee tenzij-principe”, hetgeen betekent dat ontwikkelingen geen afbreuk mogen doen aan de natuurlijke kenmerken van het gebied. Indien vernietiging of verstoring van de EHS plaatsvindt, kan een ontwikkeling slechts doorgang vinden indien de effecten worden gemitigeerd en gecompenseerd. De EHS moet er te allen tijde in saldo op vooruitgaan.

Soortbescherming

De bescherming van soorten vindt plaats via *Flora- en faunawet*. Op grond van deze wet mogen beschermde dieren en planten die in de wet zijn aangewezen, niet worden gedood, gevangen, verontrust, geplukt of verzameld en is het niet toegestaan dieren of hun verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen of te verstoren. Onder voorwaarden is ontheffing van de verbodsbepalingen mogelijk. Voor soorten die staan vermeld op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en een aantal Rode-Lijst-soorten zijn de voorwaarden voor ontheffing streng. In een aantal gevallen is ontheffing in het geheel niet mogelijk en zullen voldoende mitigerende maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van de *Flora- en faunawet* te voorkomen.

4.6.2. Conclusies ten aanzien van plangebied

Gebiedsbescherming

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen die verband houden met de ecologische waarden van het gebied. Binnen het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied komen geen Natura 2000 gebieden voor. In het bestemmingsplan wordt dan ook geen specifieke regeling opgenomen voor de Natura 2000-gebieden.

Delen van het plangebied behoren wel tot de EHS (zie gebiedsplan). Al deze gebieden worden met elkaar verbonden door middel van robuuste verbindingen en ecologische verbindingzones. Voor ontwikkelingen binnen of nabij de EHS geldt het “nee tenzij-principe”, hetgeen betekent dat ontwikkelingen geen afbreuk mogen doen aan de natuurlijke kenmerken van het gebied. Aangezien het bestemmingsplan hoofdzakelijk conserverend van aard is mag er van worden uitgegaan dat er geen strijdigheid ontstaat met het beleid en de wetgeving.

Soortbescherming

Het bestemmingsplan is hoofdzakelijk conserverend van aard. Het bestemmingsplan bevat (beperkt) enige ontwikkelingsruimte bij bestaande agrarische bedrijven. Voor ontwikkelingen die verder gaan dan de gebruikelijk ontwikkelingsmogelijkheden op perceelsniveau, zijn in het plan diverse flexibiliteitsbepalingen opgenomen.

Omdat het voorliggende bestemmingsplan wel een aantal ontwikkelingen mogelijk maakt, maar deze ontwikkelingsruimte in de meeste gevallen niet of pas op de langere termijn zullen worden benut, heeft het weinig nut op dit moment gedetailleerd onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde planten en

dieren. Voor wat betreft de soortenbescherming wordt derhalve gewerkt met de zogenaamde 'uitgestelde toets'. Dit betekent dat een beoordeling op grond van de *Flora- en faunawet* plaats vindt op het moment dat de ontwikkeling daadwerkelijk wordt mogelijk gemaakt.

Ontwikkelingen die mogelijk worden mogelijk gemaakt via flexibiliteitsbepalingen, kunnen op het moment dat gebruik wordt gemaakt van de afwijking of wijzigingsbevoegdheid, worden getoetst aan de *Flora- en faunawet*. Een beoordeling op het moment dat activiteiten daadwerkelijk aan de orde zijn (en dus niet ten tijde van het maken van het bestemmingsplan) geeft het meest actuele en beschermingswaardige beeld. Gelet op het feit dat het voorliggend bestemmingsplan in beginsel conserverend van aard is en er geen grootschalige ontwikkelingen zullen plaatsvinden, wordt het plan op het punt van soortbescherming uitvoerbaar geacht.

In het kader van de planmer zijn (op globaal niveau) de gevolgen van het bestemmingsplan voor de flora- en fauna in beeld gebracht.

4. 7. Water

4.7.1. Algemeen

In het waterbeleid is het accent de laatste jaren sterk komen te liggen op de watersysteembenadering en op het integraal waterbeheer. Het rijksbeleid en het provinciale beleid zijn gericht op de ruimtelijke functietoedeling (bijvoorbeeld ten aanzien van landbouw en natuurbeheer), op het terugdringen van het areaal aan verdroogde gebieden (kwantiteitsbeheer) en het beschermen tegen wateroverlast. Daarnaast wordt uitgegaan van verbetering van de kwaliteit van het water (kwaliteitsbeheer).

Waterschappen hebben op grond van de Wet op de Waterhuishouding een belangrijke taak gekregen met betrekking tot het waterbeheer. In de waterbeheerplannen dienen zij functies aan het water toe te kennen. Daarbij dienen zij tevens te zorgen voor afstemming met het ruimtelijk beleid. Het primaat voor het waterbeheer in de gemeente Dronten ligt bij het Waterschap Zuiderzeeland.

Het aspect water is in de afgelopen jaren steeds meer op een integrale wijze benaderd. In de startbijeenkomst Waterbeleid in de 21^e eeuw ¹⁶⁾ is in 2001 vastgelegd dat bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden met de belangen van het water. Concreet betekent dit dat over ruimtelijke plannen vooroverleg met het betrokken waterschap plaatsvindt en dat ruimtelijke plannen een waterparagraaf bevatten. Beide vereisten zijn in 2003 ook wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Daarnaast hebben de waterschappen - op grond van de Wet op de Waterhuishouding - een belangrijke en integrale taak gekregen. In waterbeheerplannen dienen zij functies aan

---

¹⁶⁾ Resultierend in een gezamenlijk document van de VNG, de provincies, het Rijk en de Unie van Waterschappen.

het water te geven en voor afstemming te zorgen met het ruimtelijke beleid.

Toetsingskader en beleid: de watertoets

Van groot belang voor de ruimtelijke ordeningspraktijk is de wettelijk verplichte 'watertoets'. De watertoets kan worden gezien als een procesinstrument dat moet waarborgen dat gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen voor de waterhuishouding meer expliciet worden afgewogen. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met de betrokken waterbeheerder.

Het kader voor de Watertoets wordt gevormd door het vigerende beleid zoals geformuleerd in de Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeleid 21^e eeuw, Europese Kaderrichtlijn water, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de beleidslijn Ruimte voor de rivier. Het doel van de watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. De 'winst' die wordt behaald bij de Watertoets ligt bij de vroegtijdige betrokkenheid en informatievoorziening.

Ter ondersteuning van het watertoetsproces is de Handreiking Watertoets 2 opgesteld. Hierin wordt onder meer aandacht besteed aan het opstellen van een waterparagraaf. De waterparagraaf in dit bestemmingsplan sluit hierop aan. De waterparagraaf bij een bestemmingsplan moet mede gebaseerd worden op het advies van de waterbeheerder, zodat wateraspecten volwaardig meegenomen worden in de bestuurlijke afweging. De waterbeheerder komt pas met een wateradvies als alle door haar aangedragen aspecten in het plan zijn verwerkt.

4.7.2. Het waterrelevante beleid

'Anders omgaan met water' Waterbeleid in de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21ste eeuw heeft onderzocht welke maatregelen genomen kunnen worden om Nederland ook in de toekomst veilig en leefbaar te houden. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Waterbeleid in de 21ste eeuw'. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- anticiperen in plaats van reageren;
- meer ruimte naast techniek;
- vasthouden, bergen en afvoeren.

Kaderrichtlijn Water

In 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vastgesteld. De richtlijn vormt, samen met de vierde Nota waterhuishouding, Waterbeleid 21e eeuw, Nota Ruimte en de beleidslijn 'Ruimte voor de rivier' het beleidskader voor de Watertoets. De KRW beoogt de aquatische ecosystemen en waterafhankelijke terrestrische natuur voor achteruitgang te behoeden, te beschermen en te verbeteren. Een concreet doel van de KRW is een goede ecologische toestand van grond- en oppervlaktewater. In beginsel moet dit doel in 2015 behaald zijn. Er is een uitloop naar

2027 om het geheel haalbaar en betaalbaar te maken. Voordeel van spreiden is ook mogelijke synergie met NBW, WB 21 en Natura 2000.

Erfafspoelingen

Uit recente rapportages van de Kaderrichtlijn Water (Europese regelgeving op het gebied van waterkwaliteit) blijkt dat de waterkwaliteit in Nederland nog niet op orde is. Een van de knelpunten die het halen van de KRW-doelen in de weg staan is de milieubelasting van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen uit de landbouw. Binnen de veehouderij zorgt erfafspoeling voor een hoge belasting van het oppervlaktewater. Om deze belasting terug te dringen zijn extra maatregelen nodig. Daarom is het project "Goed Boerenerf" in samenwerking met LTO-Noord in Flevoland opgestart. (Melk)Veehouders kunnen door dit project een gratis advies op maat ontvangen voor een optimale inrichting van hun erf, zodat erfafspoeling zoveel mogelijk voorkomen wordt

Sinds 1 maart 2000 is het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij (Lotv) van kracht. De algemene regels vervangen de individuele vergunningplicht op grond van de Waterwet. In het Lozingenbesluit zijn maatregelen opgenomen om de emissies naar oppervlaktewater te verminderen. Het Lozingenbesluit richt zich op het voorkomen en beperken van de verontreiniging van oppervlaktewater door emissies van met name bestrijdingsmiddelen en meststoffen als gevolg van agrarische activiteiten in de open teelt en de veehouderij. In het lozingenbesluit zijn regels opgenomen voor agrarische activiteiten zoals de akkerbouw, vollegrondsgroententeelt en bloemisterij, fruitteelt en de bollenteelt buiten de gespecialiseerde bollengebieden. Ook voor de veehouderij zijn in het Lozingenbesluit regels opgenomen. Voor een aantal agrarische activiteiten zijn in de het Lozingenbesluit geen voorschriften opgenomen. Dit betekent dat lozing op oppervlaktewater als gevolg van deze activiteiten watervergunningplichtig is.

Het gaat hierbij onder andere om activiteiten als:

- witloftrek,
- paddenstoelenteelt,
- pot- en containerteelt; en
- bollenteelt in gespecialiseerde bollengebieden.

De glastuinbouw valt niet onder het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij, maar is geregeld in het Besluit glastuinbouw.

Een aantal agrarische besluiten, waaronder het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij en het Besluit glastuinbouw zijn inmiddels samengevoegd. Het betreft in totaal een vijftal besluiten die gebaseerd zijn op de Waterwet en/of Wet Milieubeheer. Deze samengevoegde agrarische besluiten zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit.

Bestuursakkoord Water (2011)

Het rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven, hebben besloten maatregelen voor een doelmatiger waterbeheer overeen te komen in dit Bestuursakkoord Water. Men gaat zich inzetten voor een mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van het watersysteem en de waterketen. Het doel is

om de kwaliteit van het beheer vergroten tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. De burger laten zien wat wordt bereikt en transparant zijn over de kosten. Dat doen de partijen vanuit eigen verantwoordelijkheden waarbij we de expertise en deskundigheid met elkaar delen.

Het Nationaal Bestuursakkoord Water, afgesloten in 2003, geactualiseerd in 2008 en met een looptijd tot 2015, en het Bestuursakkoord Waterketen dat in 2007 is afgesloten met een looptijd tot 2011, hebben de basis gelegd voor het Bestuursakkoord Water. Doel van het Nationaal Bestuursakkoord Water is om het watersysteem 'op orde te krijgen'.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, 2011)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte kiest het Rijk voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Nationaal belang 9 omvat "Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling".

Het Rijk is verantwoordelijk voor het integrale beheer van het hoofdwatersysteem en, samen met de waterschappen, verantwoordelijk voor de bescherming van Nederland tegen overstromingen. Het is belangrijk dat bij ruimtelijke plannen waaronder voor stedelijke (her)ontwikkeling rekening wordt gehouden met waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn. Het hoofdwatersysteem van Nederland bestaat uit de Noordzee, de Waddenzee, het IJsselmeer, het Markermeer en de Randmeren, de grote rivieren, de Zuidwestelijke Delta en de rijkskanalen. Omdat het watersysteem deel uitmaakt van vier internationale stroomgebieden (Rijn, Maas, Eems, Schelde) is het noodzakelijk om op nationale en internationale schaal kaders en normen te stellen en beheer te voeren, zowel als het gaat om waterkwaliteit als om waterkwantiteit. Zo wordt voorkomen dat vervuiling of piekbelasting in een stroomgebied een probleem vormt in een boven- of benedenstrooms gebied. Het hoofdwatersysteem, afgezien van de zoute en brakke wateren, heeft een belangrijke functie voor de zoetwatervoorziening in Nederland. Bij watertekorten of dreigende watertekorten kan het Rijk de Nationale Verdringsreeks in werking laten treden.

Het beheer van het watersysteem is gericht op het meebewegen met natuurlijke processen waar het kan en het bieden van weerstand waar het moet. Naast preventie als primaire pijler bij de bescherming tegen overstromingen, is het waterveiligheidsbeleid ook gericht op het beperken van de gevolgen van een overstroming door keuzes in de ruimtelijke planning en het op orde krijgen en houden van de rampenbeheersing (meerlaagse veiligheid).

Het Rijk beschermt de primaire waterkeringen (dijken, dammen, kunstwerken en duinen) die in beheer zijn bij het Rijk evenals het kustfundament. Ook stelt het Rijk de normen voor de primaire waterkeringen, ook die in beheer bij waterschappen. In het Deltaprogramma werken de gezamenlijke overheden onder regie van de Deltacommissaris aan een totaalpakket aan water- en ruimtelijke oplossingen die voor de korte en lange termijn zekerheid bieden over waterveiligheid en

zoetwatervoorziening in samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen.

Omgevingsplan Flevoland 2006

In het Omgevingsplan worden de functies van (onderdelen van) het watersysteem weergegeven. De functies beschrijven de bestemming in waterhuishoudkundige zin van het op en in de bodem vrij aanwezige water (het watersysteem), met het oog op de daarbij betrokken belangen. De functies maken duidelijk aan welke waterhuishoudkundige eisen moet worden voldaan. De functie-eisen kunnen zowel betrekking hebben op de (grond)waterkwaliteit en -kwantiteit, als op de inrichting en het beheer van oevers, waterbodems en waterhuishoudkundige infrastructuur. De toegekende functies zijn richtinggevend voor de taakuitoefening voor alle bij de waterhuishouding betrokken instanties.

Aan het buitengebied van Dronten is de functie 'agrarisch water' toegekend. Aan het Rivierduingebied Swifterbant is de nevenfunctie 'water voor behoud archeologisch erfgoed' van toepassing. In het oostelijk- en zuidwestelijk deel van de gemeente moet rekening worden gehouden met kwetsbaar ondiep grondwater.

In het Omgevingsplan Flevoland 2006 wordt in hoofdstuk 5, Beleidskader voor het landelijk gebied, nader ingegaan op het onderdeel water in het landelijk gebied. Voor de gebieden met de functie 'agrarisch water' is de norm voor wateroverlast gemiddeld 1 keer per 80 jaar en maximaal 1 keer per 50 jaar. Voor de functies 'water voor bos en natuur' en 'water voor bos en natuur EHS met milieutekort verdroging' worden geen normen voor wateroverlast gehanteerd. Het grootste gedeelte van Flevoland voldoet tot 2050 aan de provinciale normen voor wateroverlast.

De wateropgave zal gebiedsgericht worden opgelost, waarbij de trits *vasthouden-bergen-afvoeren* het uitgangspunt is. De ruimtelijke weergave hiervan zijn de wateroplossingsgebieden. Dit zijn de waterhuishoudkundige afwateringsgebieden waar, in overleg met gebiedspartners, naar maatregelen wordt gezocht om de aanwezige wateropgave aan te pakken. Dit gebeurt in twee stadia. *Een groot deel van het buitengebied van de gemeente Dronten is aangemerkt als wateroplossingsgebied.* De wateropgave voor de middellange termijn moet in 2015 daadwerkelijk opgelost zijn, terwijl voor de opgave op de lange termijn (2050) in 2009 tussen de gebiedspartners overeenstemming over de oplossingsrichtingen moet zijn.

Naar verwachting kan de wateropgave voor 2015 met betrekkelijk eenvoudige maatregelen en zonder grote maatschappelijke gevolgen worden opgelost. Voor de lange termijn moet rekening worden gehouden met zwaardere, meer ingrijpende maatregelen.

Toetsing van het watersysteem heeft recentelijk opnieuw plaatsgevonden. (Watersysteemtoets 2012, Waterschap Zuiderzeeland). Hieruit is naar voren gekomen dat er tot 2024 in zuidelijk en oostelijk Flevoland geen noemenswaardige

wateropgave is.

Gestreefd wordt naar het ontwikkelen en instandhouden van een zodanige grondwatersituatie (zowel kwalitatief als kwantitatief) dat naast een duurzaam gebruik tevens een duurzame ontwikkeling van natuur en bosgebieden is gewaarborgd. Van grondwater dient zo effectief mogelijk gebruik te worden gemaakt, waarbij verspilling wordt voorkomen.

Nota Beleid bouwen nabij primaire waterkeringen

De nota Beleid Bouwen nabij primaire waterkering ¹⁷⁾ geeft het beleid ten aanzien van bouwen nabij de primaire waterkeringen weer. Het Waterschap Zuiderzeeland is, volgens de Waterschapswet en het Reglement van Waterschap Zuiderzeeland, als beheerder verantwoordelijk voor circa 208 kilometer primaire waterkering. De veiligheid van de waterkeringen en de mogelijkheid voor toekomstige dijkversterkingen kan negatief worden beïnvloed door de aanwezigheid van elementen op of nabij de dijk, zoals bebouwing. Bebouwing rond de waterkeringen is daarom niet wenselijk.

Het Beleid Bouwen nabij primaire waterkeringen is van toepassing op de realisatie van gebouwen. Onder een gebouw wordt in dit geval verstaan: *elk bouwwerk dat een voor mensen toegankelijk overdekte geheel of gedeeltelijke met wanden omsloten ruimte vormt*. Het werkingsgebied van het Beleid Bouwen nabij primaire waterkeringen omvat alle primaire a-en c waterkeringen:

- de primaire waterkeringen categorie a zijn de waterkeringen die het IJsselmeer- en Markermeerwater rechtstreeks keren en de dijken gelegen aan wateren die hiermee in open verbinding staan;
- de primaire waterkeringen categorie c zijn de waterkeringen die niet direct het buitenwater keren. Deze staan dus niet onder de directe invloedssfeer van het buitenwater.

De binnen-, tussen-, en buitenbeschermingszones zijn zowel binnendijs als buitendijs gedefinieerd. De omvang van de verschillende zones en de keurregimes die in deze zones gelden zijn in de beleidsregels beschreven en worden doorvertaald in respectievelijk de Legger en de Keur.

Het doel van de nota Beleid Bouwen nabij primaire waterkeringen, is om:

- met beleidsregels vooraf duidelijkheid te geven over wat wel en niet is toegestaan ten aanzien van het bouwen nabij de primaire waterkeringen.

Op deze wijze kunnen gemeenten en initiatiefnemers bij hun planvorming tijdig met deze regels rekening houden;

- het kader te geven voor advies bij de watertoets en/of beoordeling van aanvragen voor een keurontheffing;
- de richtlijn uit de Nota Ruimte (VROM; 2005) te concretiseren op het gebied van beperkingen voor bebouwingen nabij de waterkeringen;

---

¹⁷⁾ Waterschap Zuiderzeeland, 18-11-2008.

- de maatvoering van de verschillende zones die onderdeel uitmaken van de primaire waterkering door te kunnen vertalen naar de legger primaire waterkeringen. Met de vaststelling van de aan de keurzones verbonden regimes in deze nota vindt een partiële herziening van de Keur plaats.

Het bouwbeleid waterkeringen is er op gericht dat:

1. de waterkeringen aan de wettelijk gestelde veiligheidsnorm blijven voldoen, en geen afbreuk wordt gedaan aan de vereiste grondmechanische stabiliteit en daarmee de veiligheid van de waterkering;
2. de waterkeringen robuust en daarmee klimaatbestendig zijn. Bebouwing mag er niet toe leiden dat er niet meer geanticipeerd kan worden op toekomstige ontwikkelingen;
3. de waterkeringen duurzaam zijn. Dit betekent een inrichting van het gebied nabij de waterkering zonder ingewikkelde kunstwerken en constructies;
4. de mogelijkheid blijft bestaan voor het uitoefenen van doelmatig beheer en onderhoud aan de waterkering. Bebouwing en andere activiteiten mogen niet leiden tot vermindering van de toegankelijkheid waardoor het dijkbeheer extra wordt bemoeilijkt en onnodig kostbaar maakt.

Op basis van de hiervoor beschreven visie en uitgangspunten definieert het waterschap een beschermingszone aan weerszijden van de kernzone. Deze zone is opgedeeld in de binnenbeschermingszone, de tussenbeschermingszone en de buitenbeschermingszone, met bijbehorende beschermingsregimes die vastgelegd worden in de Keur ¹⁸⁾. Deze zones hebben voor landelijk en stedelijk gebied verschillende afmetingen, waarbij alleen het landelijk gebied de tussenbeschermingszone kent. Voor het stedelijk gebied wordt aangesloten bij afspraken die in 2002 en 2003 met de gemeenten zijn gemaakt ten aanzien van beperking van bebouwing nabij waterkeringen.

In de kernzone, binnenbeschermingszone en tussenbeschermingszone geldt een beperking voor bouwactiviteiten, die vastgelegd is in de Keur. Elke zone heeft zijn eigen beschermingsregime: in de kernzone geldt het strengste regime en in de buitenbeschermingszone geldt het lichtste beschermingsregime. De doorvertaling van de omvang van de zones en de beschermingsregimes vindt plaats in respectievelijk de Legger en de Keur ¹⁹⁾.

---

¹⁸⁾ In de nota *Beleid Bouwen* wordt uitgegaan van de volgende zones wanneer het gaat om bouwactiviteiten nabij de primaire waterkering:

- kernzone. Het centrale gedeelte van de waterkering dat als zodanig in de legger of keur is aangegeven;
- binnenbeschermingszone. Een strook, direct aan weerszijden van de kernzone;
- tussenbeschermingszone. Een strook direct gelegen aan weerszijden van, en aansluitend op, de binnenbeschermingszone;
- buitenbeschermingszone. Een strook direct aan weerszijden van, en aansluitend op, de tussenbeschermingszone.

¹⁹⁾ De beleidsregels vormen het toetsingskader voor het beoordelen van bouwplannen nabij waterkeringen, en het vervolgens nemen van besluiten met betrekking tot een verzoek voor het realiseren daarvan. Afwijking van een beleidsregel is alleen mogelijk in bijzondere omstandigheden, welke een extra motivatie vereist van het waterschap of derden. In de Keur zijn naast

De plaatsing van nieuwe windmolens op en nabij de primaire waterkeringen is niet toegestaan¹⁾. De aanwezigheid van windmolens op en nabij de waterkering kan leiden tot risico's voor de waterkering. Daarnaast worden de mogelijkheden om te kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen door de aanwezigheid van windmolens beperkt. Ook hebben de beheerervaringen met windmolens in het afgelopen decennium het waterschap gesterkt in het vermoeden dat er een verband bestaat tussen windmolens en de conditie van de waterkering.

In het onderhouds bestemmingsplan is voor de beschermingszone aan weerszijde van de dijken een specifieke regeling opgenomen:

- *aanduiding 'vrijwaringzone - dijk 1' (binnen- en tussenbeschermingszone);*
- *aanduiding 'vrijwaringzone - dijk 2' (buitenbeschermingszone).*

Bij 'dijk 1' geldt een beperking voor bouwactiviteiten en bij 'dijk 2' geldt geen beperking voor bouwactiviteiten en wel een verbod op diepe ontgroningen.

Waterbeheerplan 2010-2015 'meer dan water alleen'

Het Waterbeheerplan 2010-2015 is een tussentijdse aanpassing van het Waterbeheerplan 2007-2011. Dit was nodig omdat de maatregelen voor een verdere verbetering van de waterkwaliteit vóór 2010 in het waterbeheerplan moesten zijn opgenomen (implementatie Kaderrichtlijn Water). De resultaten van de KRW gebiedsprocessen zijn vastgelegd in het Waterbeheersplan. De herziening is tevens aangegrepen om beleidswijzigingen te verwerken en de planperiode te verlengen tot 2015. Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de medio 2009 door de provincie vastgestelde kaders voor het oplossen van de wateropgave in het Omgevingsplan Flevoland te verankeren in dit waterbeheerplan.

De hoofddoelen van het waterschap betreffen 'veiligheid', 'voldoende water' en 'schoon water'. Aan de hand van deze hoofddoelen worden de doelstellingen voor de planperiode 2010-2015 beschreven. De doelstellingen zijn:

- veiligheid:
  - primaire waterkeringen op orde
  - regionale waterkeringen op orde
- voldoende water:
  - voorkomen wateroverlast, anticiperen op watertekort
  - goed functioneren watersysteem
- schoon water:
  - goede structuurdiversiteit
  - goede waterkwaliteit
  - goed omgaan met afvalwater

---

het bouwverbod ook verboden opgenomen voor andere activiteiten nabij de waterkering. De uitwerking van de beleidsregels voor bouwactiviteiten zijn niet van toepassing op deze andere activiteiten.

4.7.3. Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Centraal in het rijks- en provinciale beleid staat het uitgangspunt dat water moet worden gezien als ordenend principe. Dit betekent dat effecten van nieuwe ontwikkelingen op de waterhuishouding inzichtelijk moeten worden gemaakt. In het bestemmingsplan moet daarom een waterparagraaf worden opgenomen. Voor nieuwe ruimtelijke plannen geldt bovendien de 'watertoets' die verplicht tot overleg met de waterbeheerder over voorgenomen ontwikkelingen, voordat een bestemmingsplan in procedure wordt gebracht.

Het bestemmingsplan buitengebied is een overwegend conserverend plan waarin voornamelijk de bestaande situatie opnieuw wordt vastgelegd. Het bestemmingsplan beoogt dan ook geen veranderingen te brengen in het heersende watersysteem in het gebied. Het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor de waterhuishoudkundige doelen in het bestemmingsplan.

Wel vloeien uit het waterbeleid een aantal uitgangspunten voor het bestemmingsplan voort. Deze zijn:

- de kavelsloten staan in hoofdzaak ten dienste van de agrarische functie en behoren als zodanig binnen de gebiedsbestemming 'Agrarisch'. Wel zijn ze, met het oog op de landschappelijke betekenis en het behoud hiervan, binnen deze gebiedsbestemming op de verbeelding met een aanduiding 'kavelstoot' weergegeven ²⁰⁾. De aanleg van duurzame oevers is binnen de gebiedsbestemming mogelijk;
- om de verbreding van tochten (ten behoeve van de realisering van extra waterberging) mogelijk te maken, is een algemene wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Voorafgaand aan de uitoefening van deze wijzigingsbevoegdheid zal -met het oog op bovenstaande- het waterschap als waterbeheerder advies worden gevraagd over de voorgenomen bestemmingswijziging;
- het onderhavige plan biedt mogelijkheden voor erfvergroting. Het is mogelijk dat bij een dergelijke vergroting (waarbij onverhard oppervlak wordt gewijzigd in verhard oppervlak) de geldende bergingsnorm ²¹⁾ wordt overschreden.

²⁰⁾ De afmetingen van de waterlopen zijn opgenomen in de legger van het waterschap.

²¹⁾ Nieuwe bergingsnorm als onderdeel van beleid compensatie toename verharding en versnelde afvoer: De bergingsnorm sluit aan op het streven van het waterschap naar een robuust watersysteem dat de effecten van toekomstige klimaatveranderingen en bodemdaling kan opvangen. Zo'n systeem kan het water, conform de daarvoor vastgestelde normen en zonder overlast te veroorzaken, verwerken tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het nieuwe beleid is erop gericht dat nadelige effecten van de toename van waterafvoer door nieuw aan te leggen bebouwing en verharding (wegen, daken etc.) of aanpassing van het watersysteem niet worden afgewenteld op omliggende gebieden. Deze effecten moeten bij voorkeur binnen het plangebied maar in ieder geval binnen het peilgebied worden gecompenseerd met extra waterberging, aanvullend op het reeds aanwezige watersysteem. De oppervlakte te realiseren waterberging is gerelateerd aan de maximaal toelaatbare peilstijging in het peilvak en de netto oppervlakte nieuw te realiseren verharding. Met de aanleg van flauwe taluds kan de bergingsopgave worden gereduceerd. Vanuit andere invalshoeken (bijv. waterkwaliteit) is het mogelijk dat aanvullende maatregelen vereist zijn of afwijkende normen worden gesteld. Hierbij kan een maatwerkberekening nodig zijn.

Dit heeft dan mogelijk (negatieve) gevolgen voor het watersysteem. De bergingsnorm geldt voor elke netto toename aan verharding maar is niet verplicht bij plannen met een toename van de verharding < 2.500 m² in landelijk gebied en < 750 m² in (nieuw en bestaand) stedelijk gebied. Dit omdat de aanleg praktisch uitvoerbaar en functioneel moet zijn. Extra verharding moet gecompenseerd worden door de aanleg van waterberging die uitgedrukt wordt in oppervlakte aan open water. De compensatie is aanvullend op en staat in verbinding met het al aanwezige watersysteem. De aanwezige capaciteit aan waterberging mag niet afnemen. De compensatie moet gerealiseerd zijn voordat gestart wordt met de aanleg van de verharding of de demping van bestaand open water.

- het waterschap heeft als beleid het verder ontwikkelen van duurzame oevers. Dit mede om de waterkwaliteit te verbeteren en de oppervlakte open water uit te breiden. Het onderhavige plan maakt deze ontwikkeling mogelijk;
- bij waterkeringen in het IJsselmeergebied moet een reservering plaatsvinden van 100 meter binnendijks en 175 meter buitendijks ten behoeve van een vrijwaringszone: de vrijwaringszones aan de dijken, die eventuele toekomstige dijkversterkingen moeten veiligstellen, zijn op de verbeelding weergegeven en als een algemene aanduidingsregels in het plan opgenomen. In het onderhavige bestemmingsplan is voor de beschermingszone aan weerszijde van de dijken hiertoe een specifieke regeling opgenomen:
  - aanduiding 'vrijwaringszone - dijk 1' (binnen- en tussenbeschermingszone)
  - aanduiding 'vrijwaringszone - dijk 2' (buitenbeschermingszone).

Bij 'dijk 1' geldt een beperking voor bouwactiviteiten en bij 'dijk 2' geldt geen beperking voor bouwactiviteiten en wel een verbod op diepe ontgrondingen.

4. 8. Archeologie en cultuurhistorie

Toetsingskader en beleid

Ter implementatie van het Verdrag van Malta, is de *Monumentenwet* gewijzigd. De kern van *Monumentenwet* is dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Op welke plaatsen archeologisch onderzoek aan de orde is, wordt op grond van gemeentelijk of provinciaal beleid bepaald.

Archeologische beleidskaart en voorbeeldplanregels.

Ten behoeve hiervan heeft de gemeente de archeologische waarden en verwachtingen die binnen de gemeentegrenzen voorkomen zoveel mogelijk geïnventariseerd en op een Archeologische waarden en verwachtingenkaart gevisualiseerd. Deze kaart is doorvertaald in een Archeologische beleidskaart en voorbeeldplanregels.

Het doel van het gemeentelijk archeologiebeleid is het behoud van belangrijke archeologische waarden, zonder daarbij andere belangen uit het oog te verliezen.

Het beleid beperkt zich daarom tot archeologische terreinen waarvan de behoudenswaardigheid al is aangetoond en tot reële archeologische verwachtingen. Gebieden met een lage archeologische verwachting en gebieden waarvan bekend is dat de bodem al is verstoord, vallen buiten de reikwijdte van het gemeentelijk archeologiebeleid (beleidscategorie "Archeologievrij gebied"). Verder sluit het gemeentelijk beleid zoveel mogelijk aan bij de bedoeling van de wet en het onderliggende Europees Verdrag van Malta, namelijk dat het beoogt archeologie een vast onderdeel te laten zijn van planprocessen op het niveau van de grootschaligere ruimtelijke ontwikkelingen. Zowel vanuit archeologisch opzicht als vanuit ruimtelijk opzicht biedt het hogere ruimtelijk schaalniveau tevens grotere kansen voor behoud en ruimtelijke kwaliteit, omdat archeologische waarden bijvoorbeeld gemakkelijker kunnen worden ingepast en kunnen worden benut voor ruimtelijke kwaliteit ('behoud door ontwikkeling').

Op de Archeologische beleidskaart van de gemeente Dronten wordt voor wat betreft archeologische terreinen en reële archeologische verwachtingen onderscheid gemaakt in 5 categorieën die 'Archeologisch waardevolle gebieden' worden genoemd. Een van de uitgangspunten van de Archeologische beleidskaart is dat de zwaarte van de beleidsmaatregel een afgeleide moet zijn van het - verwachte - effect van een bodemingreep op archeologische waarden. Dus hoe groter het verwachte effect, hoe zwaarder de beleidsmaatregel.

Het archeologiebeleid van Dronten voorziet hiermee in maatregelen naar rato van het verstorend effect op het bodemarchief en voorkomt dat ruimtelijke plannen onnodig met archeologisch onderzoek worden belast.

Onder Archeologisch waardevol gebied 1 vallen de wettelijk beschermde archeologische monumenten ex artikel 3 van de Monumentenwet. Deze terreinen vallen onder het gezag van het Rijk. Tot op heden zijn binnen de gemeente Dronten geen wettelijk beschermde archeologische monumenten aangewezen.

Binnen Archeologisch waardevol gebied 2 vallen de archeologische terreinen die op de provinciale Archeologische MonumentenKaart (AMK) staan. Dit zijn terreinen waarvan de maatschappelijke relevantie (de behoudenswaardigheid) door de provincie en het Rijk is vastgesteld. Het gemeentelijk beleid is erop gericht om bodemverstoringen op deze terreinen te voorkomen, dan wel alleen onder strikte voorwaarden toe te staan. Het beleid voorziet erin om bij bodemingrepen op de locaties van de scheepswrakken bodemverstoring in het geheel te voorkomen. Dit geldt ook voor de gekarteerde oeverwallen, geulen en rivierduinen in het Swifterbant-gebied. De archeologische waarde is hier dusdanig evident, waardoor iedere mate van verstoring schadelijk is voor dit kwetsbare deel van het bodemarchief. In de overige gevallen, bijvoorbeeld in het Swifterbant-gebied buiten de gekarteerde oeverwallen, is voor ontwikkelgebieden vanaf een oppervlakte van 100 m² of een diepte van 40 cm een omgevingsvergunning nodig. Deze 40 cm-grens is gekozen om normale agrarische activiteiten buiten de reikwijdte van het archeologiebeleid wel te kunnen uitvoeren in deze gebieden met een hoge archeologische verwachting.

Voor wat betreft hoge archeologische verwachtingen die op de Archeologische beleidskaart zijn aangeduid als Archeologisch waardevol gebied 3 is het beleid soepeler. Het betreft hier immers een 'verwachting' en niet een 'vastgestelde archeologische waarde'. Anderzijds is de kans op de aanwezigheid van archeologische waarden in deze gebieden groot, zodat het gemeentebestuur in voorkomende gevallen archeologisch (voor)-onderzoek moet kunnen eisen. Op basis van de resultaten van dergelijk onderzoek kan vervolgens een besluit worden genomen over planaanpassing of opgraven (veiligstellen). Om te voorkomen dat kleinere bodemverstoringen in de gebieden met een hoge archeologische verwachting automatisch tot (voor)onderzoek leidt, wordt voor deze gebieden het criterium gehanteerd van projecten kleiner dan 500 m². Beneden deze maat is geen archeologisch onderzoek nodig. Overigens speelt de diepte van de bodemingreep ook nog een rol speelt. Het criterium ten aanzien van de diepte is afhankelijk van de locatie, welke is weergegeven op kaart 8 behorende bij het beleid.

Op de Archeologische beleidskaart is het grootste deel van de gemeente echter aangemerkt als Archeologisch waardevol gebied 4. Dat wil zeggen dat in deze zones sprake is van een gematigde archeologische verwachting. Voor een deel wil dit zeggen dat in deze gebieden archeologische waarden aanwezig kunnen zijn, maar in een geringere dichtheid. Voor een ander deel betekent dit dat onvoldoende informatie beschikbaar is om deze gebieden op voorhand buiten beschouwing te laten dan wel op te kunnen waarden naar een hoge archeologische verwachting. Daarom is het van belang om op het moment dat in deze zones bodemverstoringen gaan plaatsvinden, onderzoek uit te laten voeren om alsnog de archeologische verwachting te kunnen specificeren. Dit biedt het gemeentebestuur de mogelijkheid om op het moment dat er sprake is van een concrete ruimtelijke ontwikkeling, een afgewogen beslissing te nemen over het archeologisch belang van deze gebieden.

Daarentegen vindt de gemeente het gerechtvaardigd om voor de gebieden met een gematigde archeologische verwachting een soepeler beleid te hanteren dan die voor de gebieden met een hoge archeologische verwachting. Immers, de archeologische potentie van deze gebieden staat niet vast en bovendien is de kans dat bij een kleinschalige bodemingreep een archeologische waarde wordt verstoord, gezien de geringere dichtheid, kleiner. Dit betekent dat in de zones met een gematigde archeologische verwachting het 'normale' ruimtegebruik niet te veel vanuit het archeologiebeleid mag worden gehinderd. Bij ingrepen vanaf 1,7 ha is archeologisch onderzoek nodig. Overigens speelt de diepte van de bodemingreep ook nog een rol speelt. Het criterium ten aanzien van de diepte is afhankelijk van de locatie, welke is weergegeven op kaart 8 behorende bij het beleid. De bestaande erven vallen buiten de archeologische waardevolle gebieden, omdat hierop al verstoring plaatsvond.

Archeologisch waardevol gebied 5 geldt voor de randmeren. Deze vallen buiten het plangebied van dit bestemmingsplan.

Voor de beleidscategorie 2 geldt dat ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van waarde – archeologie Swifterbandgebied' er te allen tijde een archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd. De aanduiding is namelijk gelegd op de locaties van scheepswrakken en gekarteerde oeverwallen, geulen en rivierduinen binnen het Swifterbantgebied. Voor deze locaties is een archeologisch onderzoek verplicht ongeacht de oppervlakte en diepte. Buiten deze aanduiding zijn uitzonderingen opgenomen voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

Voor de beleidscategorieën 3 t/m 4 geldt het volgende: de planregels zijn gebaseerd op twee criteria: oppervlakte plangebied en diepte bodemingreep. Het gaat hierbij om een opsomming. Eerst wordt namelijk gekeken naar de oppervlakte van het plangebied. Blijft de oppervlakte binnen het criterium, dan is nader onderzoek verder niet noodzakelijk. Valt de oppervlakte echter buiten het criterium, dan dient naar de diepte gekeken te worden. Blijft deze binnen het criterium, dan is nader onderzoek niet noodzakelijk. Indien het criterium ten aanzien van de diepte echter overschreden wordt, dan is nader archeologisch onderzoek noodzakelijk. Concreet betekent het criterium voor de diepte dat archeologisch onderzoek niet nodig is wanneer er niet dieper wordt gebouwd dan 40 cm beneden het maaiveld. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van waarde – archeologie diepte criterium 1 m' geldt als criterium voor de diepte 1 m beneden het maaiveld.

In aanvulling op bovenstaande dient te worden vermeld dat bij een grondverzet van meer als 500 m³ en dieper dan 50 cm –mv er een melding of vergunning bij de provincie Flevoland moet worden aangevraagd voor ontgroningen. De melding moet gedaan worden via het meldpunt bodemkwaliteit (www.meldpuntbodemkwaliteit.nl).

PARk “Rivierduingebied Swifterbant”

Een deel van het plangebied valt binnen het Provinciaal Archeologisch en Aardkundig Kerngebied (PARk) “Rivierduingebied Swifterbant”. De provincie richt zich in PARk'en op de ontsluiting en integrale instandhouding van de archeologische waarden in samenhang met aardkundige en landschappelijke waarden. Dit betekent dat archeologische waarden in PARk'en in principe niet mogen worden geroid. Zie ook paragraaf 3.3, provinciaal beleid.

De voorbeeldplanregels behorende bij de Archeologische beleidskaart zijn in dit bestemmingsplan vertaald in de regels voor de bestemmingen 'Waarde - Archeologie 2 tot en met 4'.

4. 9. Planmer

Algemeen

Vanaf 21 juli 2004 dient de Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's in de Lidstaten van de EU te worden toegepast. De Europese richtlijn is bedoeld om milieueffecten van plannen en programma's tijdens de voorbereiding ervan in beeld te bren-

gen in de vorm van een milieuraapport en de milieubelangen op deze manier een meer nadrukkelijke rol te laten spelen in de besluitvorming. De richtlijn is op 28 september geïntegreerd in de Wet milieubeheer en het Besluit mer.

Planmer-plicht

De verplichting om ten aanzien van plannen en programma's een MER te maken, onderscheidt zich van een zogenaamde projectmer voor concrete plannen. Een planmer betreft plannen die uiteindelijk kunnen leiden tot concrete projecten, of-
tewel het kader vormen voor deze projecten. Van een planmer-plicht is zodoende sprake indien:

- plannen het kader vormen voor (toekomstige) mer- of merbeoordelingsplichtige besluiten; of
- op grond van de Natuurbeschermingswet een passende beoordeling moet worden gemaakt. Dit is het geval wanneer activiteiten die uit plannen kunnen voortvloeien significante negatieve effecten voor beschermde natuurgebieden kunnen veroorzaken.

Het bestemmingsplan buitengebied zet primair in op het beheer van de huidige situatie. Daarnaast schept het plan in planologische zin een aantal mogelijkheden voor ontwikkelingen voor met name de landbouwsector.

4.9.1. PlanMER bestemmingsplan buitengebied Dronten

Algemeen

Vanaf 21 juli 2004 dient de Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's in de Lidstaten van de EU te worden toegepast. De Europese richtlijn is bedoeld om milieueffecten van plannen en programma's tijdens de voorbereiding ervan in beeld te brengen in de vorm van een milieuraapport en de milieubelangen op deze manier een meer nadrukkelijke rol te laten spelen in de besluitvorming. De richtlijn is op 28 september geïntegreerd in de Wet milieubeheer en het Besluit mer.

MER bestemmingsplan Buitengebied

Bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn m.e.r.-plichtig wanneer het activiteiten mogelijk maakt die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Wat deze activiteiten kunnen zijn, is bepaald in het Besluit milieueffectrapportage. Hierin is bepaald welke activiteiten in welke gevallen m.e.r.(beoordelings)plichtig zijn. Het gaat bij dit bestemmingsplan dan met name om agrarische activiteiten. De samenvatting van het planMER is *als bijlage 5* opgenomen bij deze toelichting.

Het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied en het planMER ²²⁾ worden formeel ter inzage gelegd met de mogelijkheid tot het inbrengen van reacties / zienswijzen. Tevens wordt de Commissie voor de m.e.r. benaderd om in deze periode hun advies te geven. Vervolgens worden de milieugevolgen van de alterna-

---

²²⁾ MER bestemmingsplan buitengebied Dronten. Gemeente Dronten, 7 maart 2013 (definitief, Arcadis).

tieven, de ingebrachte reacties, zienswijzen en adviezen meegewogen bij de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied.

Kaderstellend

De ruimte voor de veehouderijlocaties in het plangebied maakt dat het plan m.e.r.-plichtig is, omdat het bestemmingsplan Buitengebied kaderstellend is voor activiteiten die zijn genoemd in het Besluit m.e.r. Daarnaast is er sprake van planm.e.r.-plicht omdat, volgens de Natuurbeschermingswet 1998, een Passende Beoordeling verplicht is. Deze Passende Beoordeling is noodzakelijk, omdat door de mogelijkheden voor de veehouderij significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten. Deze gebieden vallen onder de bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet 1998.

Vanwege eventuele nadelige gevolgen voor het milieu zijn in de planMER voor de volledigheid ook de ontwikkeling van kassen voor ondersteunende teelt behandeld en de mogelijk nadelige milieugevolgen voor het be- en verwerken van biomassa globaal beoordeeld.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De kennisgeving MER is op 3 oktober 2012 bekend gemaakt. De notitie Reikwijdte en Detailniveau bestemmingsplan Buitengebied heeft voor advies ter inzage gelegen en is toegestuurd aan betrokken bestuursorganen/instanties. Naar aanleiding van deze procedure zijn vijf reacties ingediend. Deze zijn beantwoord. De reacties en de beantwoording zijn als bijlage bij de planMER opgenomen.

Doel

Het doel van de milieueffectrapportage is het geven van inzicht in de gevolgen die het plan heeft voor het milieu. Het gemeentebestuur kan hiermee een onderbouwde keuze maken over wat en hoe zaken in het bestemmingsplan worden opgenomen. Milieu is daarbij een breed begrip. Het gaat dan niet alleen om eisen die zijn opgenomen in milieuwet- en regelgeving. Deze eisen hebben in het geval van agrarische bedrijven betrekking op zaken als geur, fijn stof, geluid, water, bodem en ammoniakdepositie. Maar het kan ook gaan om de gevolgen voor landschap, cultuurhistorie en archeologie.

Uitgangspunt

Het uitgangspunt voor de herziening van het bestemmingsplan is verwoord in de "Kaderstellende notitie herziening bestemmingsplan Buitengebied" met als naastliggend stuk het huidige bestemmingsplan "Buitengebied (9010)". De herziening is kaderstellend voor de aspecten veehouderij, kassen ten behoeve van ondersteunende teelt en be- en verwerking van biomassa. Het uitgangspunt voor deze aspecten is concreet:

Veehouderij

- Binnen de agrarische bestemming:
  - 7.000 m² intensieve veehouderij mogelijk maken met uitzondering van erven met de aanduiding 'geen niet-grondgebonden bedrijfsvoering toegestaan';

- 2,5 ha grondgebonden veehouderij mogelijk maken;
- Bestemmingen: wonen, bedrijf en maatschappelijk kunnen gewijzigd worden naar de agrarisch bestemming.

Kassen t.b.v. ondersteunende teelt

Op erven met de bestemming agrarisch is 2.500 m² aan kassen ten behoeve van ondersteunende teelt mogelijk. Dit geldt ook voor erf waarvan de functie wordt gewijzigd naar Agrarisch.

Be- en verwerking van biomassa

Als nevenactiviteit bij het agrarisch bedrijf is be- en verwerking van biomassa mogelijk met een gezamenlijke oppervlakte aan bebouwing van 1.000 m² (exclusief opslag).

Worst-case verkenningen

De veranderingen in de stikstofdepositie zijn maatgevend voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Er zijn zeven worst-case verkenningen uitgevoerd waarbij het uitgangspunt voor veehouderij uit de kaderstellende notitie leidend is. Hierbij is de totale ammoniakemissie uit stallen berekend voor de zeven verkenningen en vergeleken met de totale vergunde emissie aan ammoniak. Verkenning 7 is een vertaling van het uitgangspunt uit de Kaderstellende notitie. Met deze verkenning neemt de totale ammoniakemissie met 2.363% toe ten opzichte van de huidige vergunde situatie. Door alleen de bestaande veehouderij bedrijven de planologische mogelijkheid te geven neemt de totale ammoniakemissie met 500% toe.

Huidig bestemmingsplan

Om de voorgaande worst-case verkenningen in perspectief te plaatsen met de mogelijkheden in het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied (9010)", zijn aanvullend twee varianten uitgewerkt waarvan de ammoniakemissie is bepaald en vergeleken met de vergunde emissie aan ammoniak.

Variante 2 betreft de variant met de meeste toename aan ammoniakemissie doordat bij deze variant erven met een agrarische bestemming zonder aanduiding gnggb²³⁾ en erven waarvan de functie kan wijzigen naar agrarisch kunnen uitbreiden naar 4.000 m² intensieve veehouderij en erven met agrarische bestemming met aanduiding gnggb en erven waarvan de functie kan wijzigen naar agrarisch kunnen groeien naar 2,5 ha grondgebonden veehouderij. Bij het aanhouden van het huidige bestemmingsplan neemt de ammoniakemissie in de uiterste variant (variante 2) met 1.356% toe ten opzichte van de vergunde situatie. De andere variant gaat in op alleen de erven met een agrarische bestemming. De totale ammoniakemissie door variante 2 (4.127.200 kg NH₃/jaar) is bijna de helft minder dan worstcase verkenning 7 (8.021.200 kg NH₃/jaar).

---

²³⁾ Geen niet-grondgebonden bedrijfsvoering toegestaan.

Voorkeursalternatief

Het resultaat van de worst-case verkenningen en verkenningen van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied (9010)" is gebruikt om het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied vanuit milieu te optimaliseren. Dit is het voorkeursalternatief geworden. Een reëel alternatief waarbij rekening is gehouden met de ontwikkeling van landbouw in Dronten. Het voorkeursalternatief houdt in:

- bestaande veehouderij bedrijven worden specifiek aangeduid. Voor de aangeduide bedrijven geldt dat de agrarische bedrijven met intensieve veehouderij kunnen groeien naar 7.000 m² en de grondgebonden veehouderij (melkveehouderijen) het erf kan vergroten naar 2,5 ha;
- nieuw vestiging van 30²⁴⁾ intensieve veehouderij bedrijven en 20²⁵⁾ grondgebonden veehouderijen (melkveehouderijen).

Naast ammoniak is het voorkeursalternatief beoordeeld op de milieueffecten op natuur, geur, fijn stof, landschap, cultuurhistorie, aardkunde, geluid, verkeer, gezondheid en water & bodem. In het vervolg van deze paragraaf wordt alleen op het effect op de Natura 2000 gebieden ingegaan, aangezien dit het meest kritische beoordelingscriterium²⁶⁾ is.

Conclusies

Met betrekking tot de effecten op de Natura 2000 gebieden kunnen enkele conclusies worden getrokken.

Door alleen de bestaande veehouderijlocaties ontwikkelingsruimte te bieden en door een limiet te stellen aan het aantal nieuwe veehouderijbedrijven (20 grondgebonden veehouderij en 30 intensieve veehouderijen), neemt de maximale ammoniakemissie af met ruim 85%. Dit is het verschil aan ammoniakemissie tussen het voorkeursalternatief en verkenning 7 uit de worst-case verkenning. Ten opzichte van de huidige planologische regeling is het een afname van 72% (het verschil tussen het voorkeursalternatief en variant 2 uit verkenningen huidig bestemmingsplan).

Door het maximaal invullen van de planologische ruimte in het voorkeursalternatief, is sprake van een toename aan stikstofbelasting, zelfs met de inzet op de best beschikbare staltechnieken. Daarmee is de kans op significante negatieve effecten

---

²⁴⁾ In het MER partiële herziening Omgevingsplan Flevoland wordt uitgegaan van een reële aanname van 100 nieuwe bedrijven verdeeld over de provincie Flevoland. Bij de berekeningen in het MER wordt voor de gemeente Dronten uitgegaan van 30 nieuwe verspreid liggende bedrijven.

²⁵⁾ In de periode medio 2008 - eind 2012 zijn er 9 wijzigingsplannen voor nieuw vestiging van een melkveehouderij (op een bestaand erf) doorlopen. Over een periode van 4,5 jaar zijn dit 2 nieuwe melkveehouderijen (afgerond) per jaar. Het bestemmingsplan Buitengebied wordt opgesteld voor een periode van 10 jaar. 2 nieuwe melkveehouderijen per jaar gedurende 10 jaar is dan ook een reële aanname.

²⁶⁾ Gelet op de zeer strikte regels van de (huidige) Natuurbeschermingswet is het voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan Buitengebied nodig dat significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en de Beschermde Natuurmonumenten, met zekerheid worden uitgesloten. Het bestemmingsplan Buitengebied zal dit op een of andere manier moeten borgen.

op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Zwarte Meer, Uiterwaarden IJssel, Veluwe en de Beschermden Natuurmonumenten Staartweg Urk en Toppad Urk, niet uit te sluiten.

Op de Natura 2000-gebieden IJsselmeer, Markermeer & IJmeer, Ketelmeer & Vossemeer en Veluwerandmeren kunnen significant negatieve effecten door de stikstofdepositietoename door het voorkeursalternatief (worst-case invulling en best-case invulling) wel worden uitgesloten.

Significant negatieve effecten als gevolg van lichtverstoring door teeltondersteunende kassen kunnen niet worden uitgesloten voor de volgende Natura 2000-gebieden en kwalificerende soorten:

- Ketelmeer en Vossemeer: broedvogels en niet-broedvogels;
- Veluwerandmeren: Meervleermuis, broedvogels en niet-broedvogels.

Op de overige omliggende Natura 2000-gebieden en Beschermden Natuurmonumenten kunnen significant negatieve effecten wel worden uitgesloten.

Het niet kunnen uitsluiten van significante negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden en Beschermden Natuurmonumenten past niet binnen de randvoorwaarden van de Natuurbeschermingswet. Het maximaal benutten van alle planologische mogelijkheden die geboden worden in het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied, is daarmee niet mogelijk. Het doorverwijzen naar andere regelingen, zoals de provinciale verordening en de toekomstige doorvertaling van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in de Natuurbeschermingswet, is niet afdoende.

Aanbevelingen

De aanbevelingen zijn gesplitst in relevant voor het bestemmingsplan en algemene aanbevelingen, zie samenvatting *bijlage 5* van de toelichting. De gemeente kiest ervoor om in dit stadium de aanbevelingen voor kennisgeving aan te nemen, aangezien:

- a. het een utopie is dat met dit bestemmingsplan het stikstofprobleem op de stikstofgevoelige Natura 2000 habitats wordt opgelost. Ook al wordt gekozen voor alleen de bestaande veehouderijen uitbreidingsmogelijkheden geven. In de huidige situatie is namelijk al sprake van een overschrijding. Significante negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten;
- b. al een omslag is gemaakt ten opzichte van het uitgangspunt verwoord in de kaderstellende notitie en het voorkeursalternatief wat in de planMER is opgenomen, waardoor de mogelijkheden voor veehouderij enorm worden teruggebracht. Ook in vergelijking met de mogelijkheden die de huidige planologische regeling biedt;
- c. het voorkeursalternatief een reëel alternatief is waarbij rekening is gehouden met de ontwikkeling van de landbouw in Dronten;
- d. in de huidige situatie al sprake is van een overschrijding op de stikstofgevoelige habitats Natura 2000, is het belangrijk om te weten dat de ammoniakemissie behoorlijk wordt ingeperkt door het voorkeursalternatief, ten opzichte van

wat de huidige planologische regeling mogelijk maakt.

De gemeente wil de reacties op het voorontwerp en het advies van de Commissie mer afwachten en dit meenemen in de afweging wat te doen met de aanbevelingen van de planMER.

Overigens wordt de aanbeveling: het verplicht stellen van erfbeplanting rondom alle bestaande en nieuwe veehouderij, grotendeels geborgd in het bestemmingsplan. In het akkerweide gebied is het namelijk verplicht om bij vergroting van het erf aan de niet naar de weg gekeerde zijden van het erf (is driezijdig) een erfsingel van minimaal 6 m breed met een kruid-, struik- en boomlaag aan te planten. Voor bestaande situaties geldt een aanlegvergunningstelsel bij het kappen en aanplanten van een erfsingel waaraan voorwaarden zijn verbonden. In het oorspronkelijke fruitteeltgebied is geen sprake van een erfsingel. Van oudsher is sprake van hagen rondom de kavel/boomgaard. Vanuit landschappelijk oogpunt wordt daarom geen erfsingel rondom oorspronkelijk fruitteelerven gevraagd. Overigens is het aantal fruitteelerven gering ten opzichte van het totaal aantal erven, namelijk 15%.

4.9.2. Toetsingsadvies Commissie voor de m.e.r.

Het advies van de Commissie voor de m.e.r. bestaat uit twee delen. Enerzijds gaat de commissie in op gesignaleerde tekortkomingen, essentieel voor de besluitvorming, over effecten op natuur door stikstofdepositie en maatregelen daarvoor. Het andere aspect betreft een aandachtspunt met betrekking tot lichtuitstraling (hinder) vanuit kassen op natuur en landschap.

Stikstofdepositie

Het eerste deel uit het advies betreft volgens de commissie een essentiële tekortkoming en heeft grote impact op de planologische mogelijkheden voor de veehouderij sector (zowel grondgebonden als niet-grondgebonden). De commissie adviseert een uitvoerbaar alternatief/maatregelenpakket te formuleren waarmee (aantoonbaar) kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden worden aangetast. Hierbij dient onderbouwd te worden dat een toename van stikstofdepositie met het maatregelenpakket is uit te sluiten.

Een toename aan stikstofdepositie door mogelijkheden (voorkeursalternatief) in het bestemmingsplan betekent dat het bestemmingsplan onuitvoerbaar is op basis van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet). Een toename van stikstofdepositie is met de mogelijkheden voor veehouderij in het ontwerp bestemmingsplan niet uit te sluiten.

Een mogelijkheid om een uitvoerbaar bestemmingsplan op basis van de Nb-wet te krijgen, is door bestaande veebedrijven in te bestemmen zonder uitbreidingsmogelijkheden. Voordeel is geen toename aan stikstofdepositie. De nadelen zijn dat de planologische mogelijkheden ten opzichte van de huidige planologische regeling worden beperkt en zet de mogelijkheden voor veehouderij in het buitengebied op slot, terwijl het primaat in het buitengebied bij de agrarische sector ligt

(waarvan veehouderij een onderdeel is). Het volledig op slot zetten van de bedrijven verhoudt zich niet tot een goede ruimtelijke ordening. De gemeenteraad maakt een bestemmingsplan om te komen tot een goede ruimtelijke ordening. Die opdracht staat in de allereerste zin van artikel 3.1. Wet ruimtelijke ordening.

Het MER schetst duidelijk waar tegen aan wordt gelopen. De strekking van het advies van de Commissie voor de m.e.r. is ook duidelijk. Mede op basis van de conclusies uit het MER, het advies van de Commissie voor de m.e.r. is er voor gekozen om veehouderij buiten de herziening te laten. Op deze manier is er sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan.

Op de erven die buiten de herziening vallen, blijft het bestemmingsplan "Buitengebied (9010)" van toepassing.

Lichtuitstraling

In het tweede deel van het advies stipt de commissie als aandachtspunt aan de lichtuitstraling van kassen voor ondersteunende teelt. In de Passende beoordeling en het MER wordt dit onderwerp belicht. In het (voor)ontwerp wordt op elk agrarisch erf de mogelijkheid geboden om 2.500 m² aan kassen voor ondersteunde teelt te realiseren. In het bestemmingsplan is het gebruik van assimilatielicht in dergelijke kassen niet uitgesloten. Uitgaande van deze mogelijkheid kunnen significant negatieve effecten als gevolg van lichtverstoring niet worden uitgesloten op een aantal Natura 2000 gebieden:

- Ketelmeer en Vossemeer: broedvogels en niet-broedvogels;
- Veluwerandmeren: Meervleermuis, broedvogels en niet-broedvogels.

Gelet op de zeer strikte regels van de Natuurbeschermingswet is het voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan Buitengebied nodig dat significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid worden uitgesloten. Het bestemmingsplan zal dit op één of andere manier moeten borgen. In het MER worden voorstellen gedaan om hiervoor maatregelen in het bestemmingsplan op te nemen. De Commissie beveelt aan om het risico op lichtuitstraling te betrekken bij de afwegingen over het bestemmingsplan en zo nodig mitigerende maatregelen op te nemen.

De kassen voor ondersteunende teelt zijn een ondergeschikte tak aan het agrarisch bedrijf en ruimtelijk begrensd met een maximum van 2.500 m². In de praktijk wordt assimilatielicht in dergelijke kassen in de gemeente Dronten nauwelijks toegepast. Echter de effecten van de theoretische mogelijkheid moeten voorkomen worden. In de planregels van het bestemmingsplan is een regeling opgenomen waarmee nagenoeg geen lichtuitstraling door kassen voor ondersteunende teelt in de donkerteperioden plaatsvindt.

5. PLANUITGANGSPUNTEN

5. 1. Inleiding

In hoofdstuk 1 is reeds aangegeven dat de functies landbouw, landschap en natuur (alsmede cultuurhistorie en archeologie) als basisfuncties van het buitengebied worden beschouwd. Alle overige functies worden als toegevoegde functies aangeduid. In verband met het geven van een helder inzicht wordt zowel voor de basisfuncties als voor de toegevoegde functies in dit hoofdstuk aangegeven:

- de beschrijving van de afwegingen (gemeentelijke beleidskeuze);
- de daaruit voortvloeiende planuitgangspunten.

In paragraaf 5.2 worden de afwegingen en planuitgangspunten voor de basisfuncties landbouw weergegeven, gevolgd door de afwegingen en planuitgangspunten voor de overige basisfuncties (landschap, cultuurhistorie en archeologie, natuur, paragraaf 5.3 t/m 5.5). Paragraaf 5.6 t/m 5.12 geven een overzicht van afwegingen en planuitgangspunten voor de toegevoegde functies.

Algemene uitgangspunten

De landbouw is voor de gemeente Dronten een belangrijke economische kracht. Dit blijkt uit het aandeel van de beroepsbevolking dat in de landbouw of aanverwante bedrijfstakken werkzaam is. Verder is de landbouw zeer beeldbepalend voor de verschijningsvorm van het buitengebied van de gemeente. *Bij het formuleren van de planuitgangspunten voor dit bestemmingsplan is dan ook uitgegaan van de primaire betekenis van de agrarische sector voor de gemeente Dronten.* Daarbij vond een integrale afweging met andere functies plaats.

De gemeente hanteert als algemeen uitgangspunt voor het buitengebied dat het landelijk (agrarisch) karakter behouden blijft. Zij wil dit bereiken door met name ruimte te geven aan functies die direct aan het buitengebied zijn verbonden. De gemeente heeft hierbij geen oogkleppen op, want vanwege de ontwikkelingen in de landbouw komen agrarische erven vrij. De mogelijkheid wordt geboden aan andere niet-agrarische functies in het buitengebied, waarbij het primaat van de agrarische sector in ogenschouw wordt gehouden. De landbouwgrond voor functies die direct aan het buitengebied zijn verbonden dient zo flexibel mogelijk gebruikt te kunnen worden. De gemeente zal daarom terughoudend zijn met het opleggen van beperkingen. Incidenteel zullen echter vanwege zwaarwegende andere belangen (bijvoorbeeld woningbouw of milieu-, natuur- of landschapsbelangen) toch randvoorwaarden aan het agrarisch grondgebruik moeten worden gesteld.

5. 2. Landbouw

5.2.1. Algemeen

Dronten is en blijft een agrarische gemeente. Mede vanwege veranderingen in de Europese regelgeving, staat de sector economisch gezien onder druk. Deze druk geldt voor de sector als geheel, maar in het bijzonder voor de in de gemeente Dronten aanwezige akkerbouw en fruitteelt. Naast akkerbouw en fruitteelt staat

melkveehouderij / intensieve veehouderij onder druk in verband met Natura 2000 gebieden die stikstofgevoelig zijn. In deze paragraaf wordt aangegeven welke mogelijkheden de gemeente heeft om de landbouw te faciliteren om de eerder beschreven ontwikkelingen ten volle te benutten en op welke wijze de gemeente daaraan inhoud wil geven. Het inspelen op de tendensen in de markt en het benutten van kansen, is als eerste een verantwoordelijkheid van de sector zelf.

Deze verantwoordelijkheid wordt duidelijk opgepakt door de landbouworganisaties en de individuele agrarische ondernemers. Zij ontwikkelen nieuwe ideeën over agrarisch grondgebruik en techniek. De gemeente Dronten wil het toekomstperspectief van de agrarische bedrijven zoveel mogelijk bevorderen. De gemeente acht zich dan ook verantwoordelijk om de landbouw bestemmingsplanmatig te voorzien van passende faciliteiten.

De agrarische bedrijven kunnen bestaan uit grondgebonden bedrijven ²⁷⁾, niet-grondgebonden bedrijven ²⁸⁾ en aquacultuur. In principe wordt deze variatie aan agrarische productietakken binnen één agrarische bestemming mogelijk gemaakt, met uitzondering van veehouderij. Op basis van de besluitvorming van de gemeenteraad 22 januari 2015 om veehouderij buiten dit bestemmingsplan te laten, zijn vormen van grondgebonden veehouderij, paardenhouderij en intensieve veehouderij uit de agrarische bestemming gelaten. De activiteiten worden in principe binnen de gehele gemeente mogelijk gemaakt. Aan de opgaande teelten, zoals aan houtteelt, worden uit landschappelijke overwegingen randvoorwaarden gesteld. Ditzelfde geldt ten aanzien van niet-grondgebonden agrarische bedrijvigheid. De niet-grondgebonden agrarische bedrijvigheid is ruimtelijk begrensd.

Daarnaast wil de gemeente verbreding en productdifferentiatie ondersteunen door bij ieder agrarisch bedrijf neventakken toe te staan. Deze neventakken (bijvoorbeeld recreatieve neventakken) worden - binnen randvoorwaarden - toegestaan. De afwegingen en de daaruit voortvloeiende planuitgangspunten (zoals hierna beschreven) geven de randvoorwaarden aan waarbinnen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

Gezien de ontwikkelingen in de landbouw, zoals schaalvergroting en het toenemende aantal vrijkomende bedrijven, acht de gemeente nieuwe (agrarische) bouwpercelen in het buitengebied niet wenselijk. Dit kan de ontwikkelingskansen van bestaande agrarische bedrijven inperken. Het bestemmingsplan voorziet dan ook niet in een regeling voor nieuwe agrarische bouwpercelen.

---

²⁷⁾ Akker- en vollegrondstuinbouw, fruitteelt en sierteelt. Het begrip 'grondgebonden bedrijven' wordt omschreven in de begripsomschrijving van de planregels.

²⁸⁾ Glastuinbouw en intensieve kwekerij. Het begrip 'niet-grondgebonden bedrijven' wordt omschreven in de begripsomschrijving van de planregels

5.2.2. Omvang agrarische bedrijfskavels

Afweging

Rechthoekig bouwvlak

De gemeente wil de agrarische bedrijven in de gemeente ontwikkelingsmogelijkheden bieden, maar wil tegelijkertijd aandacht besteden aan het behoud van het landschappelijk karakter van de polder. De rechthoekige vorm van de agrarische bedrijfskavels is daarbij een belangrijke cultuurdrager. De gemeente wil deze rechthoekige vorm behouden, maar tegelijkertijd uitbreidingsruimte aan agrarische bedrijven geven. Uitbreiding van de agrarische bedrijfskavel wordt daarom (middels een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan) mogelijk gemaakt, zolang de breedte maar niet groter wordt dan de diepte. Hierdoor blijft er wel sprake van een rechthoek, maar wordt ook een zekere flexibiliteit aan het plan meegegeven. De gemeente zal dan ook steeds vanuit het primaire uitgangspunt van de rechthoek proberen de invulling van de agrarische bedrijfskavels te sturen. Uitbreiding van de agrarische bedrijfskavel is mogelijk binnen de daartoe op de verbeelding aangegeven aanduiding 'zoekgebied'.

Omvang

In dit plan zijn de bestaande agrarische bedrijfskavels op basis van maatwerk op de verbeelding vastgelegd door middel van een aanduiding 'bedrijfskavel'. De grootte van de agrarische bedrijfskavels zijn divers. Het varieert tussen ongeveer 1 ha en 2,5 ha. Fruitteeltbedrijven hebben van oorsprong een kleinere bedrijfskavel.

De grootte van de maximale bedrijfskavel wordt in dit plan gesteld op maximaal 2,5 hectare ²⁹⁾. Ook voor agrarische bedrijven in het oorspronkelijke fruitteeltgebied. Deze omvang wordt noodzakelijk geacht om in te kunnen spelen op de schaalvergroting en andere toekomstige ontwikkelingen, zoals het uitoefenen van soms noodzakelijke nevenactiviteiten. De ontwikkelingsruimte (de maximale bedrijfskavel) is op de verbeelding weer gegeven, en wel door middel van een aanduiding ('zoekgebied').

Landschappelijke inpassing

Naast de rechthoekige vorm van de agrarische bedrijfskavel vormen de erfsingelbeplanting in het akker- en weidegebied en de hagen rondom de kavels in de fruitteeltgebieden belangrijke dragers voor het landschappelijke karakter. Het akker- en weidegebied heeft een grootschalig en open karakter waarin de boerderijen (agrarische bedrijfskavels) met hun dichte erfsingelbeplanting als eilanden in de openheid liggen. De fruitteeltgebieden hebben een kleinschalig en besloten karakter. Dit karakter wordt gevormd doordat de kavels in het fruitteeltgebied van oorsprong omhaagd werden. Om de herplant van erfsingelbeplanting en de hagen

---

²⁹⁾ De gemeenteraad stelde 22 januari 2015 beleid vast om erfvergroting van agrarische erven groter dan 2,5 ha tot 3,5 ha mogelijk te maken middels maatwerk onder voorwaarden. Maatwerk betekent dat buiten de herziening om een beleidskader wordt gegeven met criteria waaraan getoetst kan worden. Op basis hiervan kan met een aparte ruimtelijke procedure (bestemmingsplan ex artikel 3.1. Wro) de ontwikkeling planologisch mogelijk worden gemaakt.

rondom fruitteeltgebieden veilig te stellen en zo het landschappelijke karakter van de polder te behouden/herstellen, kiest de gemeente er voor om vergroting van de agrarische bedrijfskavel middels een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan te regelen. Aan deze regeling worden voorwaarden verbonden. Onder meer dat de aanvraag vergezeld gaat van een landschappelijk inpassingsplan voor de erfsingelbeplanting en hagen (van een inheemse boomsoort) rondom de (buitenzijde van de) kavels in het fruitteeltgebied. De landschappelijke inpassing wordt op deze wijze goed gewaarborgd.

Samenvoegen van agrarische bedrijfskavels

Samenvoegen van agrarische bedrijfskavels wordt niet mogelijk gemaakt. Hierbij liggen de volgende overwegingen aan ten grondslag:

- Door het samenvoegen van erven ontstaan erven waarvan de breedte groter is dan de diepte. Dit strookt niet met belangrijke cultuurdrager: rechthoekig bouwvlak (diepte groter dan breed).
- Door het samenvoegen van erven ontstaan twee bedrijfswoningen op een erf. Dit is in principe niet mogelijk, tenzij dit noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering. Het samenvoegen van erven betekent dat een erf verloren gaat, omdat het één erf wordt. Concreet betekent dit dat in een later stadium het verloren gaande erf er niet weer kan komen vanwege beleid en ontwikkelingen.
- Vergrotingsmogelijkheden van de agrarische bedrijfskavel worden beperkt, omdat door het samenvoegen twee agrarische bedrijfskavels één worden, dus meer oppervlakte. De maximale erfvergrotingsmogelijkheid blijft gelden voor een nieuw ontstaan bouwvlak door samenvoeging. Terwijl bij het handhaven van twee agrarische bedrijfskavels, beide agrarische bedrijfskavels naar de maximale erfvergrotingsmogelijkheid kunnen worden vergroten.

Splitsen van agrarische bedrijfskavels

Splitsen van agrarische bedrijfskavels is eveneens niet mogelijk. Dit om te voorkomen dat een erf eerst wordt gesplitst, waarna vervolgens beide erven worden vergroot conform de hiervoor geldende regels. Dit uitgangspunt is van toepassing op zowel de agrarische- als de voormalige agrarische bedrijfskavels. Een en ander conform de provinciale beleidsregel "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008".

Planuitgangspunten

Ten aanzien van de omvang van de agrarische bedrijfskavels zijn de volgende planuitgangspunten geformuleerd:

- de agrarische bedrijfskavels, exclusief de agrarische bedrijven met vee (inclusief paardenhouderij), zijn geregeld binnen de agrarische gebiedsbestemming door middel van een aanduiding. Hierbij is onderscheid te maken naar het bestaande agrarische bedrijfskavel ('maatwerk', geeft de bestaande situatie weer) en de maximale ontwikkelingsruimte, het zoekgebied. Deze laatste is, afhankelijk van de bestaande situatie, in principe maximaal 2,5 hectare, ook voor agrarische bedrijfskavels die liggen in het oorspronkelijke fruitteeltgebied;

- op de verbeelding zijn de bestaande agrarische bedrijfskavels weergegeven, exclusief de agrarische bedrijven met vee (inclusief paardenhouderij). De maximale uitbreidingsruimte is eveneens op de verbeelding weergegeven door middel van een aanduiding ('zoekgebied');
- voor de agrarische bedrijfskavel is geen bebouwingspercentage opgenomen. Ervaring leert dat in de praktijk ongeveer 60% tot 70% van een agrarische bedrijfskavel wordt bebouwd om een goede agrarische bedrijfsvoering mogelijk te maken. De overige ruimte is nodig in verband met aan- en afvoer, manoeuvreerruimte, etc.;
- het samenvoegen van agrarische bedrijfskavels blijft uitgesloten;
- het splitsen van agrarische bedrijfskavels blijft uitgesloten;
- er dient een minimale afstand van 15 meter te worden aangehouden tussen de agrarische bebouwing en overige bouwwerken en de - naar de weg gekeerde - agrarische bedrijfskavelgrenzen. Tussen de agrarische bebouwing, overige bouwwerken en de overige agrarische bedrijfskavelgrenzen dient een afstand van 10 meter te worden aangehouden. De maatvoering is ook in het verleden aangehouden en daardoor mede bepalend voor het beeld van de agrarische bedrijfskavels;
  - uitzondering op het inrichtingsprincipe dat bebouwing op minimaal 10 m van de zijdelingse grenzen en achtergrens van het agrarische bedrijfskavel moet worden gebouwd: bij agrarische bedrijfskavels die aan elkaar vastliggen is het mogelijk dat als (legaal) zijdelings op minder dan 10 m van de bedrijfskavelgrens is gebouwd aan de zijde waar de bedrijfskavel grenst aan het andere, deze afstand bij bebouwing die in het verlengde wordt gebouwd te hanteren. Deze uitzondering is alleen van toepassing op de zijde waar de agrarische bedrijfskavel grenst aan de andere bedrijfskavel. Deze uitzondering neemt niet weg dat tussen bebouwing en agrarische bedrijfskavelgrens wel een erf-singelbeplanting aanwezig moet zijn;
- uit landschappelijke overwegingen is een verplichting van een driezijdige erf-singelbeplanting met een breedte van minimaal 6 meter opgenomen. Dit doet recht aan de vigerende breedtes van de erf-singelbeplanting en wordt landschappelijk aanvaardbaar geacht. Een erf-singelbeplanting dient uit een goede opbouw te bestaan: kruid-, struik- en boomlaag van inheemse soorten en gevarieerd assortiment (minimaal vijf soorten). Aangezien de erf-singelbeplantingen geen deel uitmaken van de netto bouwoppervlakte, levert dit geen beperking van de bebouwingsmogelijkheden voor agrarische ondernemers op;
- Ten aanzien van de breedte van de singel wordt een uitzondering gemaakt voor aan elkaar grenzende bedrijven waar zijdelings alleen een kavelsloot beide erven scheid ³⁰⁾. De waarborging van een erf-singelbeplanting vindt plaats in een landschappelijk inpassingsplan;

---

³⁰⁾ Op basis van de huidige regeling dient op ieder erf een singel van minimaal zes meter breed te worden gepland. Echter bij aan elkaar grenzende bedrijven is deze midden singel landschappelijk minder van belang omdat het vooral de singel om de buitenzijde van belang is. Daarom houdt de uitzondering voor aangrenzende erven in dat de breedte van singel waar de erven aan elkaar grenzen op ieder erf maximaal 3 m bedraagt.

- voor de vergroting van de agrarische bedrijfskavels van agrarische bedrijven in het fruitteeltgebied geldt als voorwaarde dat deze bedrijven een haag van inheemse boomsoorten (bijvoorbeeld els, beuk) rondom de buitenzijde van de kavel moet planten. Van oudsher is geen erfsingelbeplanting in fruitteeltgebied aanwezig, maar hagen (van inheemse soort) rondom buitenzijde kavel;
- de agrarische bedrijfskavels blijven rechthoekig van vorm. Dit past bij het karakter van de polder en op die manier wordt zorg gedragen voor een evenwichtige landschappelijke inpassing. Vergroting van de agrarische bedrijfskavels is mogelijk zolang de breedte maar niet groter wordt dan de diepte. Hierdoor blijft er wel sprake van een rechthoek, maar is ook een zekere flexibiliteit in de maatvoering mogelijk;
- er wordt door de rechthoekige agrarische bedrijfskavel zowel uitbreidingsruimte naar de zijkant als naar de achterkant geboden;
- middels een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan is een vergroting van de bestaande agrarische bedrijfskavel naar 2,5 hectare mogelijk, onder voorwaarden dat:
  - de uitbreiding nodig is ten behoeve van het agrarisch gebruik;
  - de rechthoekige vorm gehandhaafd blijft, waarbij de breedte niet groter wordt dan de diepte;
  - de aanvraag vergezeld gaat van een landschappelijk inpassingsplan;
  - op de bestaande bedrijfskavel geen plaats meer is voor de geplande uitbreiding;
  - de vergroting aantoonbaar noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering of de routing op het bedrijf, of uit milieuoogpunt;
  - de bedrijfsgebouwen achter de voorgevel van de bedrijfswoning worden gerealiseerd.

5.2.3. Tuinbouw (vollegrondstuinbouw en intensieve kwekerij)

Vollegrondstuinbouw is mogelijk in het hele agrarische gebied. Vanwege het grondgebonden karakter staat de gemeente positief ten opzichte van de ontwikkeling van de bollenteelt. Tuinbouw in gebouwen (champignons e.d.) is een niet-grondgebonden activiteit. De gemeente kiest er daarom voor de oppervlakte van de bebouwing voor deze tak (intensieve kwekerij) te beperken tot 3.500 m². Omshakeling naar en de oprichting van nieuw vestiging van zelfstandige bedrijven met tuinbouw in gebouwen (intensieve kwekerij) is mogelijk, maar ruimtelijk begrensd.

Planuitgangspunten

- vollegrondstuinbouw is mogelijk in het hele agrarische gebied;
- tuinbouw in gebouwen (intensieve kwekerij) is een niet-grondgebonden activiteit. De oppervlakte van de bebouwing voor deze neventak wordt beperkt tot 3.500 m².

De genoemde oppervlakte van 3.500 m² voor intensieve takken betreft de netto vloeroppervlakte.

5.2.4. Kassen en glastuinbouw

Afweging

In het Omgevingsplan Flevoland 2006 zijn gebieden aangewezen voor glastuinbouw. Deze gebieden liggen niet in de gemeente Dronten. Buiten de glastuinbouwgebieden is alleen teeltondersteunend glas toegestaan. Gelet op de ruimtelijke gevolgen is ondersteunend glas alleen toegestaan binnen de agrarische bedrijfskavel, tot een maximum van 2.500 m². Hiermee wordt aangesloten op de maatvoering die opgenomen is in de beleidsregel "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008". Voor tunnelkassen is een aparte regeling opgenomen. De maximale hoogte van tunnelkassen is begrensd op 2,5 meter.

Planuitgangspunten

- ondersteunend glas waarbij tijdens de donkerteperioden nagenoeg geen lichtuitstraling plaatsvindt is bij recht toegestaan binnen het bouwvlak met een maximum van 2.500 m²;
- tunnelkassen zijn bij recht toegestaan, ook in het karakteristieke open gebied. Tunnelkassen mogen worden opgericht tot een maximale oppervlakte van 5.000 m² en mogen maximaal 2,5 meter hoog zijn.

5.2.5. Boomteelt en houtteelt

Afweging

Boomteelt en houtteelt worden gezien als een reguliere agrarische activiteit. Gezien de hoogte die deze gewassen kunnen bereiken, heeft dit landschappelijke gevolgen. De gemeente kiest er daarom voor de boomteelt en houtteelt hoger dan 2 meter te koppelen aan een omgevingsvergunning. Opgaande teelten in de karakteristieke open gebieden hoger dan 2 meter, zijn niet mogelijk. Hiermee wordt de openheid van het landschap veilig gesteld (zie ook paragraaf 5.3.1).

Planuitgangspunten

- in het gehele agrarische gebied is houtteelt en boomteelt - onder voorwaarden - bij recht toegestaan. Onderstammenteelt is eveneens in het gehele buitengebied bij recht toegestaan. Dit geldt ook voor de zogenaamde 'takenteelt' ten behoeve van bijvoorbeeld siertakken;
- opgaande teelten als houtteelt en boomteelt worden aan een omgevingsvergunning gekoppeld als het gaat om een hoogte die de 2 meter overschrijdt. Om het karakter van het open landschap te beschermen, worden aan de vergunning voorwaarden verbonden (zie paragraaf 5.3.1);
- opgaande teelten hoger dan 2 meter zijn in de (op de verbeelding aangeduide) te behouden open landschappen niet mogelijk.

5. 3. Landschap, cultuurhistorie en archeologie

5.3.1. Landschap

Afweging

Behoud van de grote open gebieden is voor de gemeente een belangrijke doelstel-

ling. De gemeente is in principe voorstander van het toestaan van opgaande teelt in het buitengebied, mits het gebonden is aan een maximale hoogte.

Een belangrijk element in het landschap van Dronten is voorts de *karacteristieke erfsingelbeplantingen* rondom de boerderijen. De gemeente acht het zeer waardevol dat deze behouden blijven. De structuurbepalende erfsingelbeplantingen dienen dan ook zorgvuldige beschermd te worden in het bestemmingsplan. Bij eventuele vergrotingen van agrarische bedrijfskavels geldt als voorwaarde dat de erfbeplanting opnieuw aangebracht wordt.

Uit historisch onderzoek blijkt dat bij een aantal agrarische percelen gevestigd in de periode 1963 t/m 1982 waarschijnlijk nooit een volledige erfsingelbeplanting heeft bestaan. Bij percelen waarbij de erfsingelbeplanting al meer dan 30 jaar of zelfs vanaf de vestiging van het bedrijf ongewijzigd is, vindt de gemeente het niet redelijk om de verplichting van een driezijdige erfsingelbeplanting met een breedte van minimaal 6 meter op te leggen. Is in het verleden een kapvergunning afgegeven waarbij tevens een herplantplicht is opgelegd, dan wordt men wel gehouden aan de eisen vanuit het bestemmingsplan Buitengebied (9010) die voor erfsingelbeplantingen gelden. Bij vergroting van het erf dient men wel volledig te voldoen aan de eisen voor een erfsingelbeplanting. Om de herplant van een nieuwe erfsingelbeplanting te waarborgen is deze herplantplicht als voorwaarde opgenomen bij de vergroting van het erf. Op deze manier wordt het beeld van dichte boerenerven in een grootschalig landschap in stand gehouden.

In de oorspronkelijke fruitteeltgebieden zijn de karakteristieke hagen rondom de kavel landschappelijk belangrijk. Door functieverandering op de agrarische bedrijfskavels verdwijnen veelal karakteristieke hagen in het fruitteeltgebied. Om deze te behouden dan wel te herstellen wordt dit geregeld in het bestemmingsplan. De aanwezige hagen worden beschermd via een omgevingsvergunning. Bij vergroting van de agrarische bedrijfskavel geldt als voorwaarde dat de haag van inheemse boomsoort (zoals els, beuk) rondom de buitenzijde van de kavel moet worden geplant.

Ten aanzien van de *omvang van de toekomstige agrarische bedrijfskavels* (oppervlakte en de afmetingen) hebben, naast bedrijfseconomische, ook landschappelijke overwegingen een rol gespeeld. Deze zijn:

- er wordt aangesloten op de bestaande maatvoering (rechthoekig perceel). De agrarische bedrijfskavels hebben zoveel mogelijk gelijkvormige afmetingen en de achterzijden bevinden zich zo veel mogelijk op één lijn, waardoor het evenwichtige beeld behouden blijft;
- het bestaand slotenpatroon is als vaste grens aangehouden. Hierdoor wordt het voor het landschap van de polders karakteristieke slotenpatroon gehandhaafd;
- door het vergroten van de agrarische bedrijfskavel te koppelen aan een omgevingsvergunning, wordt zekerheid ten aanzien van het herplanten van de erfsingelbeplanting verkregen. De aanvraag dient immers vergezeld te gaan van een landschappelijk inpassingsplan.

Planuitgangspunten

Panuitgangspunten ten aanzien van de opgaande teelt in relatie tot de openheid van het landschap:

- opgaande hout- en boomteelt waarbij sprake is van teelt die hoger is dan circa 2 meter, is gekoppeld aan een omgevingsvergunning. Om het karakter van het open landschap te beschermen, worden aan de vergunning voorwaarden verbonden. Zo moet worden aangesloten op de opgaande beplanting aan de randzone van grotere boscomplexen grenzend aan het plangebied ofwel moet worden aangesloten op reeds bestaande bossen in het plangebied;
- in de op de verbeelding aangeduide karakteristieke open gebieden is opgaande teelt hoger dan 2 meter, niet mogelijk.

Planuitgangspunten ten aanzien van het beschermen van de karakteristieke erfbeplanting en hagen in relatie tot de vergroting van de agrarische bedrijfskavel:

- bij vergroting van de huidige agrarische bedrijfskavels in het akker- en weidegebied dient de karakteristieke erfbeplantingsingel hersteld te worden en bij vergroting van agrarische bedrijfskavels in het oorspronkelijke fruitteeltgebied dienen de karakteristieke hagen rondom de buitenzijde van de kavel (boomgaard) hersteld te worden;
- hiertoe dient de aanvraag tot vergroting van de agrarische bedrijfskavel vergezeld te gaan van een gedegen landschappelijk inpassingsplan;
- voor een goede ontwikkeling van de erfsingelbeplanting, dient de minimale breedte 6 meter te zijn en voorzien van een kruid-, struik- en boomlaag van inheemse soorten met gevarieerd assortiment (minimaal vijf soorten). Een uitzondering zal worden geboden aan:
  - bij aangrenzende agrarische bedrijfskavels, waarbij de erfsingelbeplanting aaneengesloten naast elkaar ligt, de totale breedte van de erfsingelbeplanting tussen de twee agrarische bedrijfskavels 6 meter mag zijn en geen 12 meter hoeft te zijn (3 m op beide bedrijfskavels);
  - erfsingelbeplantingen rondom kassen. Bij erfsingelbeplanting rondom kassen die aantoonbaar noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering, het mogelijk maken dat alleen aan de west- en zuidzijde van de kas(sen) de singelbeplanting uit zonder opgaande bomen bestaat met een minimale hoogte van 4 meter. De overige niet aan de weg liggende delen van het perceel moeten wel voorzien zijn van een volwaardige erfsingelbeplanting.

Bestaande erfsingelbeplantingen en hagen worden beschermd middels een omgevingsvergunning, bijvoorbeeld voor kappen. Het is gewenst om bij aanplant van erfsingelbeplantingen en hagen gebruik te maken van streekeigen beplantingssoorten. Dit zijn voor erfsingelbeplantingen onder meer esdoorn, es, eik, sleedoorn, kornoelje, etc. Zowel aanplant als onderhoud dient gericht te zijn op een opgaand en dicht karakter. Voorwaarde daarbij is dat de samenstelling van de beplanting in de erfsingelbeplanting voldoende gevarieerd is. Dit geldt zowel voor de soortensamenstelling als voor de gelaagdheid van de erfsingelbeplanting. De erfsingelbeplanting is het beste ontwikkeld als een kruidlaag, een struiklaag en een boomlaag van inheemse soorten met gevarieerd assortiment (minimaal vijf soor-

ten) aanwezig is.

5.3.2. Cultuurhistorie

Voor zover cultuurhistorie samenhangt met het landschap van het buitengebied van Dronten is in paragraaf 5.3.1. aangegeven hoe hiermee in het bestemmingsplan wordt omgegaan.

Met betrekking tot de gebouwde omgeving is de gemeente bezig met het ontwikkelen van beleid ten aanzien van 'jong cultureel erfgoed'. Voor de kernen is inmiddels beleid ontwikkeld. De gemeente streeft ernaar om te zijner tijd de objecten en structuren genoemd op de proeflijst 'jong cultureel erfgoed' door middel van een APV (Algemene Plaatselijke Verordening) te beschermen. Het bestemmingsplan voorziet niet in een beschermende regeling hiertoe.

5.3.3. Archeologie

De archeologische waarden en verwachtingen die binnen de gemeentegrenzen voorkomen zijn zoveel mogelijk geïnventariseerd en op een Archeologische waarden en verwachtingenkaart gevisualiseerd. Deze kaart is doorvertaald in een Archeologische beleidskaart en voorbeeldplanregels. Zie ook paragraaf 4.8. De voorbeeldplanregels behorende bij de Archeologische beleidskaart zijn in dit bestemmingsplan vertaald in de regels voor de bestemmingen 'Waarde - Archeologie'.

5. 4. Natuur

Afweging

De gebieden van de ecologische hoofdstructuur (EHS) zijn conform de huidige verschijningsvorm (vaak bos) en volgens de toegekende natuurdoeltypen (hier multifunctioneel) inbestemd.

Ten behoeve van dit bestemmingsplan is gekozen om een onderscheid aan te brengen tussen bestaande en te ontwikkelen verbindingzones en deze op de verbeelding conform het Omgevingsplan aan te vullen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de andere functies, naast de natuurfunctie van de aangevoerde gebieden. De gemeente onderschrijft daarnaast het beleid gericht op het stimuleren van agrarisch natuurbeheer, zoals het beheer van bermen en dergelijke. Agrarisch natuurbeheer vindt plaats op vrijwillige basis. De subsidieregeling kent bovendien een grote mate van flexibiliteit en de ruimtelijke consequenties zijn veelal beperkt. Daarom is agrarisch natuurbeheer niet in een bestemmingsplanregeling 'te vertalen'.

Planuitgangspunten

- nieuwe ecologische verbindingzones zullen door middel van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt. De bestemming 'Natuur' kan op de verbeelding worden aangebracht wanneer de ecologische verbindingzones zijn gerealiseerd;

- gebieden van de EHS zijn, voor zover gelegen binnen het plangebied, inbestemd conform de huidige verschijningsvorm en toegekende natuurdoeltypen.

5. 5. Bedrijvigheid

Afweging

De gemeente is van mening dat het buitengebied van Dronten dermate geschikt is voor agrarische activiteiten, dat geen gebouwen leeg hoeven komen te staan en dreigen te verpauperen. Het beleid is er dan ook op gericht om op vrijkomende agrarische bedrijfskavels in de eerste plaats tot een hervestiging van agrarische bedrijven te komen of de vestiging van agrarisch hulp- en nevenbedrijven. Is dat niet mogelijk, dan is vestiging van overige, niet-agrarische bedrijvigheid onder voorwaarden mogelijk. Voor het toestaan van agrarische hulp- en nevenbedrijven en/of overige, niet-agrarische activiteiten in vrijkomende agrarische bebouwing gelden de volgende algemene toetsingscriteria:

- er mag geen aantasting van de wezenlijke waarden van het landelijk gebied plaatsvinden;
- er mogen geen belemmeringen voor bestaande bedrijven ontstaan;
- er mag geen detailhandel plaatsvinden anders dan productiegebonden;
- er mag geen grote toename van autoverkeer ontstaan;
- agrarisch hulp- en nevenbedrijven en/of niet-agrarische bedrijvigheid moeten binnen de reguliere bebouwingsmaten gerealiseerd worden;
- indien mogelijk in bestaande bebouwing;
- er mag geen afbreuk worden gedaan aan de erfsingelbeplantingen en (fruit- teelt)hagen die onderdeel vormen van de landschappelijke structuur.

Het mogelijk maken van agrarische hulp- en nevenbedrijven en/of overige, niet agrarische activiteiten wordt via een bestemmingswijziging (wijzigingsbevoegdheid) mogelijk gemaakt. Op deze wijze kan ieder individueel initiatief worden getoetst aan nadere eisen op het gebied van verkeer, landschappelijke inpassing e.d. Een aantal activiteiten zijn ruimtelijk gelimiteerd, hetzij in percentage dan wel in m².

Tot agrarische hulp- en nevenbedrijven worden gerekend:

- een bedrijf dat gericht is op het opslaan van producten die afkomstig zijn van agrarische bedrijven;
- een bedrijf dat gericht is op de ver- en bewerking van agrarische producten;
- een bedrijf dat uitsluitend of overwegend gericht is op het verlenen van diensten aan agrarische bedrijven met behulp van landbouwwerktuigen en landbouwapparatuur (zoals loonbedrijven).

Voor wat betreft het toestaan van bedrijvigheid zonder binding met het buitengebied wordt een lijst met specifieke activiteiten losgelaten en wordt gewerkt met criteria. Bestaande bedrijven met milieucategorie 1 en 2 worden inbestemd, evenals gelijk daaraan te stellen bedrijvigheid. Huidige bedrijven (legaal) zwaarder dan categorie 2 (en die niet gelijk te stellen zijn aan) krijgen een aanduiding. Met

een binnenplanse afwijking kunnen nieuwe activiteiten passend binnen bestemming "Bedrijf" mogelijk worden gemaakt. Criteria voor deze afwijking:

- a. maximaal milieucategorie 1 en 2 en bedrijven die aantoonbaar daaraan gelijk te stellen zijn met uitzondering van:
  - i. Detailhandel (behoren in stedelijk gebied) ³¹⁾;
  - ii. Separate kantoorfuncties (behoren in stedelijk gebied);
  - iii. Horeca;
  - iv. Recreatie;
  - v. Maatschappelijke functies;
- b. het gaat om kleinschalige bedrijvigheid;
- c. de functie mag geen onevenredige beperkingen opleveren voor de ontwikkelingsmogelijkheden van nabij gelegen agrarische bedrijven;
- d. de bestaande infrastructuur ³²⁾ moet berekend zijn op de nieuwe activiteit;
- e. de functie mag geen onevenredig overlast veroorzaken in de omgeving (bijvoorbeeld mogelijke verkeersaantrekkende werking, parkeeroverlast, stofhinder). De activiteit mag een verkeersaantrekkende werking van 1G (goederen) dan wel 2P (personen) hebben of daaraan gelijk te stellen zijn;
- f. de nieuwe functie mag geen achteruitgang betekenen wat betreft natuur, landschap en milieu ten opzichte van een (voormalig) agrarisch bedrijf;
- g. opslag inpandig;
- h. het maximum aan bebouwing ten behoeve van de bedrijfsactiviteit te stellen op 30% van het bestemmingsvlak, met een maximum van 2.500 m².

In het buitengebied is binnen de bestemming "Bedrijf" ook internethandel zonder baliefunctie mogelijk. Omdat een baliefunctie niet is toegestaan komen klanten niet op het perceel. Dit betekent concreet dat alleen opslag mag plaatsvinden. De bestaande voormalige agrarische bedrijfsbebouwing leent zich voor opslagdoel-einden. Ophalen van bestellingen (door consumenten) is uitgesloten.

Daarnaast worden ook maatschappelijke functies mogelijk gemaakt. Bestaande zorgboerderijen zijn inbestemd.

Planuitgangspunten

- de agrarische bestemming kan worden gewijzigd in agrarische hulp- en nevenbedrijven en overige, niet-agrarische bedrijvigheid. Hiertoe is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

---

³¹⁾ Binnen de bestemming "Bedrijf" is een afwijking van het gebruik productie gebonden detailhandel mogelijk te maken.

³²⁾ Bij de beoordeling van een voorgenomen activiteit wordt beoordeeld of de bestaande infrastructuur berekend is op de verkeersbewegingen die de nieuwe activiteit met zich meebrengt. Indien de bestaande infrastructuur erop berekend is, kan meegewerkt worden anders is het een weigeringsgrond. In het geval dat een bestemming wordt gewijzigd naar "Bedrijf" voor het mogelijk maken van een activiteit (middels een wijzigingsbevoegdheid), kan middels een overeenkomst vastgelegd worden dat de initiatiefnemer financieel bijdraagt aan aanpassingen aan de infrastructuur.

5.5.1. Kleinschalige nevenactiviteiten

Afweging

De basis voor welke nevenactiviteiten in het buitengebied mogelijk zijn, is gelegd in de provinciale beleidsregel "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008". In de beleidsregel worden als hoofdcategorieën onderscheiden:

- agrarisch aanverwante activiteiten;
- niet-agrarische activiteiten.

Voor de eerste categorie noemt de tabel uit de beleidsregel de volgende activiteiten:

- Bosbouw, machinerie en verwerking;
- Agrarisch hulpbedrijf (bijvoorbeeld loonbedrijven, veehandelsbedrijven, toeleverings- en opslagbedrijven);
- Be- en verwerking van (streek)eigen producten;

- Be- en verwerking van biomassa, waaronder mest;
- Teeltondersteunend glas.

Ten aanzien van niet-agrarische activiteiten gaat het gezien de in de beleidsregel opgenomen tabel om:

- Detailhandel;
- Hoveniersbedrijf;
- Dierenpension;
- Dierenarts;
- Hondendressuur;
- Manege, paardenstalling;
- Woonzorgboerderijen, kinderdagverblijf;
- Houtconservering, kurkwaren, riet- en vlechtwerk;
- Aan huis gebonden beroep (bijvoorbeeld verzekerings- of makelaardijkantoren, computeren, informaticabureautjes, schoonheidssalon of grafische afwerking);
- Educatief centrum;
- Atelier, galerie (kunst);
- Opslag en stalling van goederen: niet-agrarische producten, caravans, boten;
- Houten en kunststof schepenbouw;
- Reparatie van huishoudelijke artikelen;
- Bouw- of aannemersbedrijf met werkplaats;
- Camping bij de boer;
- Bed&breakfast;
- Groepsaccommodatie;
- Restaurant, café;
- Kinderboerderij;
- Outdoor- of sportactiviteitencentrum.

In de bestemmingen 'Agrarisch', 'Wonen' en 'Bedrijf' worden nevenactiviteiten mogelijk gemaakt. In de bestemmingen 'Agrarisch' wordt grotendeels aangesloten op de provinciale beleidsregel, met uitzondering van de volgende activiteiten:

- reparatie huishoudelijke artikelen;
- bouw- en aannemersbedrijven;
- bosbouwmachinerie en houtverwerking;
- scheepsbouw.

De benaming is overigens niet exact hetzelfde. Daarnaast maakt de beleidsregel het onmogelijk om seksinrichtingen en lawaaisporten te beginnen in het buitengebied.

In de woonbestemming wordt daarnaast enkele niet hinderlijke recreatieve nevenactiviteiten toegestaan (middels een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan), zoals een minicamping, bed & breakfast in bestaande bebouwing, een theeschenkerij.

Voor de niet-agrarische nevenactiviteiten is in het bestemmingsplan een maximale omvang opgenomen. Daarbij wordt aangesloten op de provinciale beleidsregel "Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008": voor niet-agrarische nevenactiviteiten mag in totaal maximaal 30% van het (voormalig) agrarisch bouwvlak bebouwd worden. Hierop zijn enkele uitzonderingen gemaakt. Ondergeschikte horeca ten behoeve van recreatieve nevenactiviteiten wordt mogelijk gemaakt tot een maximum horecavloeroppervlakte van 75 m².

Planuitgangspunten

- nevenactiviteiten worden door middel van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan mogelijk gemaakt;
- het toetsingskader voor de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan met betrekking tot nevenactiviteiten wordt gevormd door de aangepaste provinciale lijst met nevenactiviteiten;
- in het onderhavige plan is een regeling opgenomen die (bedrijfseigen) mest en/of organische (bij)productvergistings via een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan mogelijk maakt. Het maximum aan oppervlakte aan bouwwerken ten behoeve van deze activiteit per agrarisch bouwvlak is 1.000 m². Deze 1.000 m² geldt puur voor de bouwwerken behorende bij de installatie. De opslag van mest en co-vergistingsproducten wordt niet bij deze 1.000 m² gerekend.

Toelichting met betrekking tot het onderwerp mestverwerking

Als een veehouderijbedrijf groot genoeg is, kan een installatie ten behoeve van mestverwerking economisch uit. Door het voorschrijven van bedrijfseigen mestverwerking worden echter samenwerkingsverbanden voor kleinere bedrijven of het betrekken van mest of mee te vergisten co-substraten van andere bedrijven uitgesloten. De gemeente is van mening dat ook het afzetten van co-vergiste mest naar andere bedrijven tot de mogelijkheden zou moeten behoren.

Daarmee wordt het voor ieder veehouderijbedrijf mogelijk om deze vorm van

duurzame energiewinning als neventak te gaan toepassen op het bedrijf. Ook zijn er wellicht akkerbouwbedrijven die ook een mestvergistingsinstallatie willen exploiteren. Een akkerbouwbedrijf heeft geen bedrijfseigen mest, maar wel voldoende groengewassen; een dergelijk bedrijf zal dus mest van een veehouderijbedrijf moeten kunnen aanvoeren.

5. 6. Wonen in het landelijk gebied

5.6.1. Algemeen

Afweging

In een gemeente als Dronten heeft men de ruimte in het buitengebied om tegemoet te komen aan de wensen van de bewoners van het buitengebied. De gemeente is van mening dat grotere woningen passen bij het karakter van de polder. In de polder staan al woningen groter dan 1.000 m³. Om gelijke mogelijkheden te bieden is verhoging van kuubs gewenst.

Het Omgevingsplan doet geen uitspraken over maximale maten.

Planuitgangspunten

In het onderhavige bestemmingsplan is een regeling opgenomen die woningen toestaat van maximaal 1.500 m³ inclusief aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen. Bestaande woningen die kleiner zijn, mogen uitbreiden tot 1.500 m³. De regeling biedt geen mogelijkheden voor het splitsen van woningen.

5.6.2. Agrarische bedrijfswoningen

Afweging

Uit het oogpunt van een goede agrarische bedrijfsvoering is het noodzakelijk om bij een agrarisch bedrijf te kunnen wonen. Gezien de huidige stand van de techniek en de huidige communicatiemogelijkheden, is het bij een meermansbedrijf echter niet noodzakelijk een tweede bedrijfswoning te realiseren. Bovendien levert de bouw van een tweede woning steeds meer milieuproblemen op voor de agrarische bedrijven.

Agrarische bedrijfsgebouwen en agrarische bedrijfswoningen worden vaak afzonderlijk van elkaar verkocht. Voorkomen moet worden dat bij die afzonderlijke verkochte bedrijfsgebouwen een nieuwe agrarische bedrijfswoning kan worden gebouwd.

Planuitgangspunten

- er worden in principe geen mogelijkheden geboden voor de bouw van een tweede bedrijfswoning, tenzij de agrarische bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt. Een voorbeeld hiervan is dat de aard van een bedrijf zodanig moet zijn dat een tweede woning noodzakelijk is in verband met continu (dag en nacht) persoonlijk toezicht en verzorging door meer dan één persoon;
- bestaande tweede bedrijfswoningen zijn inbestemd;
- in een aantal specifieke gevallen is er een regeling opgenomen ter voorkoming van de bouw van een nieuwe agrarische dienstwoning (aanduiding 'be-

drijfswoning uitgesloten’).

5.6.3. Burgerwoningen

Een groot aantal van oorsprong agrarische bedrijfswoningen (boerderijwoningen) in het buitengebied van Dronten zijn in gebruik als burgerwoning (inclusief erf met daarop voormalige (agrarische) bedrijfsbebouwing). Het onderhavige plan heeft als uitgangspunt om de feitelijke situatie in te bestemmen. Bestaande burgerwoningen in het landelijke gebied worden daarom als zodanig bestemd. Hiermee wordt tevens aangesloten op het provinciaal beleid (voormalige boerderijwoningen mogen burgerwoningen worden). Met ‘burgerwoningen’ worden woningen bedoeld, waaraan de bestemming ‘woondoeleinden’ is toegekend. Uitbreiding van het aantal burgerwoningen door middel van nieuwe woningbouw wordt tegengegaan om de flexibiliteit en uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven niet te verminderen.

Nieuwbouw van burgerwoningen is dan ook niet toegestaan. Wel is in het plan voor agrarische bedrijven die gaan stoppen een regeling opgenomen om de agrarische bestemming te wijzigen in een woonbestemming, zie ook paragraaf 5.6.4.

Kleinschalige agrarische activiteiten

Binnen de bestemming ‘wonen’ mogen hobbymatig dieren worden gehouden. In de praktijk komt het ook voor dat er nog kleinschalig geboerd wordt op een bouwvlak. Vrijgekomen agrarische erven en de bebouwing lenen zich hiervoor. Daarom is het uitgangspunt om in de woonbestemming kleinschalige agrarische activiteiten in de vorm van het houden van dieren en het kweken van groente en fruit mogelijk te maken. “Kleinschalig” wordt bepaald aan de hand van het milieuspoor³³⁾.

Planuitgangspunten

- burgerwoningen worden als zodanig inbestemd;
- nieuwbouw van burgerwoningen wordt in dit plan niet mogelijk gemaakt;
- in de woonbestemming worden kleinschalige agrarische activiteiten in de vorm van het houden van dieren en het kweken van groente en fruit mogelijk gemaakt.

5.6.4. Wonen op vrijkomende agrarische erven

Doordat agrariërs stoppen met boeren en het erf verkopen, komt naast bedrijfsfuncties ook de woonfunctie voor in het buitengebied. Voor agrarische bedrijven die gaan stoppen is daarom in dit plan een regeling opgenomen om de agrarische bestemming te wijzigen in een woonbestemming. Keerzijde van deze ontwikkelingsmogelijkheid is dat de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande agrarische bedrijven beperkt kunnen worden als naast een agrarisch erf een woonbestemming komt. Een woonbestemming betekent een gevoelige functie voor bijvoorbeeld

---

³³⁾ Het houden van meer dan 10 schapen, 5 paarden, 10 geiten, 25 stuks pluimvee, 25 voedsters of 10 landbouwhuisdieren, niet zijnde schapen, paarden, geiten, pluimvee of konijnen worden aangemerkt als bedrijfsmatig vanuit milieuoogpunt.

geur en geluid. Het wijzigen van de functie naar wonen is geregeld middels een wijziging onder voorwaarden, zodat er een afwegingskader is om te beslissen om al dan niet mee te werken aan de functiewijziging. Functiewijziging van erven naar wonen wordt dan bijvoorbeeld alleen toegestaan als dit de agrarische activiteiten in de omgeving niet hindert of schade toebrengt.

Planuitgangspunten

- Voor agrarische bedrijven is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de erven te kunnen wijzigen in een woonbestemming.

5.6.5. Plattelandswoning

Op 1 januari 2013 is de Wet plattelandswoning (Wpl) in werking getreden. De Wet plattelandswoning regelt dat (voormalige) agrarische bedrijfswoningen die (tevens) door derden mogen worden bewoond (plattelandswoning) worden niet langer beschermd tegen milieugevolgen (geur en geluid) van het bijbehorende bedrijf. Concreet gaat het om situaties waarbij het agrarisch bedrijf blijft functioneren en de bedrijfswoning door een derde wordt bewoond. Voorwaarde voor toepassing van het regime van de plattelandswoning is dat wordt gemotiveerd dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

De wetswijziging voorziet in een behoefte die zich al manifesteert in de gemeente Dronten. Door schaalvergroting in de landbouw worden erven opgekocht, de bedrijfsbebouwing blijft agrarisch gebruikt en de bedrijfswoning blijft over. Veelal wordt deze aan een derde verkocht. Dit is geen bedrijfswoning meer bij het agrarisch bedrijf, omdat het gebruik van de woning geen functionele relatie meer heeft met de bestemming dan wel het agrarische bedrijf. Vanwege de primaire functie van het buitengebied: agrarisch gebruik, biedt de wet de mogelijkheid om beide functies op een perceel te behouden zonder elkaar te frustreren. Bij de vorige herziening zijn erven waar alleen gewoond werd, bestemd als "Wonen". In principe werden erven waar zowel gewoond word door derden en het erf en bedrijfsgebouwen worden agrarisch gebruikt, bestemd als "Agrarisch". Hiermee werd geen recht gedaan aan de feitelijke situatie. Daar komt bij dat beleid is (provinciaal) om erven ruimtelijk een eenheid te laten zijn. Eén eenheid met één bestemming. Voordeel van toepassing van de Wpl is dat een agrarisch bedrijf geen nadelen ondervind van een woonbestemming op het erf.

De Wpl voorziet alleen in de (voormalige) bedrijfswoning bij een agrarisch bedrijf. De toe te kennen status "voormalige agrarische bedrijfswoning" heeft geen werking buiten het perceel waarvan het (oorspronkelijk) deel uitmaakt. Voor toetsing van de uitbreiding van milieubelastende inrichtingen in de nabijheid van een 'voormalige agrarische bedrijfswoning'³⁴⁾ blijft een 'voormalige agrarische bedrijfswoning' een woning van derden.

---

³⁴⁾ Voormalige agrarische bedrijfswoning: een woning die bewoond mag worden door iemand die geen functionele binding met het nabijgelegen agrarisch bedrijf (bedrijf op hetzelfde erf/perceel) heeft.

Dit is een reden om slechts onder voorwaarden toepassing te geven aan het predicaat "voormalige agrarische bedrijfswoning".

De voormalige agrarische bedrijfswoningen die functioneel geen onderdeel uitmaken van de agrarische bedrijfsvoering op hetzelfde perceel krijgen een aanduiding "voormalige agrarische bedrijfswoning" binnen de agrarische bestemming.

Om in de toekomst de 'voormalige agrarische bedrijfswoning' mogelijk te maken, wordt in de bestemming "Agrarisch" een wijzigingsbevoegdheid ³⁵⁾ opgenomen. Deze wijzigingsbevoegdheid wordt ook opgenomen voor het verwijderen van de aanduiding van de verbeelding. Voor het geval zich aandient kan een 'voormalige agrarische bedrijfswoning' weer een agrarische bedrijfswoning worden.

Aan de wijzigingsbevoegdheid voor het mogelijk maken de aanduiding 'voormalige agrarische bedrijfswoning' worden voorwaarden gekoppeld waarin aangevoerd moet worden dat:

- *een ander woongebruik dan 'voormalige agrarische bedrijfswoning' is uitgesloten;*
- *er geen belemmeringen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van aangrenzende bedrijven voortvloeien;*
- *sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.*

5.6.6. Nieuwe landgoederen

Aangezien er op dit moment nog geen concrete plannen zijn voor nieuwe landgoederen, is hiervoor geen regeling opgenomen in het bestemmingsplan. Landgoederen zullen via een planherziening geregeld moeten worden.

5. 7. Recreatie en toerisme

Afweging

Recreatie in het buitengebied, als 'medegebruik' of als zelfstandige ruimtevragende functie, is de laatste jaren sterk in opmars. Op deze maatschappelijke ontwikkeling wordt ingespeeld met beleid voor 'verbrede plattelandontwikkeling' om de inkomensmogelijkheden voor agrariërs te verbreden en het recreatief medegebruik van het landelijk gebied te vergroten.

Het accent van het recreatiebeleid voor het buitengebied ligt op extensieve dagrecreatie en ook op kleinschalige verblijfsrecreatie. Dit kan concreet worden gemaakt door het stimuleren van agrotourisme. De gemeente hanteert daarbij als uitgangspunt dat nieuwe recreatieve ontwikkelingen niet mogen leiden tot beperkingen voor nabijgelegen agrarische bedrijven.

---

³⁵⁾ Middels een wijzigingsbevoegdheid kan daadwerkelijk een aanduiding op de verbeelding worden aangebracht. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de opsteller van de wet uitgaat van een aanduiding binnen de agrarische bestemming. Een aanduiding op de verbeelding geeft duidelijkheid en zichtbaarheid, bijvoorbeeld toekomstige eigenaren van een 'voormalige agrarische bedrijfswoning'.

Recreatie wordt in dit bestemmingsplan in de vorm van nevenactiviteiten mogelijk gemaakt. Bij meerdere hoofdactiviteiten worden nevenactiviteiten mogelijk gemaakt. Welke nevenactiviteiten is per hoofdactiviteit verschillend. Mogelijkheden bij het agrarisch bedrijf zijn bijvoorbeeld kamperen-bij-de-boer, bed & breakfast, kinderboerderij, theeschenkerij, verkoop van streekeigen producten.

Uit het beleid vloeit voort om groepsaccommodaties als zelfstandige activiteit op een voormalig agrarisch bouwvlak mogelijk te maken.

Een verdere ontwikkeling van routegebonden recreatie, zoals wandel-, fiets- en ruiterroutes, kano- en boottochten, maakt het buitengebied beter bereikbaar en toegankelijk. Ook overige recreatievormen, zoals aanlegplaatsen voor watersporters, picknickplaatsen, vismogelijkheden en zwemwater, dragen daar aan bij. Dergelijke ontwikkelingen beschouwt de gemeente als positief, maar leiden vooralsnog niet tot concrete bestemmingen.

Planuitgangspunten

- Een groepsaccommodatie als zelfstandige activiteit mogelijk te maken. Voor de omvang aan te sluiten op het provinciaal beleid;
- Recreatieve activiteiten worden als nevenactiviteit bij een aantal bestemmingen mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan. Voor de omvang wordt grotendeels aangesloten op provinciaal beleid, zie hiervoor paragraaf 3.3. (Beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008.) Hierdoor wordt een verbreding van de inkomensbasis van de agrarische sector alsmede het medegebruik van het buitengebied door recreanten, veilig gesteld;
- recreatieve ontwikkelingen mogen niet leiden tot beperkingen van de ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen agrarische bedrijven;
- het recreatief medegebruik van de (P)EHS is voor zover mogelijk bij recht toegestaan en indien gewenst zal worden gefaciliteerd (bijvoorbeeld met fietspaden e.d.).

5. 8. Verkeer en infrastructuur

De bestaande infrastructuur is opgenomen in onderhavig bestemmingsplan. Dit is inclusief de Hanzelijn, N307 (voorheen N23) en de parallelwegen langs de Hanzeweg (tussen Dronten en Roggebotsluis).

Planuitgangspunt

- bestaande infrastructuur (inclusief Hanzelijn en N307) zijn inbestemd.

5. 9. Nutsvoorzieningen

In het buitengebied zijn diverse nutsvoorzieningen aanwezig, onder meer aardgastransportleidingen, hoogspanningsverbindingen en windmolens, zowel in lijnopstellingen als solitair bij een erf. Deze bestaande nutsvoorzieningen zijn inbestemd.

Windmolens

Op basis van het windmolenbeleid kan voor nieuwe / vervangende windmolens een aparte ruimtelijke procedure doorlopen worden.

Planuitgangspunten

- bestaande nutsvoorzieningen zijn bestemd;
- Op basis van het windmolenbeleid kan voor nieuwe / vervangende windmolens een aparte ruimtelijke procedure doorlopen worden.

6. JURIDISCHE TOELICHTING

Het beleid en de planuitgangspunten, zoals verwoord in vorige hoofdstukken, hebben in de regels van dit bestemmingsplan hun juridische vertaling gekregen in de vorm van bestemmingen. Het juridisch systeem en de gelegde bestemmingen en aanduidingen worden in dit hoofdstuk beschreven en toegelicht.

6. 1. Algemeen

Het bestemmingsplan voldoet aan alle vereisten die zijn opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2012. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op dezelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe bestemmingsplannen conform de Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld conform deze standaarden, met inachtneming van de aanpassingen die voortvloeien uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die op 1 oktober 2010 in werking is getreden.

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsbepalingen van de gronden in het plangebied. De juridische regeling is vervat in een verbeelding en bijbehorende regels. Op de verbeelding zijn de verschillende bestemmingen vastgelegd, in de regels (per bestemming) de bouw- en gebruiksmogelijkheden.

Het Bro bepaalt dat een bestemmingsplan vergezeld gaat van een toelichting. Deze toelichting heeft echter geen juridische status, maar is wel belangrijk als het gaat om de onderbouwing van hetgeen in het bestemmingsplan is geregeld.

6. 2. Opbouw bestemmingen

Alle bestemmingen zijn als volgt opgebouwd:

Bestemmingsomschrijving

Hierin staat beschreven voor welke functie(s) de gronden mogen worden ingericht, gebruikt en hoe de onderlinge rangorde van functies is. Door middel van aanduidingen worden op enkele specifieke locaties extra functiemogelijkheden geboden.

Bouwregels

Hierin is aangegeven welke gebouwen en andere bouwwerken in principe zijn toegestaan en welke maatvoering daarbij moet worden aangehouden.

Afwijking van de bouwregels

In de toekomst kunnen zich omstandigheden voordoen (thans nog niet voorzien), waaruit blijkt dat de bouwregels niet voldoende blijken te zijn. Burgemeester en

wethouders kunnen in deze gevallen met een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels. Van geval tot geval zal een afweging worden gemaakt. Er zijn ook gebruiksvormen die beleidsmatig wel mogelijk zijn, maar die vanwege een zorgvuldige afweging onder een afwijking zijn gebracht. Deze wordt afgegeven na een zorgvuldige afweging van waarden en functies in de bestemmingen.

Vergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden

Voor een aantal van de genoemde werken en werkzaamheden geldt een vergunningplicht voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden (dit zijn de vroegere aanlegvergunningen). Het gaat daarbij om werken en werkzaamheden die ingrijpen in de aard van de gegeven bestemming. Dat betekent dat deze pas mogen worden uitgevoerd, nadat een omgevingsvergunning van Burgemeester en Wethouders is verkregen. Hierbij vindt een afweging van belangen naar evenredigheid plaats. Als het gaat om activiteiten die behoren tot het normale onderhoud en/of beheer of het normaal agrarisch gebruik, is geen vergunning vereist. Bij de toelaatbaarheid van activiteiten zal met name een groot gewicht worden toegekend aan de afweging in relatie tot de landschappelijke waarden. Een algemene toestemming (waarbij meerdere werkzaamheden onder worden gebracht in één vergunning) kan worden verleend, als de plannen passen binnen de randvoorwaarden van het bestemmingsplan. Alle werken en werkzaamheden kunnen dan in een keer worden toegestaan en voor afzonderlijke gevallen is geen vergunning meer nodig.

Specifieke gebruiksregels

In principe moeten gronden en gebouwen worden gebruikt overeenkomstig de bestemming. Waar nodig zijn de gebruiksvormen genoemd die in ieder geval als strijdig met de bestemming moeten worden aangemerkt.

Afwijking van de gebruiksregels

Omdat van een aantal gebruiksvormen nu nog niet kan worden gezegd of ze aanvaardbaar zijn of niet, is een afwijking opgenomen. Deze wordt afgegeven na een zorgvuldige afweging van waarden en functies in de bestemmingen.

Wijzigingsbevoegdheden

Het plan bevat voor een aantal gevallen mogelijkheden om bestemmingen te wijzigen binnen de regels aangegeven grenzen. Voor zo'n wijziging bestaan aparte procedureregels. Voor zover het een wijziging binnen de bestemming zelf betreft, bijvoorbeeld het verwijderen van een aanduiding, staat deze in het betreffende artikel genoemd. Voor zover het een wijziging naar een andere bestemming betreft, kan deze in het betreffende artikel zijn opgenomen of in een algemeen artikel.

6. 3. Veehouderij buiten dit bestemmingsplan

Mede op basis van de conclusies uit het MER, het advies van de Commissie voor de m.e.r. en zienswijze van de provincie Flevoland is er voor gekozen om veehouderij buiten de herziening te laten. Over deze aanpassing van de kaders besloot de

gemeenteraad op 22 januari 2015. Op deze manier is er sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan.

Het besluit “veehouderij buiten de herziening te laten”, betekent voor bedrijven zonder vee dat dit bestemmingsplan op deze bedrijven van toepassing wordt. Agrarische bedrijven die willen omschakelen naar veehouderij kunnen dat niet op basis van dit bestemmingsplan. Met een aparte ruimtelijke procedure³⁶ worden hiervoor wel mogelijkheden geboden. De beleidslijn blijft om veehouderij in het buitengebied mogelijk te blijven maken³⁷.

Agrarische bedrijven met vee (inclusief paardenhouderijen) vallen buiten dit bestemmingsplan en hierop blijft het bestemmingsplan “Buitengebied (9010)” inclusief wijzigingsplannen die op basis van dit bestemmingsplan zijn gevoerd, van toepassing. Concreet betekent dit dat bestaande agrarische bedrijven met vee op basis van dit laatstgenoemde bestemmingsplan uitbreidingsmogelijkheden hebben.

Bestemmingsplan	Bedrijfsvorm	Erfvergroting tot 2,5 ha
“Buitengebied (D4000)”	Bedrijven zonder vee	Met zoekgebied middels binnenplanse afwijking
“Buitengebied (9010)”	Bedrijven met vee	Middels wijzigingsbevoegdheid

6. 4. Toelichting op de bestemmingen

6.4.1. Basisbestemmingen

Agrarisch

De landbouwkundig waardevolle gebieden in de landschappelijk open delen van de gemeente, zijn bestemd als ‘Agrarisch’. Het gaat om vrijwel het gehele buitengebied van de gemeente met uitzondering de agrarische erven waar sprake is van een bedrijfsvoering met vee. De gronden zijn primair bestemd voor het (grondgebonden) agrarisch gebruik, waaronder - naast akkerbouw - ook opgaande boomteeltvormen als onderstammenteelt, takkenteelt, fruitteelt en houtteelt wordt verstaan. Het gebruik van de gronden ten behoeve van bollenteelt is eveneens toegestaan.

Binnen deze gebiedsbestemming is de uitoefening van een agrarisch bedrijf, al dan niet in combinatie met een vorm van intensieve kwekerij en/of glastuinbouw (ondersteunend glas) mogelijk. Deze vormen zijn ruimtelijk begrensd.

Wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering is binnen de op verbeelding

³⁶⁾ In vaktermen een postzegel bestemmingsplan genaamd op basis van artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening.

³⁷⁾ “Kaderstellende notitie herziening bestemmingsplan Buitengebied” met aanvullingen.

aangegeven bedrijfskavel mogelijk, tenzij is aangegeven dat geen bedrijfswoning is toegestaan.

Door middel van de bebouwingsbepalingen wordt geregeld dat uitsluitend gebouwen ten behoeve van agrarische bedrijven worden gebouwd. Deze gebouwen zullen, met uitzondering van tunnelkassen, uitsluitend binnen de middels een aanduiding op de verbeelding aangegeven bedrijfskavel moeten worden gebouwd.

In de bouwregels is opgenomen dat de afstand van alle bebouwing op de bedrijfskavel (zijnde bedrijfswoningen, bijgebouwen, aan- en uitbouwen en overkappingen, kassen en tunnelkassen, bedrijfsgebouwen en overkappingen) tot de niet naar de weg gekeerde grenzen van de bedrijfskavel minimaal 10 meter moet bedragen.

In geval er al bestaande bebouwing is die op een kleinere afstand is gelegen, geldt in dat geval de bestaande afstand als minimum. Voor die situaties waar er al bestaande bebouwing is gerealiseerd op een kleinere afstand, kan met een omgevingsvergunning voor nieuwe bebouwing worden afgeweken van de bouwregels. Er mag dan, onder voorwaarden, op een kleinere afstand dan 10 meter worden gebouwd. De nieuwe gebouwen moeten dan wel worden gebouwd in het verlengde van bestaande gebouwen die al binnen de afstand van 10 m zijn gebouwd. Deze uitzondering is alleen van toepassing in situaties waar twee erven zijdelings aan elkaar grenzen en bebouwing betreft die aan die zijde van het perceel staat.

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de bouwregels waardoor uitbreiding van de agrarische bedrijfskavel mogelijk is binnen het daartoe op de verbeelding aangegeven 'zoekgebied' (aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - zoekgebied'). Vergroting is mogelijk mits de agrarische bedrijfskavel aan de drie niet naar de weg gekeerde zijden wordt omgeven door een erfsingel met een breedte van ten minste 6 meter, voorzien van een struik-, kruid- en boomlaag van inheemse soorten. Agrarische bedrijfskavels met aanduiding 'fruitteelt' (ligging in het oorspronkelijke fruitteeltgebied) hebben geen erfsingel. Bij vergroting van de agrarische bedrijfskavel dient rondom de bijbehorende kavel(s) een haag (van inheemse soort) te worden aangeplant.

Per bedrijfskavel is maximaal één bedrijfswoning toegestaan, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding 'geen bedrijfswoning toegestaan'. De maatvoering van de bedrijfswoningen, de bijbehorende bijgebouwen en de bedrijfsgebouwen, is opgenomen in een bouwschema. Ook is in dit schema de minimale en maximale dakhelling weergegeven. Wanneer een vlak is aangeduid met 'fruitteelt' geldt het principe voor bedrijfsgebouwen en -woning: plat waar plat en kap waar kap.

Aan tunnelkassen en torensilo's wordt een maximale hoogte gesteld. Voor het bouwen van ondersteunend glas en/of tunnelkassen wordt uitgegaan van een maximum oppervlakte. Ondersteunend glas is alleen toegestaan op de agrarische

bedrijfskavel tot een maximum van 2.500 m². Tunnelkassen zijn toegestaan met een maximale oppervlakte van 5.000 m².

Mestopslag

Voor de opslag van mest is een regeling opgenomen. In principe moeten mestsilos en overige silos op de agrarische bedrijfskavel worden gerealiseerd. Bij omgevingsvergunning voor het afwijken van de bouwregels van het bestemmingsplan mogen mestsilos en mestbassins tot 600 m² ook buiten de agrarische bedrijfskavel worden gerealiseerd. Voor sleufsilos geldt in dit geval een maximale oppervlakte van 300 m². Opslag van mest (zowel in de vorm van mestsilos, mestbassins als sleufsilos) buiten de agrarische bedrijfskavel, is bij omgevingsvergunning voor het afwijken (gebruik) van het bestemmingsplan mogelijk. Er moet echter eerst aan de milieuraandvoorwaarden zijn voldaan, voordat een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan kan worden verleend. Buiten de agrarische bedrijfskavel kan alleen direct aansluitend aan de achterzijde van de agrarische bedrijfskavel. De mestopslag mag alleen achter een erf met een agrarische bestemming worden gesitueerd, waarbij de mestopslag die achter dit erf wordt gesitueerd onderdeel uitmaakt van de agrarische bedrijfsvoering dat op dit erf met agrarische bestemming wordt uitgeoefend. Kortom de gebruiker/eigenaar van de mestopslag is dezelfde als de gebruiker/eigenaar van het agrarische erf waarachter de mestopslag is gesitueerd.

Het leggen van opslagplaten (oppervlakteverharding) buiten de agrarische bedrijfskavel voor tijdelijke opslag (maximaal 6 maanden) van akkerbouwproducten wordt gekoppeld aan een maximale oppervlakte van 1.000 m² per agrarische kavel. De definitie van agrarische kavel is een kavel ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering begrensd door kavelsloten en/of tochten.

De kavelsloten staan in hoofdzaak ten dienste van de agrarische functie en behoren als zodanig binnen de gebiedsbestemming 'Agrarisch'. Wel zijn ze, met het oog op behoud, binnen deze gebiedsbestemming op de verbeelding met een aanduiding weergegeven.

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bestemmingsplan in die zin dat de uitoefening van een agrarisch bedrijf kan worden gecombineerd met een ondergeschikte tweede tak of een deeltijdfunctie.

Voor een aantal werkzaamheden is een omgevingsvergunning opgenomen om negatieve effecten ervan op de landschappelijk en natuurlijke waarden te voorkomen. Eén van die werkzaamheden is het kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas, al dan niet aanwezig als erfsingel dan wel kavelbeplanting. Een andere is het dempen of graven van sloten om aantasting van de landschappelijke waarden van bijvoorbeeld de ontginningsstructuren (slotenpatronen) te voorkomen. Voor het wijzigen van de grondsanstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan is een omgevingsvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een omgevingsvergunning en de daaraan gekoppel-

de criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Ook de teelt van opgaande gewassen, hoger dan 2 meter, is, uit ruimtelijk landschappelijke overwegingen aan een omgevingsvergunning gekoppeld. Hiertoe is in de regels een toetsingskader opgesteld. Bij de toetsing dient te worden beoordeeld of het positieve effect van de activiteit opweegt tegen de negatieve gevolgen voor de andere functies, in dit geval het landschap.

Tot slot is nog een aantal wijzigingsbevoegdheden opgenomen ten behoeve van functiewijziging van agrarisch bedrijven, zoals die zich voordoet bij vrijkomende agrarische bedrijven. Deze wijzigingsbevoegdheden zijn ook van toepassing in het geval een neventak is uitgegroeid tot een volwaardige tak. De bestemming 'Agrarisch' kan dan bijvoorbeeld gewijzigd worden in de bestemming 'Bedrijf - Agrarisch hulp- en nevenbedrijf', 'Maatschappelijk' of 'Bedrijf'. Ook kan de bestemming 'Agrarisch' onder voorwaarden worden gewijzigd in de bestemming 'Wonen'. Daarnaast kan de bestemming 'Agrarisch' worden gewijzigd in de bestemming 'Natuurgebied'. Via een wijzigingsbevoegdheid kan eveneens de bestemming 'Natuurgebied' op de verbeelding worden aangebracht wanneer de ecologische verbindingzones, zijn gerealiseerd.

Middels een wijzigingsbevoegdheid kan onder voorwaarden de aanduiding 'bedrijfswoning' wordt aangebracht ten behoeve van een tweede bedrijfswoning bij een agrarisch bedrijf. Tevens kan middels een wijzigingsbevoegdheid de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - kavelsloot' wordt aangebracht dan wel wordt verwijderd.

Ook voor de agrarische hulp- en nevenbedrijven in het buitengebied is uitbreiding van de agrarische bedrijfskavel mogelijk. Hiervoor is een wijzigingsprocedure onder voorwaarden nodig.

In het kader van de Wet plattelandswoning is de aanduiding "voormalige agrarische bedrijfswoning" opgenomen. Hiermee wordt het wonen in een voormalige agrarische bedrijfswoning in planologische zin mogelijk gemaakt. Met een wijzigingsbevoegdheid kan deze aanduiding worden aangebracht dan wel verwijderd. Wanneer de aanduiding wordt verwijderd moet de voormalige bedrijfswoning weer als agrarische bedrijfswoning onderdeel uit gaat maken van de agrarische bedrijfsvoering dat op het resterende deel van het erf plaatsvindt.

Bedrijf

De bestemming 'Bedrijf' ligt op de niet-agrarische bedrijven in het buitengebied, zoals de caravanstallingen, een handelonderneming en een hondenpension. Ook internethandel zonder baliefunctie is onder deze bestemming gebracht. Bestaan de bedrijven met milieucategorie 1 en 2 zijn inbestemd, evenals gelijk daaraan te stellen bedrijvigheid. Huidige bedrijven (legaal) zwaarder dan categorie 2 (en die niet gelijk te stellen zijn aan) hebben een aanduiding gekregen. Andere bedrijfsactiviteiten zijn mogelijk te maken middels een binnenplanse afwijking op basis van

criteria. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de gebruiksbepalingen in die zin dat de uitoefening van een bedrijf kan worden gecombineerd met een nevenfunctie in de vorm van hondendressuur, een educatief centrum, een (kunst)atelier, een kinderboerderij, kleinschalig kamperen of bed and breakfast.

Het bebouwingspercentage (de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen) bedraagt per bestemmingsvlak maximaal 30% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak met een maximum van 2.500 m².

Per bestemmingsvlak is maximaal één bedrijfswoning toegestaan. De maatvoering van de bedrijfswoningen, de bijbehorende bijgebouwen en de bedrijfsgebouwen, is opgenomen in een bouwschema. Ook is in dit schema de minimale en maximale dakhelling weergegeven. Wanneer een vlak is aangeduid met 'fruitteelt' geldt het uitgangspunt plat waar plat en kap waar kap.

De bedrijven zijn conform de bestaande situatie inbestemd zolang deze passen binnen de criteria. Bedrijven die niet passen, maar in het vigerend bestemmingsplan een bestemming 'Bedrijf' met volgnummer hebben krijgen deze ook in het nieuwe bestemmingsplan. Bedrijven die niet passen binnen de criteria krijgen geen bedrijfsbestemming.

Bij de bedrijven is een bedrijfswoning van maximaal 1.500 m³ toegestaan, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding 'geen bedrijfswoning toegestaan'.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan is een omgevingsvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (ingeval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een omgevingsvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Bedrijf' worden gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch', 'Bedrijf - Agrarisch hulp- en nevenbedrijf' of 'Maatschappelijk'.

Bedrijf - Agrarisch hulp- en nevenbedrijf

Onder de bestemming 'Bedrijf - Agrarische hulp- en nevenbedrijf' vallen de volgende bedrijven:

- een bedrijf dat is gericht op het opslaan van producten die afkomstig zijn van agrarische bedrijven;
- een bedrijf dat is gericht op de ver- en bewerking van agrarische producten;
- een bedrijf dat uitsluitend of overwegend gericht is op het verlenen van diensten aan agrarische bedrijven met behulp van landbouwwerktuigen en landbouwapparatuur (zoals loonbedrijven).

Per bestemmingsvlak is maximaal één bedrijfswoning toegestaan, tenzij de gron-

den zijn voorzien van de aanduiding 'geen bedrijfswoning toegestaan'. De maatvoering van de bedrijfswoningen, de bijbehorende bijgebouwen en de bedrijfsgebouwen, is opgenomen in een bouwschema. Ook is in dit schema de minimale en maximale dakhelling weergegeven. Wanneer een vlak is aangeduid met 'fruitteelt' geldt het uitgangspunt: plat waar plat en kap waar kap.

Er is een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan (gebruik) opgenomen voor:

- de uitoefening van productiegebonden detailhandel, mits de bruto verkoopvloeroppervlakte ten hoogste 10% van de gezamenlijke oppervlakte aan bedrijfsgebouwen bedraagt, met een maximum van 50 m²;
- de uitoefening van een bedrijf dat gericht is op de groothandel in agrarische producten, niet zijnde detailhandel, onder voorwaarden;
- het stallen van machinerie voor de bosbouw en de houtverwerking (zagen, behandelen, impregneren, e.d.), onder voorwaarden.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een omgevingsvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (ingeval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een omgevingsvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Bedrijf - Agrarische hulp- en nevenbedrijf' worden gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch', 'Maatschappelijk' en 'Bedrijf'.

Bedrijf - Gronddepot

Langs de Hanzelijn zijn gronden bestemd als 'Bedrijf - Gronddepot'. Deze gronden zijn bedoeld voor de opslag van grond, geluidwerende voorzieningen, groenvoorzieningen en bebossing. Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemming "Bedrijf - Gronddepot" geheel of gedeeltelijk te wijzigen in de bestemming(en) "Verkeer" en/of "Agrarisch".

Bedrijf - Nutsvoorziening

De bestemming 'Bedrijf - Nutsvoorziening' ligt op gebouwen ten behoeve van de waterhuishouding, de energievoorziening, afsluiterschema's en naar de aard daarmee gelijk te stellen openbare nutsvoorzieningen (gemalen, elektriciteitshuisjes, etc.). De gebouwen binnen deze bestemming mogen niet groter zijn dan 150 m². De ondergrens ligt bij gebouwtjes die niet meer vergunningsvrij zijn.

Bos

De bosgebieden en kleine overhoeken in het plangebied vallen onder de bestemming 'Bos'. De gronden zijn primair bestemd voor bosbouw en voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de cultuurhistorische, natuurlijke en landschappelijke waarden. Dagrecreatief en educatief medegebruik van de bossen

wordt binnen deze bestemming toegestaan.

Detailhandel - Tuincentrum

Het tuincentrum aan de Rietweg is als zodanig inbestemd. Ten behoeve van de maatvoering van een gebouw of overkapping is een bouwschema opgenomen. Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een omgevingsvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast vooromwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een omgevingsvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Maatschappelijk - Zorgboerderij

De zorgboerderijen aan de Roodbeenweg vallen onder de bestemming 'Maatschappelijk - Zorgboerderij'. De gebouwen en de functie zijn conform de bestaande situatie inbestemd. Gebouwen, inclusief appartementen voor zorgboerderij, ten behoeve van de bestemming dienen binnen de aanduiding 'bouwvlak' te worden gebouwd. Bij zorgboerderijen is de verkoop van agrarische producten mogelijk met een maximum oppervlakte van 200 m².

Het bebouwingspercentage (de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen) bedraagt per bestemmingsvlak maximaal 20% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak met een maximum van 2.000 m².

Per bouwvlak is maximaal één bedrijfswoning toegestaan. De maatvoering van de bedrijfswoningen, de bijbehorende bijgebouwen en de bedrijfsgebouwen, is opgenomen in een bouwschema. Ook is in dit schema de minimale en maximale dakhelling weergegeven. Wanneer een vlak is aangeduid met 'fruitteelt' geldt het uitgangspunt plat waar plat en kap waar kap.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een omgevingsvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een omgevingsvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Maatschappelijk' worden gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch', 'Bedrijf - Agrarisch hulp- en nevenbedrijf' of 'Bedrijf'.

Natuur

De natuurgebieden in het plangebied vallen onder de bestemming 'Natuur'. Het gaat om de gebieden langs de Hanzetocht/Zwolsetocht, langs de Lage Vaart/-Dronterweg en langs de Hoge Vaart/Biddingringweg. Het primaire doel binnen de bestemming is het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en

landschappelijke waarden van de verschillende gebieden.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd. Binnen de bestemming is een op het natuur- en landschapsbeheer afgestemd agrarisch gebruik toegestaan. Om te voorkomen dat de waarden van de natuurgebieden worden verstoord, is een aantal activiteiten gebonden aan een omgevingsvergunning en is een aantal gebruiksverboden opgenomen. Bestaande c.q. reeds gerealiseerde ecologische verbindingzones zijn eveneens inbestemd als natuurgebied.

Sport - Shortgolf

Het shortgolfterrein aan de Rivierduinweg is als zodanig inbestemd. Naast het shortgolfterrein zijn ook de gebouwen en overkappingen ten behoeve van shortgolf (clubhuis en drivingrange), de bijbehorende terreinen, wegen en paden en de parkeervoorzieningen onder de bestemming gebracht. Een bedrijfswoning is niet toegestaan. Bebouwing ten behoeve van het shortgolfterrein mag alleen geplaatst worden binnen het op de verbeelding weergegeven bouwvlak. Het clubhuis heeft meerdere functies, waaronder een restaurantfunctie. Naast de restaurantfunctie heeft het clubgebouw ook een vergaderruimte. De restaurantfunctie is afzonderlijk aangeduid (aanduiding 'horeca').

Sport - Zweefvliegterrein

Deze bestemming ligt op het zweefvliegterrein met de daarbij behorende gebouwen ten behoeve van kantine, kleedkamers, sanitaire voorzieningen en onderhoud en beheer toegestaan. Ook de bedrijfswoning is onder de bestemming gebracht. De gebouwen zijn afzonderlijk aangeduid en mogen alleen binnen de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - gebouw' worden gebouwd. Ten behoeve van de maatvoeringen van gebouwen is een bouwschema opgesteld.

Verkeer

Onder de bestemming 'Verkeer' zijn de openbare wegen met bijbehorende fiets- en wandelpaden in het gebied gebracht. Het betreft wegen waar de doorgaande verkeersfunctie voorop staat. Bruggen, duikers en dammen vallen ook onder deze bestemming, evenals sloten, bermen en beplanting. De bestemming ligt onder meer op het nieuwe deel van de N307 tussen Lelystad en Dronten.

Van de wegen die geluidzoneringsplichtig zijn, is op de verbeelding een dwarsprofiel opgenomen. Van dit dwarsprofiel mag slechts via een afwijking worden afgeweken, mits geen wezenlijke verandering in de geluidssituatie optreedt en de verkeersveiligheid niet onevenredig zal worden aangetast. De op de verbeelding aangegeven dwarsprofielen betreffen alle principeprofielen, zoals het principe van één rijbaan met aan weerszijden parallelwegen). De werkelijke situatie kan hier dus (bijv. qua maatvoering, afstanden) van afwijken. Profiel 1, het standaardprofiel, is het meest voorkomende profiel: namelijk één rijbaan. De profielen 2 t/m 5 wijken af van de standaard.

Verkeer - Railverkeer

De Hanzelijn is onder de bestemming Verkeer - Railverkeer gebracht. Ook geluidwerende voorzieningen, wegen en paden en nutsvoorzieningen vallen hieronder. De bouwhoogte van bruggen en/of viaducten bedraagt ten hoogste 12,00 m.

Water

De belangrijkste waterpartijen en waterlopen, voor zover geen natuurgebied, zijn bestemd als 'Water', zoals de Hoge en Lage vaart. Oeverstroken, kaden en dijken vallen ook binnen deze bestemming. Het gebruik van de gronden als permanente ligplaats voor vaartuigen en/of woonschepen is niet toegestaan. Ook de ecologische functie van water is binnen deze bestemming mogelijk gemaakt.

Water - Waterkering

De op de verbeelding voor 'Water - Waterkering' aangewezen gronden zijn bestemd voor werken ten behoeve van de waterkering. De bestemming is gelegd op de dijken langs het IJsselmeer en het Ketelmeer. Binnen deze bestemming is extensief agrarisch en recreatief medegebruik toegestaan, voor zover passend binnen de waterkerende functie. Voor het ontgronden, afgraven, egaliseren en op-hogen van dijken en aarden wallen, het planten van bomen en struiken, het dempen en graven van waterlopen en het verwijderen en aanbrengen van verhardingen, is een omgevingsvergunning nodig.

Wonen

De bestemming 'Wonen' ligt op voormalige agrarische erven waar de woonfunctie wordt uitgeoefend en heeft betrekking op de bestaande woningen met hun aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen³⁸⁾. Bijbehorende erven, tuinen en terreinen zijn ook onder deze bestemming gebracht. Ondergeschikt aan de woonfunctie zijn aan-huis-verbonden beroepen toegestaan. De bedrijfsoppervlakte mag niet meer bedragen dan 40% van de vloeroppervlakte van de begane grond van het hoofdgebouwen mag nooit groter zijn dan 60 m². Detailhandel, verblijfsrecreatie en agrarische bedrijfsactiviteiten zijn binnen deze bestemming niet toegestaan, met uitzondering van kleinschalige activiteiten in de vorm van het houden van dieren en het kweken van groente en fruit. Middels een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan kunnen kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten mogelijk worden gemaakt. Deze activiteit dient plaats te vinden in de woning.

Aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

Voor een goede uitvoering van de in het bestemmingsplan opgenomen regelingen voor aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten, is het gewenst het volgende op te merken. Aan-huis-verbonden beroepen zijn in de

---

³⁸⁾ In de nieuwe Woningwet worden *overkappingen* onder één en dezelfde noemer met *bijgebouwen* gebracht. Dit vanwege het feit dat een overkapping al snel als een gebouw moet worden aangemerkt (twee of meer wanden). Daarnaast worden overkappingen functioneel veelal ten behoeve van dezelfde doeleinden opgericht. Het is van belang dat het bestemmingsplan dus ook rekening houdt met overkappingen. Temeer omdat dan ook bij de oppervlaktebepalingen rekening gehouden kan worden met aanwezige overkappingen die veelal eenzelfde uitstraling en ruimtelijke invloed hebben als de bijgebouwen

woonbestemming toegestaan, mits deze voldoen aan een aantal criteria. Zo moet de activiteit niet vergunningsplichtig zijn in het kader van de milieuwetgeving, moet het beroep in ieder geval worden uitgeoefend door de bewoner en mag de maximum oppervlakte niet meer bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van de woning meteen maximum van 60 m².

Kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten zijn in beginsel niet toegestaan. Van dit verbod kan een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan worden verleend. De criteria sluiten aan bij die van de eisen aan aan-huis-verbonden beroepen.

Onder 'aan-huis-verbonden beroepen' wordt verstaan:

1. het beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, architectonisch, kunstzinnig en juridisch, of daarmee vergelijkbaar te stellingebied;
2. de beroepen op medisch, paramedisch of therapeutisch gebied.

Onder de onder 1 genoemde beroepen, vallen de beroepen in de (zakelijke) dienstverlening (zoals de vrije beroepen: notaris, advocaat, architect), alsmede de beroepen die daarmee vergelijkbaar zijn (accountant, assurantie/verzekeringsbemiddeling, advies- en ontwerp bureaus). Bij de onder 2 genoemde beroepen moet gedacht worden aan een individuele praktijk voor huisarts, psychiater, psycholoog, fysiotherapie of bewegingsleer, voedingsleer, mondhygiëne, tandheelkunde, logopedie, etc.

Voor wat betreft de kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten is een lijst samengesteld op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering 2009', waarbij alleen categorie 1-bedrijven zijn toegestaan. Deze standaardlijst is aangevuld met een aantal bedrijven (o.a. meubelstoffeerderij, woningstoffering, autorijschool) die met deze categorie voor wat betreft milieueffecten vergelijkbaar zijn, hetzij op zich dan wel door de beperkte schaal waarop de activiteiten in deze regeling uitgeoefend mogen worden. De lijst is opgenomen in bijlage 4 van de regels.

Het hoofdgebouw is het woonhuis. Per bestemmingsvlak mag één vrijstaand hoofdgebouw worden gebouwd. De inhoud van een woonhuis zal in principe maximaal 1.500 m³ zijn. De maximale inhoud van 1.500 m³ is inclusief aan- en uitbouwen en bijgebouwen. Op de voormalige agrarische erven kan de bestaande inhoud meer bedragen, omdat ook de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing tot de bijgebouwen wordt gerekend. In dat geval is de maximale inhoud de bestaande inhoud. In geval de bestaande inhoud groter is dan 1.500 m³, mag er tot 10% van de bestaande inhoud worden uitgebreid.

De dakhelling van een hoofdgebouw bedraagt ten minste 30°, tenzij er sprake is van een hoofdgebouw op een perceel met de aanduiding 'fruitteelt'. In dat geval geldt het uitgangspunt plat waar plat en kap waar kap.

Op de agrarische bedrijfskavel staan nog voormalige agrarische bedrijfsbebouwing. Voor de zinvolle aanwending hiervan worden enkele kleinschalige (niet-

hinderlijke) recreatieve activiteiten middels een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan (gebruik) onder voorwaarden mogelijk gemaakt. Namelijk een mini-camping (maximaal 25 kampeerplaatsen); bed & breakfast (maximaal 5 kamers en 10 personen); een theeschenkerij (maximaal 100 m² vloeroppervlak) en een outdoor/-activiteitencentrum. Ten behoeve van deze activiteiten mag ondergeschikte horeca van maximaal 75 m² plaatsvinden. De hierboven genoemde activiteiten zijn mogelijk in zowel (gedeelten van) het woonhuis dan wel in de vrijstaand bijgebouwen bij het woonhuis. Voormalige agrarische bebouwing wordt gezien als bijgebouwen.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een omgevingsvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (ingeval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een omgevingsvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Wonen' worden gewijzigd in de bestemming "Agrarisch", "Bedrijf- Agrarisch hulp- en nevenbedrijf", "Maatschappelijk" of "Bedrijf".

6.4.2. Dubbelbestemmingen

Leiding – Gas

De regeling voorziet in de aanwezigheid van de leidingen en in de bescherming ervan. De op de verbeelding voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, naast de basisbestemmingen, voor het op de verbeelding aangegeven aantal meters aan weerszijden van de as van de op de verbeelding aangegeven strook, tevens bestemd voor een hoofdgastransportleiding. Binnen een zone van 5 m ter weerszijden van de as van de leidingen mogen geen gebouwen en bouwwerken worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de leidingen (bebouwingsvrije en/of veiligheidszone). Voor het uitvoeren van werkzaamheden die schadelijk kunnen zijn voor de leidingen is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

Leiding - Hoogspanningsverbinding

De regeling voorziet in de aanwezigheid van de leidingen en in de bescherming ervan. De bovengrondse hoogspanningslijnen kennen een veiligheidsgebied van 60 m (30 m. aan weerszijde). Deze veiligheidszone is op de digitale verbeelding weergegeven. In deze zone wordt nieuwe bebouwing uitgesloten.

Waarde - archeologie 2 t/m 4

Op de Archeologische beleidskaart van de gemeente Dronten wordt voor wat betreft archeologische terreinen en reële archeologische verwachtingen onderscheid gemaakt in 5 categorieën die 'Archeologisch waardevolle gebieden' worden genoemd. Zie ook paragraaf 4.8. Categorie 1 en 5 komen niet voor in het plangebied. Voor categorie 2 t/m 4 is een passende regeling opgesteld, die gebaseerd is op de voorbeeld planregels behorende bij de Archeologische beleidskaart

(Waarde-Archeologie 2 t/m 4). De bestaande erven vallen buiten de archeologische waardevolle gebieden, omdat hierop al verstoring plaatsvond.

Waarde - ecologische verbindingzone

De ecologische verbindingzones zijn onder een specifieke dubbelbestemming gebracht. De gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de ontwikkeling van ecologische verbindingzones en de daarbij behorende natuurwaarden zoals waterlopen, natuurvriendelijke oevers, ruigten en struwelen.

6. 5. Algemene regels

Het bestemmingsplan omvat algemene regels, te weten een anti-dubbeltelbepaling, algemene bouwregels, algemene gebruiksregels, algemene aanduidingsregels, algemene afwijkingsregels, algemene wijzigingsregels en overige regels. Ten behoeve van de toelichting op de verbeelding wordt een beknopte toelichting gegeven op de algemene aanduidingsregels.

6.5.1. Algemene aanduidingsregels

geluidzone - industrie

Aan de Colijnweg 2 bevindt zich de mestdrogerij Komeco, waarvoor, conform de Wet geluidhinder, in 1992 een geluidzone is vastgesteld. Deze geluidzone (de 50 dB(A)-contour) valt voor een deel binnen het plangebied en is op de verbeelding aangegeven middels de aanduiding "geluidzone industrie". Dit betekent dat rekening is gehouden en afstemming is bereikt met de bepalingen uit de Wet geluidhinder.

geluidzone spoor

De op de verbeelding voor "geluidzone spoor" aangeduide gronden zijn, naast de basisbestemming, bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidbelasting van geluidgevoelige gebouwen door de Hanzelijn. De wettelijke geluidzone van de Hanzelijn is 500 m vanuit het hart van de spoorbaan. De aanduiding omvat een wijzigingsbevoegdheid om de contouren van de geluidzone te wijzigen. Deze kan worden toegepast, indien er vanwege een wijziging van de feitelijke inrichting van een spoorweg of een toe- of afname van het treinverkeer, sprake is van een noodzakelijke verbreding of versmalling van de geluidzone.

geluidzone - weg

De op de verbeelding voor "geluidzone weg" aangeduide gronden zijn, naast de basisbestemming, bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidbelasting van geluidgevoelige gebouwen door het wegverkeer. Een op grond van de basisbestemming toelaatbaar geluidgevoelig gebouw (zoals een woning), of de uitbreiding daarvan, mag slechts worden gebouwd indien de geluidbelasting door het wegverkeer van de gevels van deze geluidgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.

luchtvaartverkeerzone

De op de verbeelding voor “luchtvaartverkeerszone” aangeduide gronden zijn, naast de andere op de verbeelding voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), tevens bestemd voor het tegen gaan van te hoge bouwwerken en beplanting in verband met het vrijhouden van de invlieghoogtes van het zweefvliegerterrein en de Luchthaven Lelystad. De hoogte is aangegeven in meters.

vrijwaringzone - dijk 1 en vrijwaringzone - dijk 2

Deze aanduidingen zien voor de komende decennia op de reservering van gronden langs de waterkering. In verband met de te verwachten waterspiegelstijging, zal het noodzakelijk zijn de waterkering op te hogen. Binnen het gereserveerde gebied mogen in beginsel geen nieuwe belemmeringen worden opgeworpen die de verbreding en verhoging van de dijk(en) frustreren.

Bij waterkeringen in het IJsselmeergebied moet een reservering plaats vinden van 100 meter binnendijks en 175 meter buitendijks ten behoeve van een vrijwaringzone. De vrijwaringszones (van 100 m binnendijks) aan de dijken, die eventuele toekomstige dijkversterkingen moeten veiligstellen, zijn als aanvullende bestemming in het plan opgenomen. Daarin is geregeld dat het bebouwen en gebruiken van deze gronden op grond van de onderliggende bestemmingen slechts mogelijk is voor zover dat niet in strijd komt met de waterkerende functie en daarover advies is ingewonnen bij het waterschap.

De genoemde afmetingen van de zones zijn conform het Beleid bouwen nabij primaire waterkeringen, zie www.zuiderzeeland.nl (geconsolideerde versie, geldend vanaf 18-11-2008 ³⁹).

De vrijwaringszone is opgesplitst in: “vrijwaringszone - dijk 1” en “vrijwaringszone - dijk 2”. Bij “vrijwaringszone - dijk 1” (zijnde de binnen- en tussenbeschermingszones) geldt een beperking voor bouwactiviteiten. Bij “vrijwaringszone - dijk 2” (zijnde de buitenbeschermingszones) geldt geen beperking voor bouwactiviteiten en wel een verbod op diepe ontgravingen.

vrijwaringszone - weg

Deze aanduiding heeft betrekking op de beheerszones en de bebouwingsvrije zones langs rijks- en provinciale wegen. De zones zijn met de aanduiding “vrijwa-

---

³⁹⁾ Omvang zones Landelijk gebied:

- Het ruimtebeslag voor de strook met beperkingen voor bouwactiviteiten is een zone van 50 meter binnendijks en 100 meter buitendijks. Als referentielijn is de in de Legger of Keur opgenomen kernzone gehanteerd. De strook met beperkingen voor bouwactiviteiten omvat de binnenbeschermingszone (20 m breed binnen- en buitendijks) en de tussenbeschermingszone (30 m breed binnendijks en 80 m breed buitendijks), met bijbehorende keurregimes.
- De buitenbeschermingszone is een strook grenzend aan de tussenbeschermingszone met een omvang van een omvang van 50 m binnendijks en 75 m buitendijks. Het regime van de buitenbeschermingszone is lichter dan het regime van de binnen- en tussenbeschermingszone.

ringszone - weg" op de verbeelding en in de regels geregeld. Er staat aangegeven welke breedte de zone heeft. De gronden binnen de zone zijn mede bestemd voor de bescherming van en het veilig en doelmatig functioneren van de weg. In beginsel mag binnen deze aandachtszones niet gebouwd worden, tenzij een ontheffing van de wegbeheerder is gekregen.

Ten behoeve van de aanleg of het verleggen, verbreden of versmallen c.q. opheffen van wegen kan middels een hiervoor opgenomen wijzigingsbevoegdheid een nieuwe aanduiding "vrijwaringszone - weg" worden aangegeven dan wel worden verwijderd.

vrijwaringszone - radar

In Nieuw-Milligen op de Veluwe bevindt zich het controle- en rapporteringscentrum (CRC) van de luchtmacht. Het verstoringsgebied van het radarstation Nieuw Milligen strekt zich uit boven het plangebied. Het radarstation Nieuw Milligen staat op een hoogte van 35 meter boven NAP. Om de radars niet te storen mogen er geen objecten hoger dan 78 meter boven NAP worden gebouwd in de zone rond de radar, er is dus sprake van een hoogtebeperking.

windturbine

~~Windturbines zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding "windturbine". Voorwaarde is dat de windturbine niet langer dan drie maanden buiten bedrijf is geweest of geen stroom heeft geleverd.~~

~~Voor de bestaande windturbines geldt dat ze niet in zijn geheel worden vervangen of hergebouwd. Het is alleen toegestaan onderhoud en beheer aan bestaande windturbines te plegen en/of windturbines in ondergeschikte mate te vernieuwen of te veranderen met uitzondering van de constructie van de mast. Een bestaande windturbine moet voldoen aan het/de aangegeven type, vermogen, rotordiameter en ashoogte, zoals weergegeven in een daartoe in de regels opgenomen tabel.~~

6. 6. Overgangs- en slotregels

In het bestemmingsplan zijn overgangs- en slotregels opgenomen. Het overgangsrecht is gericht op bouwwerken die ooit met een bouwvergunning, melding of een omgevingsvergunning zijn gebouwd, of een gebruik dat ooit is toegestaan, maar dat nu, vanwege een bestemmings- of beleidswijziging onder het overgangsrecht zijn gebracht. Ook tientallen jaren aanwezige bouwwerken, die niet met een vergunning zijn gebouwd, of langdurig aanwezig gebruikt worden met het overgangsrecht beschermd. Het overgangsrecht is erop gericht dat deze bouwwerken uiteindelijk zullen verdwijnen of het gebruik ervan wordt beëindigd, zodat de situatie in overeenstemming geraakt met de gegeven bestemming. In beginsel mogen de bouwwerken slechts in ondergeschikte mate gedeeltelijk worden vernieuwd en veranderd. Het is niet mogelijk om hiermee geheel of in stappen tot een nieuw bouwwerk te komen.

7. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheidsaspecten van een bestemmingsplan. In dat verband wordt een onderscheid gemaakt tussen de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid

7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Algemeen

Het bestemmingsplan doorloopt de in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) opgenomen bestemmingsplanprocedure. Dit betekent dat belanghebbenden, burgers en de wettelijke overlegpartners gedurende een periode van zes weken de mogelijkheid wordt geboden bezwaar te maken tegen het voorontwerp bestemmingsplan.

Ten aanzien van alle ingekomen reacties wordt een standpunt bepaald, waarvan de resultaten in het ontwerp bestemmingsplan worden verwerkt. Vervolgens wordt het ontwerp bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen door een ieder (dus ook door de overlegpartners).

Eventueel ingekomen zienswijzen worden al dan niet verwerkt in het bestemmingsplan en het plan wordt door de gemeenteraad vastgesteld, binnen 12 weken na terinzagelegging. De indieners van de zienswijzen worden hiervan op de hoogte gesteld. Uiteindelijk is tegen het bestemmingsplan beroep mogelijk bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

7.1.1. Inspraak en vooroverleg

Het voorontwerp bestemmingsplan "Buitengebied (D4000)" met MER buitengebied heeft voor inspraak ter visie gelegen en is voor vooroverleg toegestuurd aan de vooroverleginstanties. Op het plan zijn meerdere reacties binnengekomen. Het voorontwerp is waar nodig aangepast aan de beantwoording die deze inspraak- en vooroverlegrapportage bevat.

De inspraak- en vooroverlegrapportage die is opgesteld naar aanleiding van de ter visie legging van het voorontwerp bestemmingsplan "Buitengebied (D4000)" en het MER buitengebied is opgenomen als *bijlage 6* bij de toelichting van het bestemmingsplan dat als ontwerp ter inzage wordt gelegd.

Inspraak

Op grond van de inspraakverordening heeft het voorontwerp bestemmingsplan "Buitengebied (D4000)" van 16 mei tot en met 26 juni 2013 (6 weken) ter visie gelegen. Gedurende deze periode konden ingezetenen en belanghebbenden hun inspraakreactie schriftelijk naar voren brengen. Voor eventuele vragen zijn vier inloopbijeenkomsten georganiseerd, welke goed bezocht zijn. Voorafgaand aan de publicatie zijn alle adressen in het gebied aangeschreven. De gebruikers c.q. bewoners van deze adressen hebben een brief ontvangen

met daarin de mededeling dat het voorontwerp bestemmingsplan “Buitengebied (D4000)” ter visie ligt en dat de mogelijkheid tot een schriftelijke inspraakreactie open staat. Op het voorontwerp bestemmingsplan “Buitengebied (D4000)” zijn inspraakreacties ingediend.

Vooroverleg

In het kader van het vooroverleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is het voorontwerp bestemmingsplan toegezonden aan in totaal 43 instanties, Van 11 instanties is een vooroverlegreactie ontvangen. De andere instanties hebben door het niet sturen van een reactie aangegeven geen reactie te hebben op het voorontwerp bestemmingsplan “Buitengebied (D4000)”. Van de ontvangen reacties hebben de Brandweer Flevoland en gemeenten Noordoostpolder en Oldebroek aangegeven geen opmerkingen te hebben met betrekking tot de inhoud van het plan. Van de binnengekomen reacties van de instantie is in de inspraak- en vooroverlegrapportage een samenvatting gegeven, met daarbij de gemeentelijke beantwoording.

7.1.2. Zienswijzen

Het ontwerp bestemmingsplan lag van 27 maart tot en met 8 mei 2014 ter visie met de mogelijkheid voor een ieder voor het geven van een mondelinge of indienen van een schriftelijke zienswijze, conform artikel 3:15 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 3.8 lid 1 sub d Wet ruimtelijke ordening (Wro). Voorafgaand aan de ter visie legging is op 26 maart 2014 openbare kennisgeving gedaan in de Nederlandse Staatscourant, de FlevoPost en op de gemeentelijke website: www.dronten.nl. De kennisgeving is tevens via elektronische weg toegezonden aan de overlegpartners, conform artikel 3.8 lid 1 sub b Wro. Verder is de kennisgeving toegezonden aan gebruikers / bewoners / eigenaren in het plangebied, degenen die een inspraakreactie hebben ingediend en diegenen die in het kader van vooroverleg zijn aangeschreven. Op een aantal locaties is inzage in het bestemmingsplan geboden. Het plan was digitaal raadpleegbaar op www.dronten.nl / bestemmingsplannen in procedure en via www.ruimtelijkeplannen.nl.

Op het ontwerp bestemmingsplan zijn zienswijzen ingediend. De Reactienota Zienswijzen Bestemmingsplan “Buitengebied (D4000)” – Ontwerp en MER (27 februari 2015) gaat op deze zienswijzen in. Daarnaast komen in de reactienota ook ambtshalve wijzigingen aan bod. In de reactienota worden tevens de recente aanpassing van de kaderstelling over “veehouderij buiten de herziening laten” verwoord. Ook komt de relatie met het MER en het advies van de Commissie voor de m.e.r. en het bestemmingsplan aan bod.

7. 2. Economische uitvoerbaarheid

Algemeen

Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid door middel van een cijfermatige opzet, is in het kader van een bestemmingsplan van dergelijke omvang moeilijk te geven. Immers, dit bestemmingsplan is geen uitvoeringsinstrument, maar een beoordelingskader voor de inrichting en het beheer van het landelijk

gebied. Met betrekking tot de economische uitvoerbaarheid kan dan ook worden opgemerkt dat het hier een bestaande situatie betreft die in een nieuwe planologische regeling is vervat. Van gemeentewege zijn geen nieuwe ontwikkelingen in het plan opgenomen die in een financieel kader geplaatst moeten worden. Een verdergaande toets ten aanzien van de financieel economische uitvoerbaarheid is niet noodzakelijk.

Grondexploitatie

Wanneer een bestemmingsplan een bij algemene maatregel van bestuur aangegeven bouwplan mogelijk maakt en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient op basis van artikel 6.12. van de Wro (tegelijkertijd met de vaststelling van een bestemmingsplan) een exploitatieplan te worden vastgesteld. Onder een aangewezen bouwplan wordt krachtens artikel 6.2.1. van het Bro onder andere de bouw van één of meer woningen of andere hoofdgebouwen, de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m² bruto vloeroppervlakte, of de bouw van ten minste 1.000 m² bruto vloeroppervlakte aan kassen verstaan. Het exploitatieplan is in deze situatie de basis voor het doorberekenen van de verhaalbare kosten die de gemeente maakt om de aangewezen bouwplannen mogelijk te maken. Op basis van artikel 6.2.4 van het Bro worden daartoe onder andere gerekend de kosten van de aanleg van voorzieningen, de kosten voor het opstellen van gemeentelijke plannen en andere door het gemeentelijk apparaat te verrichten werkzaamheden ten behoeve van de bouwplannen. Daarnaast kan een exploitatieplan vereist zijn indien aanvullende eisen en regels gesteld moeten worden.

Het onderhavige bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, waarbij de bestaande situatie als uitgangspunt geldt en met inachtneming van de actuele bouw- en gebruiksregels en verplichte sectorale toetsen wordt vastgelegd. In het bestemmingsplangebied worden slechts beperkte bouwmogelijkheden geboden, welke kunnen worden aangemerkt als aangewezen, bouwplan zoals bedoeld in artikel 6.2.1 Bro. Voor de hierboven genoemde bouwmogelijkheden geldt dat dit gedeeltelijk bouwmogelijkheden betreft die reeds mogelijk waren op basis van het vigerende bestemmingsplan. Artikel 9.1.20 van de Invoeringswet Wro bepaalt dat voor deze bouwplannen de grondexploitatieregeling buiten toepassing blijft. Hiervoor kan dus geen exploitatieplan worden vastgesteld. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief, waaraan in beginsel nagenoeg geen kosten voor de gemeente zijn verbonden.

De mogelijk gemaakte uitbreidingen van gebouwen in het bestemmingsplan, vallen onder de definitie van bouwplan. Hierdoor dienen ook kosten voor bovenwijkse voorzieningen naar rato van profijt te worden verhaald op deze uitbreidingen. Hierbij dient te worden afgevraagd of, en zo ja in hoeverre, de grondeigenaar meer profijt ondervindt van de genoemde bovenwijkse voorzieningen als gevolg van de toegestane uitbreiding van gebouwen (bouwplan). Dit zal marginaal zijn. De gemeentelijke plan- en apparaatskosten zullen overigens door middel van leges verhaald worden op initiatiefnemers.

Ten aanzien van de door dit bestemmingsplan nieuw mogelijk gemaakte bouw-

plannen is in de Wro en het Bro vanaf 1 november 2010 een regeling opgenomen, waardoor bij relatief beperkte bouwmogelijkheden kan worden afgeweken van de plicht om een exploitatieplan vast te stellen. Deze 'kruimelgevallenregeling' maakt het mogelijk om als gemeenteraad af te zien van het vaststellen van een exploitatieplan, indien de te verhalen kosten niet in verhouding staan tot de kosten verbonden aan het maken van een exploitatieplan. Het gaat dan om situaties waarbij de verhaalbare kosten lager zijn dan € 10.000, er geen fysieke werken als kostenpost worden opgevoerd maar alleen apparaatskosten of de verhaalbare kosten alleen betrekking hebben op aansluiting op de openbare ruimte of aansluiting op nutsvoorzieningen (artikel 6.2.1a Bro). Gezien het feit dat alle in onderhavig bestemmingsplan opgenomen bouwplannen onder deze regeling vallen, zal de gemeenteraad bij vaststelling van het bestemmingsplan worden gevraagd om geen exploitatieplan vast te stellen. Wanneer particulieren de bij recht, bij afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid geboden mogelijkheden wensen te benutten, zal met de belanghebbende aanvrager een anterieure exploitatieovereenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wro. Daarmee kan onder andere worden voorkomen dat de gemeenschap de planschadekosten moet betalen die gemaakt worden in het belang van de aanvrager. Mochten er andere kosten zijn, die voor kostenverhaal in aanmerking komen, zal dit eveneens middels een anterieure exploitatieovereenkomst op de initiatiefnemer worden verhaald. In deze overeenkomst kunnen, indien nodig, ook aanvullende eisen gesteld worden.